

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta podnikohospodářská
Hlavní specializace: Podniková ekonomika a management

Název diplomové práce:

Interní audit finanční situace společnosti
Skynet, a. s.

Vypracoval: Martin Podrapský

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Jiří Dvořáček, CSc.

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma
„Interní audit finanční situace společnosti Skynet, a. s.“
jsem vypracoval samostatně.
Použitou literaturu a podkladové materiály
uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Praze dne 15. prosince, 2007

Podpis:

P o d ě k o v á n í

Rád bych poděkoval prof. Ing. Jiřímu Dvořáčkovi, CSc.
za vedení mé diplomové práce, spolupráci při jejím zpracování
a vstřícný přístup.

OBSAH

ÚVOD A CÍLE PRÁCE	6
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Interní audit – teoretické vymezení	9
1.1 Chronologie vývoje	9
1.2 Definice auditu.....	14
1.3 Úloha auditu	16
2 Interní a externí audit v praxi.....	17
2.1 Intení audit.....	17
2.1.1 <i>Rozsah a cíle interního auditu.....</i>	<i>19</i>
2.1.2 <i>Interní audit v praxi</i>	<i>21</i>
2.1.3 <i>Interní audit a controlling.....</i>	<i>22</i>
2.2 Externí audit.....	22
2.2.1 <i>Rozsah působnosti a cíl externího auditu.....</i>	<i>22</i>
2.2.2 <i>Výhody externího auditu.....</i>	<i>24</i>
2.2.3 <i>Zpráva auditora o ověření účetní závěrky</i>	<i>25</i>
2.3 Vztah mezi externím a interním auditem	25
3 Postup při vykonávání interního auditu	28
4 Metodologie	32
4.1 Audit finanční situace	32
4.2 Informační systém podniku pro zhodnocení finanční situace .	33
4.3 Zdroje podkladů pro audit.....	34
4.4 Metody auditu finanční situace.....	39
PRAKTICKÁ ČÁST	43

5	Charakteristika analyzované společnosti.....	44
5.1	Profil společnosti	45
5.2	Milníky existence společnosti	46
5.3	Organizační struktura	47
5.4	Analýza SWOT.....	48
6	Analýza absolutních ukazatelů.....	49
6.1	Horizontální analýza (analýza trendů).....	49
6.1.1	<i>Horizontální analýza rozvahy</i>	<i>49</i>
6.1.2	<i>Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....</i>	<i>56</i>
6.2	Vertikální analýza (procentní).....	61
6.2.1	<i>Vertikální analýza rozvahy.....</i>	<i>61</i>
6.2.2	<i>Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty</i>	<i>69</i>
6.3	Bilanční pravidla	71
7	Analýza poměrových ukazatelů	75
7.1	Ukazatele rentability (Profitability Ratios)	75
7.2	Ukazatele aktivity (Activity Ratios).....	78
7.3	Ukazatele zadluženosti (Leverage Ratios)	79
7.4	Ukazatele likvidity (Liquidity Ratios).....	83
7.5	Ukazatele produktivity práce.....	85
7.6	Analýza pracovního kapitálu (Working capital).....	86
8	Souhrnné zhodnocení finanční situace	88
8.1	Ukazatel ekonomické přidané hodnoty (EVA).....	89
8.2	Altmanův index důvěryhodnosti (Z-skóre).....	91
8.3	Porovnání s odvětvím - Spider analýza.....	94
9	Auditorská zpráva	96
10	Závěr	99
	Seznam použité literatury a informačních zdrojů	102
	Seznam příloh	103

ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Česká republika svojí strategickou polohou v Evropě, ekonomickým potenciálem a vzdělanostní úrovní již řadu let vospívá do značné podnikatelské atraktivity pro řadu podnikatelských subjektů v čele se silnými národními až nadnárodními korporacemi, které zde rozšiřují své pole působnosti, zakládají pobočky i mateřská centra. Oblíbená je naše země i coby středobod outsourcingových služeb. Nabízíme ideální podmínky pro regionální i evropská centra podnikových procesů pro zahraniční i ryze české firmy. Ruku v ruce tedy s narůstající velikostí a počtem podnikatelských subjektů u nás, stále vyšší komplikovaností ekonomických jevů, měnící se dynamikou metod a systémů řízení podniků, jejich propojenost a vztahové závislosti, obecně i řada dalších faktorů vede k rapidně rostoucí poptávce po podnikových kontrolách. I stále více podnikatelů, kteří až doposud na kontroly svého businessu a efektivitu podnikových procesů pohlíželi skepticky, si totiž také začalo uvědomovat nezbytnost instance kontroly svých aktivit. Jednou z velmi efektivních možností, jak tuto funkci naplnit, je využití auditu.

Také stále se zvyšující počet firem, které ze zákona podléhají auditu je dobrým znamením pro rozvoj jak kvality této ekonomické disciplíny na poli vnitřní firemního interního auditu, tak i zdravý konkurenční boj o rozšiřování portfolia svých klientů ze strany externích auditorských společností působících na našem území. Dnes v České republice ko-existuje relativně ustálený počet silných mezinárodních auditorských společností s vysoce profesionálním standardem a širokým záběrem nabízených služeb nejen externího auditu, paralelně s početnou skupinou výhradně českých firem, jejichž jméno se stalo neméně vyhledávaným partnerem při potřebě nezávislé analýzy finančního zdraví daného podnikání.

Na poli interního auditu a vnitřní kontroly jde spíše o pozvolný rozvoj jejímž nositelem jsou nejčastěji velké firemní uskupení, které dokáží docenit hodnotu interního auditu a aplikovat jej do své podnikové praxe, ten pak nepřináší odpovídající výsledky. V měřítku českého podnikatelského prostředí, kde interní audit je velmi mladou profesí, bylo zavádění vnitřního auditu a kontrol pouze skeptické a nedostačující a ve společnostech, které by svou silou, velikostí a

strukturou byly vhodnými adepty na zavedení svého vlastního interního oddělení auditu, nebyly přesto schopny docenit jejich velkou přidanou hodnotu. V meziročním srovnání se však situace postavení interního auditu u nás výrazně zlepšuje a na základě výzkumu (Ernst & Young, 2006) lze dokonce tvrdit, že bylo dosaženo bodu zlomu ve více než desetileté historii profese této disciplíny v České republice, stereotypy vnímání role interního auditu jako kontrola a špičkový interní auditor je dnes výkonnému managementu daleko blíže. Interní audit by měl mít převažující náplň činností spíše v auditu podnikatelských cyklů, kontrol operací a vnitropodnikových procesů s cílem jejich neustálého strategického zefektivňování. S tím jak podnikatelské operace se stávají stále složitějšími a promyšlenějšími, se pak dále mimo tradičních auditorských ryze kontrolních služeb postupně zvyšuje poptávka i po širším rozsahu ověřování a komplexnějších poradenských službách pro podniky. Zodpovědně prováděný audit poskytuje současným i potenciálním vlastníkům, vedení společnosti, bankám a dalším institucím důležité zprávy potřebné pro další rozhodování. Pomáhá identifikovat rizika a zároveň objevovat skryté rezervy podnikání. Kvalitní audit je jednoznačně konkurenční výhodou každé firmy.

Má práce je rozčleněna do dvou částí; na část teoretickou (metodickou) a praktickou (aplikační). První díl objasňuje teoretickou problematiku soudobého auditu a metodiky auditu finanční situace, metody podnikové analýzy, vymezuje vývoj a charakteristické znaky externího a interního auditu jako takého a přináší objasnění cílů auditorských analýz. V navazující praktické části se věnuji aplikovanému auditu finanční situace konkrétního podniku a použitím jednotlivých analytických metod. Nejprve provedu stručnou charakteristiku společnosti Skynet, a. s., uvedu milníky jejího působení na trhu a navážu SWOT analýzou s ohledem na tržní sektor, ve kterém působí. Analytická část mé práce dále bude obsahovat analýzu účetních výkazů, ověření bilančních pravidel, analýzou poměrových a absolutních ukazatelů a v závěru pak zhodnotím finanční zdraví dalšími souhrnnými ukazateli. Výsledky těchto metod interpretuji vždy v určitém kontextu, tak, aby byly přínosné pro analyzování případných možností ke zlepšení finanční zdraví firmy. Shrnutí se nachází v poslední části diplomové práce spolu s doporučeními, která z auditu vyplývají. Data potřebná k vypracování jsem čerpal z finančních výkazů společnosti, interních materiálů a veřejně dostupných informací.

Pro předmět výzkumu jsem se zaměřil netradičně na nevýrobní obor, a sice dnes velmi sledovaný a rapidně rostoucí sektor telekomunikací, do kterého se dá klasifikovat i analyzovaná firma. Ze společností působících na českém trhu jsem vybral Skynet, a. s., jejíž hospodářské pozadí budu posuzovat. Auditorská analýza by měla poukázat na finanční kondici firmy, případně pak rozpoznat nedostatky vyplývající z finančních výkazů. Cílem tedy bude předložit klíčové informace týkající se fungování podnikatelských cyklů ve společnosti a zmapovat komplexní pohled na její hospodaření, identifikovat potenciální rizika či rezevy, definovat silné a slabší oblasti podnikání v této branži, zjistit jejich příčiny. Závěrem si práce klade za cíl popsat návrh opatření, která je třeba přijmout pro optimalizaci podnikových procesů a zlepšení finanční situace firmy. Výsledky auditu pak porovnáám s parametry, jež v průměru vykazuje celé odvětví. Očekávatelné problémové oblasti jsou zejména efektivní využití kapitálu či ukazatele rentability. V závěru diplomové práce zhodnotím analyzovanou situaci společnosti do podoby závěrečné zprávy interního auditu s formulací doporučení pro další zdravý konkurenceschopný vývoj.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Interní audit – teoretické vymezení

1.1 Chronologie vývoje

Audit, se historicky objevuje vždy paralelně se vznikem evidence majetku a finančním výkaznictvím. Vzniká jako odezva na potřebu nezávislého ověření, kontroly, potřeby vyhnout se potenciálním rizikům a prevenci podvodů při hospodaření s majetkem.

Historicky se rozšířilo pojetí auditu, které je spojeno s jeho v minulosti dominantní funkcí, totiž s ověřováním účetních výkazů. Nicméně audit je od účetnictví zcela odlišná disciplína zabývající se pouze logickou základnou, ze které účetnictví vychází. Audit je v podstatě kritická analýza, která umožňuje ověřovat informace dodané podnikem a hodnotit operativní činnosti a systémy používané při jejich předávání.

Rozvoj auditu byl do poloviny 19. století vyvolán nárůstem účetních informací. V Anglii roku 1844 byla zákonem o britských akciových společnostech nařízena povinnost kontroly rozvahy akcionáři, tím byl položen základ povinného auditu platícího do dnes. V následující relativně krátké době byl přezkoumáváním rozvahy pověřován místo akcionářů interní auditor. Původně měl interní audit pouze kontrolní funkci, postupem času ovšem začal sloužit managementu podniku jako nástroj pro dosažení efektivnosti řízení. Prvořadým úkolem auditora bylo pouze revidovat ekonomickou a finanční situaci podniku, vyhledávat možné chyby a podvodné účtování pomocí kritické analýzy. Ve vědomí veřejnosti je spojován s ověřováním účetních výkazů. Tato aktivita je dnes doménou auditu externího.

Potřeba zavedení nezávislé kontroly všech činností podniku byla podmíněna zejména těmito důvody:

- Rostoucí složitost ekonomických jevů a měnící se systémy řízení
- Velikost podniku, kde jeho vedení se fyzicky nemohlo zabývat všemi procesy, ale pouze těmi klíčovými
- Stále hlubší propast mezi dceřinými a mateřskými společnostmi
- Rozšiřování komunikací ve světovém měřítku

Pojetí moderního auditu se pak začíná datovat zhruba od roku 1941 kdy byl v New Yorku, USA, založen (mezinárodní) **Institut interních auditorů (Institute of Internal Auditors Inc., IIA)**, jehož sídlo je dnes na Floridě a jež v současné době reprezentuje téměř 70 tisíc odborníků z více než 100 zemí, většinou evropských a iberoamerických, dále Spojených států a Kanady. V této době interní audit rozšiřuje svoji působnost na hodnocení všech operací ve firmě a je postaven na úroveň externích auditorů.

Institut zaměřuje svou činnost na odborné školení interních auditorů, profilování a rozvoj interní auditorské činnosti a na vypracování norem a pravidel, které by zaručovaly správné vykonávání této ekonomické disciplíny při současném poskytování záruk efektivnosti a dodržování etických pravidel.

IAA přispívá k výkonu interní auditorské činnosti zejména tím, že:

- Vypracovává profesní standardy
- Zabezpečuje profesní certifikaci interních auditorů
- Provádí výzkum v oblasti interního auditu
- Organizuje profesní výuku (konference, kurzy, vydává odbornou literaturu)
- Udržuje celosvětové kontakty s přidruženými společnostmi, instituty či univerzitami.

Výsledkem úsilí o sjednocení přístupů k problematice interního auditu bylo díky některým evropským organizacím v roce 1982 založení **Evropské konfederace institutů pro interní audit (ECIIA)**. Cílem je prosazování a rozvíjení profesionální praxe v oblasti interního auditu v Evropě.

Prioritní cíle ECIIA:

- Poskytování rad interním auditorům partnerských zemí
- Vzstupování jednotně vůči EU a světovým institucím
- Šířit poznatky a zkušenosti mezi členy ECIIA prostřednictvím soustavné analýzy přesahující hranice států, seminářů, konferencí a veřejných tribun pro rozvoj této profese v Evropě
- Rozšiřovat poznatky a zkušenosti mezi své členy za účelem podpory přijetí standardů profesionální praxe interního auditu
- Zajistit jednotný styk mezi členy ECIIA a Evropskou unií
- Reprezentování a rozvoj profese interního auditu v Evropě
- Reprezentování evropského interního auditu vůči Institutu interních auditorů (IIA)
- Podporování profese v rozvíjejících se zemích
- Usilovat o vytvoření celosvětové organizace, která bude zahrnovat všechny profesionální organizace věnující se internímu auditu.

ČESKÝ INSTITUT INTERNÍCH AUDITORŮ

Český institut interních auditorů (ČIIA) V České republice se interní audit ve svém moderním pojetí rozvinul až se 40cetiletým zpožděním a to v polovině devadesátých let. V březnu 1995 vzniká národní institut interních auditorů. Má formu členského sdružení a jeho nejvyšším orgánem je sněm, který se schází pravidelně každý rok. Činnost Institutu řídí Rada v čele s prezidentem, na jejíž činnost dohlíží tříčlenná kontrolní komise. Je členem obou nadnárodních organizací.

Pro naplnění svého účelu prosazování podpory a rozvoje interního auditu v České republice vykonává následující:

- soustřeďuje osoby, které pracují jak v oblasti interního auditu tak v oblastech příbuzných
- poskytuje informace o rozvoji interního auditu v ČR i v zahraničí a napomáhá tak společnému postupu v poznávání a řešení problémů této profese
- poskytuje konzultace jako profesionální pomoc v jednotlivých oblastech auditu
- publikuje materiály potřebné k získání a rozšíření znalostí o funkci interního auditu, vzdělává za účelem získání diplomu CIA – certifikovaný interní auditor
- popularizuje činnost interního auditu
- iniciuje, organizuje a podporuje různé formy jednání a akce zaměřené na rozšiřování praxe interního auditu do dalších společností v ČR
- čtvrtletně vydává pro členy institutu časopis "Interní auditor".

Komora auditorů České republiky (KAČR) je samosprávnou profesní organizací zřízenou zákonem za účelem správy auditorské profese na území České republiky.

Komora plní zejména tyto funkce:

- vede seznam externích auditorů, jejich asistentů a registr hostujících auditorů a auditorských společností
- organizuje auditorské zkoušky nebo rozdílové auditorské zkoušky
- navrhuje a jmenuje polovinu členů zkušební komise, přičemž druhou polovinu jmenuje Ministerstvo financí ČR
- dohlíží na řádné poskytování auditorských služeb
- vydává národní auditorské směrnice v souladu s obecně závaznými právními předpisy a mezinárodními auditorskými standardy
- zveřejňuje seznamy auditorů včetně hostujících a auditorských společností zapsaných v seznamech Komory
- rozhoduje o pozastavení auditorské činnosti nebo o vyškrtnutí ze seznamu auditorů nebo auditorských společností,
- posuzuje žádosti o registraci hostujících auditorů ze zemí EU a vydává osvědčení o registraci hostujícího auditora
- organizuje vzdělávací akce, odborné semináře jako přípravu na složení auditorské zkoušky
- zajišťuje nabídku vzdělávání pro auditory, asistenty auditora a pro odbornou veřejnost
- vydává časopis Auditor a odborné příručky pro auditory a odborných zahraničních publikací

1.2 Definice auditu

Audit z latinského původu „naslouchání, dozvídání se“ a v moderní angličtině pak „revize, kontrola účtů“ je přezkoušení účetních výkazů, vlastního účetního systému a účetních zápisů oprávněným auditorem v míře dostatečné k vyslovení názoru, zda předložené účetní výkazy jsou pravdivé a věrné a zda jsou v souladu s odpovídajícími předpisy.

Interní audit znamená, že audit je prováděn organizací samotou a jejími zaměstnanci (samostatně vyčleněný úsek interního auditu, pokud je založen).

Externí audit je v protiváze audit vykonaný smluvně najmutým jednotlivcem či týmem z vnějšku, která má k organizaci nezávislý vztah.

Účetnictví je nástrojem pro sledování a zobrazování stavů, toků a výsledků podnikatelské činnosti v peněžních jednotkách. Je systém evidence v časové posloupnosti s určitými, obecně platnými normami a definovanými pravidly.

V představách mnohých je audit chápán často ve vztahu k účetnictví či k finančnímu hospodaření podniku. Dochází tak občas k míchání pojmů. Audit a účetnictví, či finance podniku jsou však odlišné činnosti. V následující tabulce je stručné shrnutí hlavních rozdílů účetnictví a auditu:

	Audit	Účetnictví
Funkční vymezení	Obchranu majetku	Evidence majetku dle státních norem
Cíl	Zkvalitnění řízení, zabránění podvodům	Správná evidence dle platných zákonů
Objekt	Evidence, kontroly, zprávy	Majetek a jeho pohyby
Kdo provádí	Institut interního auditora	Účetní oddělení
Charakter	Analytický, kritický	Konstruktivní
Komu je určen	Management, komise pro audit	Management, akcionáři, stát

Tab. č. 1 - Rozdíl auditu a účetnictví

Zaměřme se nyní na audit interní, tedy vnitropodnikový. Definici auditu je nyní věnována velká pozornost, která zaznamenala již několik a dosti zásadních změn v posunu v chápání rámce profesní praxe auditorů.

Klasická:

- *„Interní audit je nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci. Interní audit pomáhá organizaci dosahovat jejích cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, kontrolních procesů a celkové správy i řízení organizace“.*

Institute of Internal Auditors

Alternativní:

- *„Audit je v podstatě kritická analýza, která umožňuje ověřovat informace dodané podnikem a hodnotit operativní činnosti a systémy při jejich předávání“*

Lawrenc B. Sawyer

Definice vyjadřuje významný posun v zaměření auditu od kontrolní činnosti k jeho poradenské úloze. Interní audit by měl poskytovat orgánům společnosti a jejímu vedení neustálé, nezávislé a objektivní ujištění, že správa a řízení organizace, řídicí a kontrolní procesy a řízení rizik jsou přiměřené a efektivní a případně přispět k jejich zdokonalení poukázáním na jejich neefektivnosti. Služby interního auditu tedy lze chápat jako nástroj pro vedení společnosti, jež se snaží kontinuálně zvyšovat efektivnost řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy samotné organizace.

Interní audit posuzuje a hodnotí veškeré činnosti, řídicí, kontrolní a podnikatelské procesy, efektivnost řízení rizik a úroveň správy a řízení organizace, tj. například:

- systémy vnitřních kontrol, řídicích a kontrolních mechanismů,
- systémy řízení rizik,
- prevence a odhalování podvodů,
- dodržování strategie a záměrů společnosti,

- dodržování závazných legislativních opatření,
- efektivnost využití zdrojů společnosti,
- informační a komunikační technologie,
- účetnictví, rozpočtování, finance,
- nákup, logistika, správa majetku,
- informační systémy a technologie,
- obchod, marketing, prodej,
- ochrana aktiv společnosti atd.

1.3 Úloha auditu

Z jednoho úhlu pohledu se tedy audit chápe jako kontrolování aritmetické správnosti evidence majetku. Postupem doby se úloha a význam interního auditu vyvinula do širší oblasti. Rozšiřující se hluchá mezera mezi vedením a samotným procesem vedla k vytvoření celé série kontrol díky nimž je možné řídit podnik efektivněji. Interní auditor zlepšuje a zdokonaluje veškeré aktivity hodnocením každé z těchto forem kontrol. Neexistuje žádný substitut této činnosti.

Interní audit je uskutečňován prostřednictvím vlastních pracovníků společnosti, jejichž tým má zvláštní postavení blízko vrcholného vedení. Naproti tomu externí audit vyžaduje, jako základní podmínku své existence a důvěryhodnosti, aby odborníci, jež jej provádějí, nebyli zaměstnanci auditované společnosti a nemohli ovlivňovat průběh a výsledek. To znamená, aby byli zcela nezávislí na dané společnosti a jeho vedoucích pracovnících především.

Cílem externí auditorské činnosti je vyjádřit názor na finanční stav auditované společnosti, a to v určitém daném období.

Cíle interního auditu jsou však početnější a rozmanitější a neomezují se pouze na oblast ekonomickou a finanční, protože interní auditorská činnost zahrnuje celou oblast operací a aktivit dané společnosti.

Ohledně norem je třeba uvést, že externí audit se provádí v souladu s normami a postupy, jež byly mezinárodně homologovány a nelze je podstatně měnit ani upravovat, zatímco provádění auditu interního je mnohem pružnější a závisí vždy na rozhodnutí společnosti, jejím vedení a na vedoucích pracovnících útvaru interního auditu.

2 Interní a externí audit v praxi

2.1 Interní audit

Jak již jsem popsal interní audit je v rámci profesionální praxe definován jako „nezávislá, objektivně ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci. Interní audit pomáhá organizaci dosahovat jejích cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení této organizace“.

Ujišťovací činnost – znamená objektivní prověření a hodnocení materiálu, jehož účelem je poskytovat ve prospěch organizace nezávislé hodnoceí řízení rizik, řídicích a kontrolních systémů mechanismů nebo správy organizace.

Přidávání hodnoty – vyjadřuje smysl existence každé organizace

Vzájemnou shodu – obsahu interního auditu podle definice v mezinárodním rámci a obsahu interního auditu vymezeného v zákoně o finanční kontrole můžeme spatřovat v nezávislosti a objektivitě činnosti a neposlední řadě v ujišťovací a konzultační funkci této činnosti.

Postavení a působnost interního auditu

Interní audit je přímo podřízen vedoucímu organizace, který zodpovídá za jeho funkční nezávislost a organizační oddělení od řídicích a výkonných struktur. Vedoucí organizace předkládá správní radě k projednání a vyjádření návrhy na jmenování a odvolání vedoucího útvaru interního auditu.

Interní audit musí být při výkonu své činnosti nezávislý na všech činnostech organizace. Nezávislost interního auditu je stav, který internímu auditorovi umožní bez působení vnitřních a vnějších vlivů vyjádření nestranného a objektivního názoru. Útvar interního auditu nelze podle zákona o finanční kontrole pověřovat úkoly, které jsou v rozporu s nezávislým plněním jemu stanovených úkolů.

Interní audit nezahrnuje:

- řídicí kontrolu v odpovědnosti příslušných vedoucích zaměstnanců ani výkon metodického řízení této kontroly
- činnost jiných organizačních útvarů při řešení, vytváření, zavádění zajištění vlastního provozu řídicích a kontrolních systémů včetně stanovených postupů.

Nezávislost interního auditu musí prostupovat všemi fázemi jeho činnosti, to znamená plánováním a přípravou auditu včetně výběru auditorských postupů, prověřováním a vyhodnocováním jednotlivých činností a operací, které jsou předmětem interního auditu, přípravou a předáním zprávy a vykonaném auditu. Své postavení a nezávislost musí interní audit trvale upevňovat.

Mezi základní oprávnění vedoucího útvaru IA a interních auditorů patří úplný volný a neomezený přístup ke všem činnostem, které podléhají internímu auditu, souvisejícím činnostem, informacím, záznamům, veřejným prostředkům a zaměstnancům, kteří činnost v organizaci zajišťují.

2.1.1 Rozsah a cíle interního auditu

Interní audit může mít nejrůznější cíle i rozsah v závislosti na velikosti a struktuře účetní jednotky, na základě analýzy rizik činnosti a na požadavcích jejího vedení.

Obvyklé aktivity interního auditu:

- a) ověření účinnosti vnitřního kontrolního systému – vytvoření přiměřených kontrolních systémů je úkolem vedení účetní jednotky, interní audit je pověřován konkrétní odpovědností za kontrolu účinnosti uvedených systémů, za sledování činnosti uvedených systémů a za doporučování vhodných zlepšení
- b) ověření úplnosti, průkaznosti a správnosti vedení účetnictví
- c) prověřování finančních a provozních informací – prověrka postupů použitých ke zjišťování, měření, třídění a vykazování těchto informací, může jít i o konkrétní prověrku jednotlivých případů vč. detailního testování transakcí, zůstatků a postupů
- d) ověřování funkčnosti a bezpečnosti technologických a informačních systémů, prevence a odhalování podvodů a zkreslování vykazovaných informací
- e) prověrka úspornosti, účelnosti a ekonomické efektivity operací, vč. nefinančních kontrol v rámci dané účetní jednotky
- f) prověrka plnění zákonných ustanovení, předpisů a dalších vnějších požadavků
- h) prověrka dodržování politiky vedení, jeho směrnic a dalších vnitřních požadavků
- g) ověření produktivity a operací procesů
- i) ověření finančního řízení (finanční audit)
- j) prověření managementu společnosti
- k) audit jakosti
- l) audit personální
- m) audit ekologický
- n) audit podniku jako celku
- o) audit vnějších podnikových vztahů

Velikost pracovišť interního auditu je odlišná a závisí jednak na typu organizace (peněžnictví versus průmysl), na velikosti podniku a pochopitelně i na složitosti a komplexnosti uskutečňovaných činností. Ve většině případů se jedná o pracoviště malá do 10 pracovníků, ve velkých bankách lze však nalézt útvary o více než sto lidech. Umístění oddělení interního auditu je většinou situováno separovaně od „core businessu“ dané společnosti co nejbližší top managementu, viz. diagram č. 1 níže.

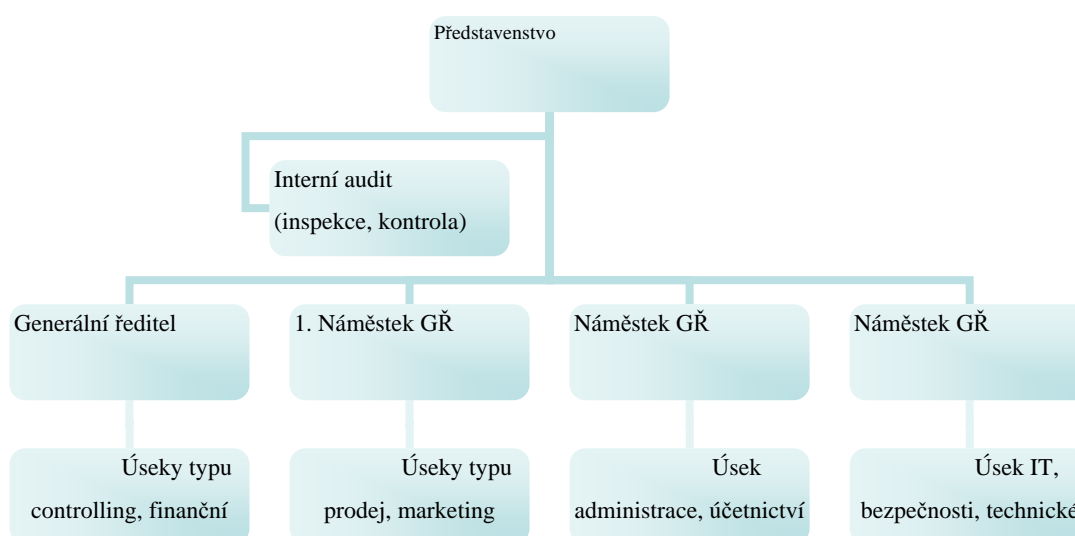
Kvalifikace pracovníků auditu:

Na kvalifikaci interních auditorů jsou kladeny přibližně stejné požadavky, jako na kvalifikaci auditorů externích (t.j. zpravidla vysokoškolské vzdělání a solidní znalosti a dovednosti v oblasti auditorských technik, organizace a komunikace, sociologie a psychologie, informační technologie, finančního a manažerského účetnictví, statistiky a kvantitativních metod).

Uživatelé služeb auditu:

Mezi uživatele služeb interního auditu patří:

- řídicí orgány společnosti (představenstvo, dozorčí rada, vrcholový management)
- střední a nižší management
- výbor pro audit (pokud je v dané společnosti zřízen)
- externí auditor

Graf. č. 1 - Příklad zařazení Interního auditu v organizační struktuře

2.1.2 Interní audit v praxi

Interní audit zavedla v Česku už řada firem. Některé (banky) proto, aby dostály zákonné úpravě, jiné například kvůli požadavkům jejich vlastníků na kontrolu. Poznat jestli ale skutečně pracují bezchybně a efektivně je ve skutečnosti problém. Požadavky na strukturu a náplň činnosti interního auditu nejsou v tuzemsku, ani jinde ve světě, definovány zákonem. Existuje však celosvětově uznávaný rámec - Standardy pro profesionální praxi interního auditu, definované organizací IIA (The Institute of Internal Auditors). Např. standard č. 1312 vyžaduje provedení externího hodnocení kvality interního auditu nejméně jednou za pět let kvalifikovanou a nezávislou externí osobou nebo externím kontrolním týmem. Firmy, jež chtějí postupovat v souladu se Standardy IIA, musí toto hodnocení provést do 1. ledna 2008.

Úroveň řádné správy a řízení společností (Corporate Governance) hraje stále významnější roli při posuzování a oceňování společností investory. Její role se v poslední době ještě více zvýšila po sérii účetních skandálů jako Enron, Worldcom, Xerox, a další. Vysoká důležitost řádné správy a řízení vyplývá ze skutečnosti, že většina velkých společností je vlastněna jednou skupinou lidí (vlastníci) a řízena zcela jinou skupinou lidí (výkonný management). Dodržování principů řádné správy a řízení je jedním z faktorů, který zvyšuje důvěru vlastníků ve výkonný management a přispívá k ochraně a rozvoji jejich investic. Nedostatečná úroveň správy a řízení velkých společností v posledním desetiletí vedla na celém světě k vydání mnoha studií a kodexů řádné správy a řízení.

Graf. č. 2 - Oblasti zájmu interního auditu a jejich možná rizika

2.1.3 Interní audit a controlling

Současně s interním auditem dochází k dynamickému rozvoji dalšího nového nástroje pro řízení - controllingu. Je třeba rozlišovat cíle a zaměření obou disciplin. Moderní controlling se orientuje na procesy z pohledu ekonomických dopadů na dlouhodobé cíle společnosti. Jestliže se má zabránit prolínání a duplicitám obou nástrojů, je nutné jejich přesné ohraničení. Zároveň se předpokládá vzájemná spolupráce.

Controlling je moderní podporou managementu, zejména tam, kde se jedná o rozsáhlé a obtížně říditelné systémy s bohatě rozvětvenou strukturou. Může nastat situace, kdy interní audit ověřuje controlling jako jednu z auditovaných oblastí. Obě funkce spojuje zjišťování stavu a odchylek. Controllery zajímají odchylky od plánu, auditory odchylky od standardů, vycházejících z nejlepší praxe v oboru. Jak controlling, tak interní audit mají ve složitějších strukturách své místo, oba přispívají k podpoře managementu při hledání správných rozhodnutí a stanovených cílů.

Abych dokreslil pohled na auditní kontrolu kterou provádí firma neustále vnitropodnikovým útvarem, nastíním i rozdílnost s nájemným vnějším auditem.

2.2 Externí audit

Externí audit se dá klasifikovat jako veřejná služba, poskytovaná kvalifikovanými odborníky, která spočívá v ověřování finančního stavu společnosti (zpravidla jednou ročně) a to dle zvláštních norem a technik.

2.2.1 Rozsah působnosti a cíl externího auditu

Hlavním cílem tohoto ověřování je zvýšit věrohodnot účetních informací, všech společností, které ze zákona povinně zveřejňují své účetní závěrky a výroční zprávy. V České republice je tato povinnost stanovena zákonem č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku a v zákoně č. 563/1991 Sb. o účetnictví, obojí ve znění pozdějších změn a

doplňků. Zjednodušeně dle této právní úpravy vyplývá, že účetní závěrka a výroční zprávu musí mít ověřenou nezávislým auditorem všechny akciové společnosti a ostatní obchodní společnosti i družstva, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje a období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly jednoho ze tří následujících kritérií:

- 1) aktiva celkem více než 40 000 000 Kč.
- 2) roční úhrn čistého obratu více jak 80 000 000 Kč.
- 3) průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50.

Působnost externího auditu je v ČR vymezena zákonem č. 254/2000 Sb. o auditorech. Podle tohoto zákona je auditorem ten, kdo je zapsán v seznamu auditorů vedeném Komorou auditorů České republiky (KAČR, viz. výše). Jednou z podmínek vstupu do auditorské profese je složení auditorské zkoušky, kterou se mají ověřit komplexní profesní znalosti uchazečů o zápis do seznamu auditorů.

Auditorskou společností je pak obchodní společnost, která je zapsána v seznamu auditorských společností vedeném taktéž Komorou auditorů České republiky, která pro zápis do tohoto seznamu musí splňovat podmínky týkající se zejména hlasovacích práv, které musí náležet z více než poloviny auditorům oprávněným vykonávat auditorské služby.

Zákon pak auditorskými službami rozumí:

- ověřování účetních závěrek nebo konsolidovaných účetních závěrek a výročních zpráv nebo konsolidovaných výročních zpráv,
- ověřování dalších skutečností podle zvláštních právních předpisů,
- ověřování jiných ekonomických informací v rozsahu stanoveném smlouvou.

Nezávislý auditor je pak při výkonu své činnosti vázán pouze právními předpisy a současně je povinen dodržovat auditorské směrnice a profesní předpisy vydané komorou.

Externí auditor se velice intenzivně zabývá účetnictvím, finanční situací podniku, vnitřním kontrolním systémem, již méně se zabývá oblastí jakosti produkce či vlivem podniku na životní prostředí. Je však zřejmé, že právě posledně jmenované oblasti mohou v extrémním případě vést až k okamžité, náhlé likvidaci podnikatelských aktivit společnosti. Je tomu tak například v případě, kdy oprávněné orgány nevydají či neprodlouží příslušné osvědčení (TÚV, ISO, ESČ atp.), popřípadě určité osvědčení kvality získá konkurence. Obdobně výsledkem určité ekologické katastrofy může být zákaz podnikání v daném regionu či podnikání vůbec.

2.2.2 Výhody externího auditu

Základní výhody externího auditu můžeme stručně charakterizovat především jako:

- **nezávislost** na činnostech i osobách,
- **objektivita** metod i závěrů,
- **pravomoci** pro zjištění podkladů a akceptace závěrů vedením organizace,
- **zobecnění** využití znalostí z jiných organizací, možnost porovnání

Výhodná je také příprava zpráv a návodů pro provedení auditu, jež jsou k dispozici externímu auditorovi pro provedení konkrétního auditu v jiné společnosti. Tyto návody jsou nejlepší, vycházejí-li z práce v řadě organizací obdobného zaměření. Tato zkušenost potvrzuje, že práci lze realizovat i v jiných organizacích. Detailní přístup je však samozřejmě přizpůsobit tak, aby odpovídal podmínkám v jednotlivých organizacích.

Další výhodou externí spolupráce je mimo činnosti analytické také návrh na zlepšení současného systému řízení, který zvýší výkonnost a pomůže odstranit rizika.

2.2.3 Zpráva auditora o ověření účetní závěrky

Jedinou přidanou hodnotou, kromě doporučení, je výrok externího auditora, který vyjádří ve své závěrečné auditorské zprávě. Příjemcem zprávy auditora jsou akcionáři nebo společníci účetní jednotky (ve specifických případech členům družstva, zřizovateli nebo nejvyššímu orgánu), jejichž účetní závěrka je předmětem auditu. Zpráva je projednána se statutárním orgánem a dozorčím orgánem v souladu s právními předpisy a předána v souladu s podmínkami smlouvy.

Auditor odpovídá za ověření účetní závěrky, výroční zprávy a za svůj názor vyjádřený v auditorské zprávě formou výroku. Ověření provádí výběrovým způsobem podle zásady významnosti, tj. neověřuje vše ale pouze významné položky. V závěrečné zprávě se shrnují a hodnotí závěry vyplývající z důkazních informací získaných k vyjádření názoru na účetní závěrku – posoudí se, zda účetní závěrka byla sestavena v souladu s platnými zákony a účetními předpisy.

Auditorský výrok vyjádřený ve zprávě má být srozumitelný a jednoznačný. Pokud účetní závěrka a výroční práva neobsahují významné nesprávnosti, může auditor vydat výrok *bez výhrad*. Pokud byla zjištěna existence takových skutečností, jež ovlivňují výrok auditora a jsou identifikovány významné neshody v zobrazování reality v účetnictví nebo nastanou neshody externího auditora s účetní jednotkou, je změněn na *výrok s výhradou, záporný výrok* nebo *odmítnutí výroku*.

2.3 Vztah mezi externím a interním auditem

Pokud shrneme dosavadní poznatky, pak můžeme říci, že **interní auditor** se soustřeďuje na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci. Svou pozornost obrací na hodnocení a zlepšování efektivnosti systému a řízení rizik, správu a úroveň řízení organizace. Šetření **se zaměřuje především na budoucnost organizace**, vyhodnocuje zejména řídicí a kontrolní mechanismy, které mají zajistit naplnění strategických záměrů a cílů.

Naproti tomu **externí audit je zaměřen na vyhodnocení minulosti**, posuzuje realizované transakce a jejich dopad do majetkové a důchodové situace organizace. Posouzení správnosti účetní závěrky provádí vzhledem k potřebám "třetích stran", které potřebují spolehlivé finanční informace.

Externí i interní audit je vzájemně propojen a obě formy se navzájem podporují, i když statutární auditor je činný převážně pro "třetí strany" (rozpočty, zřizovatele, mateřskou firmu), zatímco funkce interního auditu se provádí pro vedení společnosti či úřadu (obce, města, kraje). Objektivita a odpovědnost vyžadují, aby tyto dvě funkce pocházely ze dvou různých zdrojů.

Externí auditor i interní auditor užívají v zásadě shodnou auditorskou metodologii, mají však zcela rozdílné cíle. Rovněž proporce soustředěného zájmu o určitou oblast jsou rozdílné. Cíle interního auditu se však liší od cílů, které sleduje externí auditor, jehož úkolem je vydat nezávislou zprávu o účetní závěrce dané účetní jednotky.

Externí auditoři především zjišťují, zda se v údajích uvedených v účetní závěrce nevyskytují závažné nesprávnosti. Externí audit je zaměřen především na minulost – posuzování minulých transakcí vyjádřených ve formě finančních výkazů, slouží především třetím stranám, jedná se o pravidelnou (jednorázovou) činnost, auditor je vždy nezávislý smluvní partner.

Cíle interního auditu se mění podle rizik, které určí vedení účetní jednotky. V interním auditu není možné dosáhnout úplné nezávislosti, interní audit je součástí účetní jednotky. Interní audit lze tedy chápat jako nástroj pro vedení společnosti, jež se snaží zvýšit efektivnost řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy organizace, je zaměřen především na budoucnost – vyhodnocuje řídicí a kontrolní mechanismy, které mají zajistit naplnění záměrů a cílů organizace, jedná se o nepřetržitou činnost, interním auditorem je obvykle zaměstnanec společnosti. Některé postupy k dosažení cílů jsou u interního auditu i externího auditu podobné.

Postupy u:

- Interního auditu lze vhodně uplatnit i při stanovení povahy, časového rozvržení a rozsahu auditorských postupů a naopak.
- Externí auditor má výhradní odpovědnost za vydaný auditorský výrok, a jestliže auditor použije jakékoli práce provedené interním auditem, jeho odpovědnost se tím nikterak nesníží.

Optimální spoluprací mezi interním a externím auditorem lze zvýšit efektivnost a snížit náklady na provádění jak externích, tak i interních auditů. Je v zájmu externích i interních auditorů, aby jejich práce byla koordinována. Jedním z nástrojů koordinace je i vytvoření výboru pro audit jako důležitého prvku řádné správy a řízení společnosti.

Obě skupiny auditorů, užívají shodnou databázi údajů (informační zobrazení je prováděno nad shodným objektem, tedy podnikem). Interní uživatelé se pak mohou spolehnout jak na interní, tak na externí auditory, zatímco externím uživatelům jsou k dispozici pouze sdělení externích auditorů. Je v zájmu jak externích, tak i interních auditorů, aby v rámci daných podmínek byla jejich práce co nejvíce koordinována. Jedním z nástrojů koordinace je i vytvoření tzv. "výboru pro audit". Ten bývá ČR zpravidla vytvářen jako poradní orgán představenstva či dozorčí rady společnosti.

Spolupráce interního a externího auditu přináší i značnou úsporu nákladů a času při výkonu různých auditorských postupů. Odhaduje se, že optimální spolupráce mezi interním a externím auditorem může zlevnit externí audit až o 30 %. Toho je možné dosáhnout tím, že se externí auditor:

- v počátečním stadiu svých prací spolehne na identifikaci rizikových oblastí interním auditorem,
- snáze rozpozná vlastnosti vnitřního kontrolního systému (zpravidla z dokumentace interního auditora),
- spolehne se na oceňování rizik v průběhu auditu a omezí duplicitní provádění testů spolehlivosti.

3 Postup při vykonávání interního auditu

I. Plánování auditu

Rozplánováním auditních činností se zabezpečuje optimální využití kapacit interního auditu a efektivní nasměrování jeho aktivit. Plány auditu rozdělujeme primárně dle časového hlediska:

- Strategický – plán je sestavován a průběžně aktualizován s horizontem 3 až 5 let. Závisí na velikosti a strukturovanosti organizace a na velikosti útvaru interního auditu. Shrnuje dílčí plány v jeden dokument a jeho finálním obsahem je pak zhodnocení východisek a pro sestavení plánu, stanovení auditorských oblastí a jejich rozlišení dle prioritního významu (zejména s ohledem na rizikové faktory), vymezení činnosti interního auditu z hlediska útvarů organizace a schválení plánu příslušným útvarem.
- Periodický – sestavován na každý rok, vychází ze strategického plánu a pokrývá veškeré aktivity interního auditu pro příslušný rok. Obsahem je úvodní shrnutí východisek, kapacitní rozložení auditních činností na jednotlivé oblasti (plánové akce, školení, monitorování, komunikace a prezentace výsledků, spolupráce s externím auditorem, atp.), rozpis plánovaných auditorských činností s termíny a tím související rozpis metodické činnosti.
- Operativní – sestavován na čtvrtletí a je členěn na jednotlivé měsíce. Představuje detailní rozpracování ročního plánu.
- (Personální a finanční plán pro sledování potřeby pracovníků a nákladů na provedení auditu)

II. Východiska auditu

Východiska, cíle a postupy jejich naplnění při auditu ve svém souhrnu definují předmět práce interních auditorů. Tradiční přístup identifikuje cíle, techniky řízení a kontroly, zhodnocení jejich adekvátnosti, testování vybraných technik a předložení stanoviska a doporučení.

III. Dokumentace auditu

Tzv. auditorský spis obsahuje všechny podstatné materiály vypracované a získané v průběhu provádění auditu. Účelem dokumentace je doložit průběh celého auditního procesu a měla tudíž doložit činnosti ve fázích přípravy, provedení, zpracování výsledků a jejich prezentace, přijetí opatření a jejich naplnění.

IV. Příprava auditu

Pověření k auditu představuje řídicí akt, kterým se interním auditorům ukládá povinnost provést audit. Pověřením k auditu se prokazují pracovníci interního auditu u auditovaného objektu. Auditóři jsou pak při provádění oprávněni k úkonům jako volně vstupovat samostatně na veškerá pracoviště, vyžádat jakékoli doklady souvisejících s tématem auditu a pořizování kopií, provádět veškeré výkony dle metodiky vedení auditu jako pozorování, inspekce, interview, vyzkoušení či provedení kontrolního měření, vznášet relevantní dotazy a požadovat vysvětlení či navrhnout nápravná opatření.

V. Program auditu

Program stanoví konkrétní tvář auditorské práce a je zároveň podkladem pro provádění dohledu vedoucích pracovníků nad výkonem auditorů. Obsahuje následující:

- identifikační údaje (název organizace a útvaru auditu, předmět, druh, evidenční číslo auditu, objekt, období a termíny provedení)
- cíl auditu
- věcná náplň a časové vymezení auditu
- techniky, postupy a metody provedení auditu
- časový harmonogram zpracování závěrečné zprávy, časový harmonogram, jeho věcnou náplň, technické postupy a podmínky pro provedení auditu. Program je zároveň podkladem pro provádění dohledu vedoucích pracovníků nad výkonem auditorů.

VI. Vlastí průběh auditu

V průběhu auditorské činnosti se vede řádná dokumentace, která obsahuje podstatné materiály vypracované a získané během auditu. Dokumentace slouží jako podklad pro zpracování auditorských zpráv, mapování procesu a hodnocení činnosti interního auditu.

Auditoři mohou používat pouze takové techniky, které jsou nezbytné pro specifický program nebo činnost, jež má být auditována. Techniky auditorské práce jsou zejména:

Interview – používá se pro každou stěžejní oblast v podniku. Dále komparativní analýza či postupový diagram (flow charting), který používá diagramové sítě pro určení kroků, které musí být podniknuty dříve, než projekt nebo aktivita jsou úspěšně zakončeny.

Analytický přehled – umožňuje srovnávání údajů týkajících se např. toku peněžních prostředků (příjmů, výdajů) za tutéž jednotku v různých obdobích.

Výběrový vzorek – náhodný výběr představuje rozšířenou auditorskou techniku pro návazné použití řady testů těchto vzorků (klientské smlouvy, platby za aktiva,

praktiky, apod). Musí být stanovena přípustná chybová odchylka.

Pozorování – cílevědomé, plánované a systematické sledování určité skutečnosti.

Srovnávání a analogie – identifikuje shodné či rozdílné stránky u dvou či více různých předmětů. Při shodě znaků se pak usuzuje na přibližnou shodu i u ostatních předmětů a jevů.

Analýza a syntéza – myšlenkového rozložení zkoumaného předmětu, které se stávají předmětem dalšího zkoumání pro vzájemné podstatné souvislosti. Jedná se o hlubší poznání jednotlivých částí, což umožní lépe a detailněji poznat fungování celkového systému.

Abstrakce – myšlenkové rozložení, oddělení nepodstatných vlastností jevu od podstatných, což umožňuje zjistit obecné vlastnosti a vztahy, jádro jevu.

Indukce a dedukce – vyvozování obecných závěrů z detailních poznatků a naopak.

Matematické a statistické metody – vyjadřování ekonomických hypotéz matematicko-statistickými formulacemi.

Modelování – zjednodušené simulační modely reality.

VII. Auditorská zpráva

Závěrem práce a zároveň jediným výstupem útvarů interního auditu jsou auditorské zprávy. Jedná se o podrobnou a důkladnou dokumentaci veškerých činností, skutečností, analýz a zjištění, které byly uskutečněny při provádění auditu. Tato zpráva slouží managementu společnosti a ostatním zainteresovaným stranám. Vyjadřuje postoje auditorů k danému problému či oblasti, upozorňuje na nedostatky a potenciální rizika. Současně navrhuje patřičná korekční opatření vedoucí k odstranění nedostatků. Obsah zprávy je obecně vymezen Standardy pro profesionální praxi interního auditu.

4 Metodologie

4.1 Audit finanční situace

Prioritním cílem této práce je audit finanční situace. To je poznat finanční zdraví firmy, ověřit věrné zobrazení stavu majetku a závazků, platební situace a výsledku hospodaření. Identifikovat slabé stránky a skrytá či evidentní rizika, které by mohly firmě v budoucnu působit menší nebo větší problémy, a naopak stanovit její silné stránky, o které by mohla v budoucnu s perspektivou opírat svou činnost. Na rozdíl od finančního auditu se nejedná o zhodnocení správnosti finančních výkazů, ale také o zhodnocení efektivnosti auditované organizace.

Postup, jakým lze tohoto cíle dosáhnout, lze charakterizovat jako:

- zobrazení uplynulého vývoje finanční situace a finančního hospodaření podniku,
- určení příčin jejich zlepšení nebo zhoršení,
- volba nejvhodnějších směrů dalšího vývoje činností a usměrňování finančního hospodaření a finanční situace podniku.

Finanční zdraví je v zásadě ovlivňováno likviditou a rentabilitou podniku a to v daném stupni naléhavosti. Podniky, které se těší „pevnému zdraví“, mají větší šanci, že získají bez problémů a za výhodných podmínek externí zdroje financování. Finančně zdravý podnik je i takový podnik, který externí zdroje minimalizuje a je schopen svůj efektivní rozvoj zajistit pouze interními zdroji financování.¹

Pokud má podnik rostoucí problémy v peněžních tocích a zároveň klesá jeho výsledek hospodaření, nelze jeho finanční zdraví označit než jako špatné, s tím, že podnik může s velkou pravděpodobností skončit v úpadku. Dalším pojmem používaným ve finančním auditu je finanční tíseň. Ta nastává tehdy, když podnik má velké potíže s likviditou, tzn. že je nemůže vyřešit bez výrazných změn v činnosti

¹ [6], str. 14,15

podniku, a ve způsobu jeho financování. Mezi finančním zdravím a finanční tísň lze pochopitelně vyzorovat i určité přechodové fáze: buď je podnik ziskový a přitom má problémy s likviditou (fáze růstu podniku), což je zejména v českých podnicích dost častým jevem, nebo vykazuje účetně ztrátu, ale jeho likvidita není bezprostředně ohrožena.²

4.2 Informační systém podniku pro zhodnocení finanční situace

Základním informačním systémem podniku pro finanční audit podniku můžeme označit účetnictví podniku. Účetnictví podniku lze definovat jak o proces identifikace, získávání a předávání ekonomických informací, jež svým uživatelům umožňují vytvořit si správnou představu a učinit vhodná rozhodnutí. Účetnictví v tomto pojetí je druhem služby a má své uživatele. Zájemce o jeho služby lze rozdělit do dvou skupin podle vztahu k podniku, na zájemce externí a na zájemce interní.³ Tyto skupiny budou podrobněji vysvětleny v dalším textu.

Finanční účetnictví s relativně vysokou mírou regulace zajišťuje požadavek vzájemné srovnatelnosti a do jisté míry i požadavek věrného zobrazení skutečnosti. Finanční účetnictví též poskytuje i nezbytnou ochranu podnikatele před zveřejňováním informací týkajících se vnitřní struktury podniku a předmětu činnosti. Právní stránka věci je zde akcentována na úkor stránky ekonomické. Další důležitou funkcí finančního účetnictví je ujistit veřejnost, že účetní knihy jsou vedeny poctivě a že v jednotlivých letech nedocházelo k manipulaci s účty. Na co neexistuje doklad, o tom se neúčtuje, i když to bylo získáno nebo spotřebováno.⁴ Pro interní potřeby si podnik může vybudovat vlastní informační systém, tzv. vnitropodnikové účetnictví, které je „šité na míru“ potřebám podniku dle přání a potřeb. Vnitropodnikové účetnictví nebývá regulováno a v České republice si jeho formu, organizaci a zaměření určí účetní jednotka sama.

² [6], str.14,15

³ [6], str.16

⁴ [6], str. 17

4.3 Zdroje podkladů pro audit

Základním požadavkem na informace vstupující do auditu je jejich kvalita, komplexnost a validita. Důvodem pro toto tvrzení je fakt, že je nutno podchytit pokud možno všechna data, která by mohla jakýmkoliv způsobem zkreslit výsledky hodnocení finančního zdraví firmy.

Účetní výkazy zachycují pohyb podnikových financí ve všech jejich podobách a ve všech fázích podnikové činnosti. Jsou výchozím a základním zdrojem informací pro finanční analýzy pro všechny zainteresované subjekty uvnitř i vně podniku. V České republice je struktura účetních výkazů závazně upravena vyhláškou Ministerstva financí ČR, která vychází ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a z účetních postupů. Účetní výkazy můžeme podle účelu, ke kterému slouží, rozdělit do dvou skupin:

- Výkazy finančního účetnictví, které lze jinak označit i jako výkazy externí, protože poskytují informace zejména externím uživatelům.
- Výkazy vnitropodnikového účetnictví, které nepodléhají žádné jednotné metodické úpravě a každý podnik si je vytváří více či méně „ke svému obrazu“ a podle svých vlastních potřeb.

Výkazy finančního účetnictví jsou rozhodující součástí účetní závěrky. Účetní závěrka v soustavě podvojného účetnictví je co do svého obsahu upravena §18 Zákona o účetnictví a tvoří ji rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Povinnost ověření účetní závěrky auditorem je některým podnikům stanovena přímo zvláštními právními předpisy.⁵

⁵ [7], str. 24

- Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva), a zdrojů jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu. Rozvaha představuje základní přehled o majetku podniku ve statické podobě.

Jde nám tedy o získání věrného obrazu ve 3 základních oblastech – majetkové struktuře podniku, zdrojích financování a finanční situaci podniku. Rozvaha se skládá ze sumy aktiv na jedné straně a ze sumy pasiv na straně druhé a akceptuje základní bilanční pravidlo:

$$\sum \text{aktiv (čistých)} = \sum \text{pasiv,}$$

neboli

$$\text{aktiva} = \text{vlastní kapitál} + \text{cizí kapitál} + \text{krátkodobé závazky.}$$

Rozvaha k 31.12.2007	
Aktiva (majetková struktura)	Pasiva (finanční struktura)
Stálá aktiva	Vlastní kapitál
Oběžná aktiva	Cizí kapitál
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva

Tab. č. 2 - Struktura rozvahy

Majetková struktura podniku představuje podrobnou strukturu aktiv podniku. Aktivy v širším pojetí rozumíme celkovou výši ekonomických zdrojů, jimiž podnik disponuje v určitém časovém okamžiku. Základním hlediskem členění aktiv je především doba jejich upotřebitelnosti, tedy členění podle likvidity, a to od položek nejméně likvidních (stálá aktiva), až k položkám nejlikvidnějším (oběžná aktiva). Na výši celkového majetku podniku mají vliv tři základní faktory – rozsah podnikových výkonů, stupeň využití celkového majetku a jeho cena.⁶ Stranu pasiv lze ve finanční praxi označit jako stranu zdrojů financování firmy. Finanční struktura podniku

⁶ [7], str. 24

představuje strukturu podnikového kapitálu, ze kterého je financován majetek podniku. Strana pasiv není prioritně členěna podle časového hlediska, jak tomu je u aktiv, ale z hlediska vlastnictví zdrojů financování. Z tohoto pohledu rozlišujeme zdroje na vlastní a cizí.⁷

Vedle pojmu finanční struktura existuje dále pojem kapitálová struktura. Ta zachycuje strukturu podnikového kapitálu, ze kterého je financován fixní majetek a trvalá část oběžného majetku. Z teoretického hlediska se za optimální finanční strukturu považuje takové rozložení kapitálu, které je spojeno s minimalizací veškerých nákladů na jeho pořízení, a které jsou zároveň v souladu s předpokládaným vývojem tržeb a zisku a majetkovou strukturou podniku.⁸

Jedním ze základních problémů finančního řízení podniku je vedle stanovení celkové výše potřebného kapitálu i volba správné skladby zdrojů financování jeho činnosti, kapitálové struktury. Ta se zabývá především vnitřní skladbou, která je dále ovlivňována technickou podmíněností majetkové struktury podle odvětví, či oboru podnikání firmy.⁹

- Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Ve struktuře výkazu zisku a ztráty je možno nalézt několik stupňů výsledků hospodaření. Jednotlivé výsledky hospodaření se od sebe liší tím, jaké náklady a výnosy do jeho struktury vstupují.

Výsledek hospodaření členíme na výsledek provozní, z finančních operací, za běžnou činnost, mimořádný a výsledek hospodaření za účetní období.¹⁰ Nejpoužívanější kategorie zisku jsou znázorněny v následující tabulce:

⁷ [7], str. 26, *přepřacováno*

⁸ [7], str.27

⁹ [7], str.28

¹⁰ [7], str.32

Hospodářský výsledek za účetní období (EAT)
+ daň z příjmů za mimořádnou činnost
+ daň z příjmů za běžnou činnost
= Zisk před zdaněním (EBT)
+ nákladové úroky
= Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)
+ odpisy
= Zisk před úroky, odpisy a zdaněním (EBITDA)

Tab. č. 3 - Nejpoužívanější kategorie zisku

- Výkaz cash flow

Výkaz cash flow informuje o příjmech a výdajích, které podnik v minulém účetním období realizoval, přičemž je žádoucí, aby příjmy převyšovaly výdaje. Výkaz CF zobrazuje skutečný pohyb peněžních prostředků, je tak doplňkem rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Koncepce výkazu CF je založena na skutečných hotovostních tocích. Vychází z časového nesouladu hospodářských operací a jejich finančního zachycení, tj. z rozdílů mezi náklady a výnosy na jedné straně a výdaji a příjmy na straně druhé.¹¹

Přehled o peněžních tocích rozlišuje peněžní toky ze tří základních činností, a to peněžní toky z provozní činnosti, peněžní toky z investiční činnosti a peněžní toky vztahující se k financování podniku. Pro vykázání peněžních toků se používají dvě metody, metoda přímá a nepřímá. Podstatou metody přímé je, že jsou vykázány hlavní skupiny peněžních příjmů a výdajů. Nepřímá metoda je založena na vykázání peněžních toků za provozní činnost a úpravě hospodářského výsledku o nepeněžní operace, změny stavu zásob, pohledávky a závazky a položky náležející do finanční nebo investiční činnosti. Podniková práce v převažující míře využívá nepřímou metodu.¹² Pro výpočet cash flow slouží nejčastěji následující schéma v tabulce č. 4:

¹¹ [5], str. 47

¹² [5], str. 49

Počáteční stav peněžních prostředků
A. Cistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti
Hospodářský výsledek běž. roku po zdanění (zisk +, ztráta -)
(+,-) úprava hospod. výsledku o nepeněžní operace
(+,-) úprava hospod. výsledku o změny stavu oběžných aktiv A krátkodobých závazků
B. Investiční činnost
Nabytí dlouhodobého majetku (-)
Výnosy prodeje dlouhodobého majetku (+)
Uhrada pohledávek a závazků z komplexního pronájmu (+,-)
C. Financování
Změna stavu dlouhodobých závazků (+,-)
Zvýšení a snížení vlastního kapitálu z vybraných operací (+,-)
Konečný stav peněžních prostředků

Tab. č. 4 - Výpočet cash flow

Zdroj: [7], str. 24

- Výroční zpráva

Výroční zpráva slouží jak k informaci vlastníků podniku, tak ostatních externích uživatelů účetních informací o finanční pozici a výsledcích finančního hospodaření podniku. Kromě toho může sloužit jako významný propagační prostředek, proto podniky kladou velký důraz i na grafické zpracování výročních zpráv. Minimální rozsah výroční zprávy je uveden v § 21 zákona o účetnictví. Účelem výroční zprávy je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení.

Výroční zpráva se na rozdíl od účetní závěrky orientované výhradně na minulost, zabývá zčásti i budoucí perspektivou podniku, i když pochopitelně neprosazuje detaily podnikatelských záměrů. Pozornost finančního analytika by se měla spíše soustředit na to, čemu se výroční zpráva vyhýbá, než na to, co zdůrazňuje.¹³

¹³ [6], str. 31

- Ostatní zdroje informací

Kromě uvedených zdrojů informací můžeme pro úplnost uvést i tyto prameny:

poznámky k finančním výkazům, novinové články a další informace v médiích, analýzy v odborných časopisech, zprávy z tiskových konferencí vedoucích představitelů podniku, informace poskytované za úplatu specializovanými firmami, informace z neoficiálních zdrojů.¹⁴

4.4 Metody auditu finanční situace

Analýza absolutních ukazatelů

Finanční situace se zpravidla charakterizována pomocí poměrových ukazatelů. Kromě toho se provádí také srovnání absolutních ukazatelů. Absolutní ukazatelé jsou součástí účetních výkazů – rozvahy, výkazu zisku a ztrát, cash flow. Ukazatelé uvedené v rozvaze vyjadřují stav určité veličiny na konci účetního období, jedná se tedy o stavové veličiny. Ukazatelé dle výkazu a ztrát a výkazu toku peněz nás informují o hodnotách za určitý časový interval a jedná se tedy o tokové veličiny. Absolutní ukazatele dále rozdělujeme dle použití v horizontální a vertikální finanční analýze. Ukazatele vertikální a horizontální analýzy dokáží s předstihem identifikovat negativní tendence ve vývoji hospodaření společnosti a upozornit na nutnost změn v ekonomických procesech.

Horizontální analýza (analýza trendů) a porovnává jednotlivé položky rozvahy a jejich změny v časové řadě, tzn. stejný absolutní ukazatel daného období k předchozímu období (absolutně nebo v procentech). Porovnání jednotlivých položek se provádí postupně po řádcích v příslušných výkazech. Z těchto údajů je možné odhadnout dlouhodobé trendy. Při odhadech budoucího vývoje je třeba zahrnout změny (inflaci, regulaci a deregulaci cen, změny v měnových kurzech, aj.).

¹⁴ [6], str. 35

Vertikální analýza (analýza změn v čase) je metoda založená na vztahování jednotlivých účetních položek výkazů jako procentní podíl k jedné zvolené základně označené jako 100%. Tyto ukazatele umožňují srovnávání výsledků podniku v jednotlivých letech a navíc srovnávání mezi podniky navzájem.¹⁵

V praxi bývají v rozvaze jednotlivé položky poměřovány s položkou celkových aktiv, ve výsledovce pak se základnou celkových tržeb. V rámci vertikální analýzy jsme poté schopni analyzovat trendy, které se projevují ve struktuře účetních výkazů. Například při realizaci investice nám struktura aktiv prozradí do čeho podnik investoval kapitál, při posouzení struktury pasiv pak zjistíme, z jakých zdrojů nákup těchto aktiv pokryl.

Bilanční pravidla

Při analýze absolutních ukazatelů lze také zjistit, zda podnik dodržuje tzv. Bilanční pravidla. Což jsou určitá klíčová doporučení, kterými by se měl podnik řídit pokud chce dosáhnout dlouhodobé finanční rovnováhy. Následující pravidla budou použita v aplikační části a popsána:

- 1) Zlaté pravidlo financování
- 2) Zlaté bilanční pravidlo (Pari pravidlo)
- 3) Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Varuje, že v zájmu udržení dlouhodobé finanční rovnováhy by nemělo tempo růstu investic ani v krátkodobém časovém horizontu předbíhat tempo růstu tržeb. V opačném případě s podnik dostává do stavu platební insolvence.

¹⁵ [8]

Poměrové ukazatele

Poměrových ukazatelů existuje celá řada. Seřazují se proto do určitých skupin, obvykle podle jednotlivých oblastí analýzy finanční situace. Zpravidla se uvádí rozdělení do skupin podle toho, ze kterých účetních a neúčetních údajů vychází a na jaké rysy hospodaření podniku se změřují. Poměrové ukazatele vyjadřují poměry jednotlivých absolutních ukazatelů. Základní skupiny:

- Charakteristiky výnosové:

Rentabilita (profitability ratios) – ukazatele výnosnosti se užívají pro hodnocení celkové efektivnosti a výdělkové schopnosti podniku. Ukazuje schopnost podniku vytvářet nové zdroje, resp. dosahovat zisku pomocí investovaného kapitálu. Poměrují zisk s jinými veličinami a pomocí nich je vyjadřována intenzita využívání, reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do společnosti. Ukazují kombinovaný vliv likvidity, aktivity a zadluženosti na čistý zisk podniku. Obecně se rentabilita vyjadřuje jako poměr zisku k částce vloženého kapitálu.

- Charakteristiky financování a finanční stability:

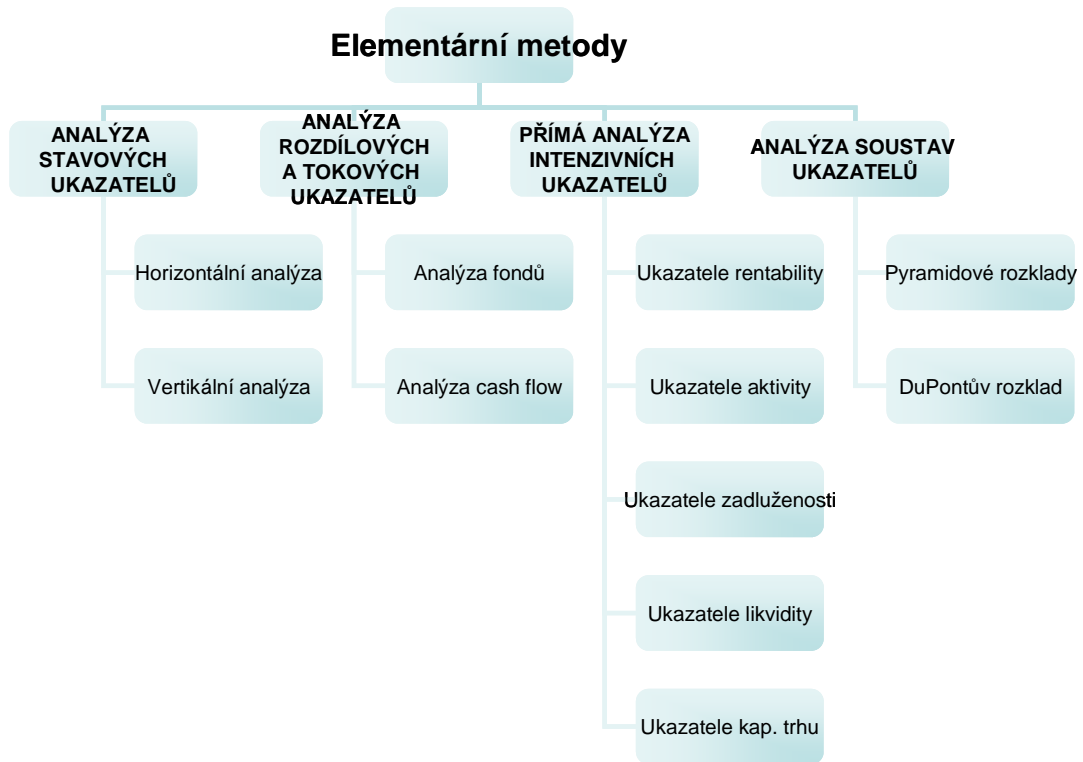
Zadluženost (financial leverage ratios) – ukazuje rozsah, ve kterém dluhy financují aktiva. Tedy čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím vyšší je i zadluženost podniku a tím vyšší je finanční riziko pro věřitele a akcionáře. Neexistují přesné zásady pro jeho výši, je nutné jej vždy posuzovat v souvislosti s rentabilitou celkového vloženého kapitálu a strukturou cizího kapitálu a strukturou aktiv. V žádném případě by však výnosnost celkového kapitálu neměla být nižší než úrok placený věřitelům. Věřitelé podniku dávají přednost nižšímu zadlužení, neboť pro ně představuje nižší riziko, vlastníci podniku naopak chtějí využít finanční páky.

Aktivita (activity ratios) – vyjadřuje stupeň vázanosti kapitálu v jednotlivých formách aktiv a měří schopnost podnikového managementu dosahovat při optimálním využití vloženého majetku co nejlepších hospodářských výsledků.

- Charakteristiky dle kapitálového trhu:

Vyjadřují jak kapitálový trh hodnotí vývoj firmy a jakou očekávají budoucnost.

Pro přehlednost je členění metod hodnocení finanční situace shrnuto v následujícím diagramu:

Graf. č. 3 - Elementární metody finanční analýzy

Jednotlivým metodám finanční analýzy se budu věnovat v praktické části této práce, ve které vysvětlím i teoretický základ jednotlivých analýz a ukazatelů.

PRAKTICKÁ ČÁST

V druhé části této práce prioritně začnu stručnou charakteristikou vybrané společnosti, jejím obchodním profilem, nastíním její historický vývoj či analýzu jejích silných a slabých stránek.

Poté přistoupím k aplikaci ukazatelů, které jsem vymezil v teoretické části, na finanční výkazy společnosti Skynet. Audit finanční situace zpracovává informace z účetnictví a interních zdrojů podniku, porovnává pak jednotlivé ukazatele v čase a v prostoru s ostatními číselnými údaji. Jako nutné podklady pro zpracování finanční analýzy společnosti Skynet a. s. jsem použil finanční výkazy společnosti za období posledních pěti let, tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty, výkaz peněžních toků a poznámky k finančním výkazům. Za konec posledního fiskálního roku se uvažuje 31. prosinec 2006. V uplynulém účetním období nedošlo k neopakovatelným, jedinečným událostem, které by bylo třeba zohlednit při analýze, tak aby nedošlo ke zkreslení těchto výsledků. Proto jako podklady slouží skutečné auditované výkazy z let 2002 až 2006.

Účetní výkazy v plném znění, tzn. rozvaha, výkaz zisku a ztrát a výkaz, včetně horizontální a vertikální analýzy, jsou součástí přílohy diplomové práce. V následující části práce jsou uvedeny pouze ty části, které jsou související s výkladem a jsou významné.

5 Charakteristika analyzované společnosti

Společnost SkyNet působí na českém trhu již 13 let a svým rozsahem nabízených služeb a počtem zákazníků se řadí k nejvýznamnějším poskytovatelům telekomunikačních služeb a připojení k internetu, včetně prodeje systémů zabezpečení dat a souvisejících služeb, v České republice a ve střední Evropě. Je také telekomunikačním operátorem a poskytovatelem hlasových, datových, internetových služeb firemních i privátních informačních technologií, ale zaměřuje se především na klientelu firemní.

SkyNet vznikla jako první komerční česká firma v Brně a jedna z prvních firem v celé ČR, které se zaměřily na poskytování služeb spojených s Internetem již v roce 1995. Jedinečné postavení má zejména díky možnostem úzce provázat služby internetového poskytovatele s bezpečností sítí a dat. Na přelomu let 1999 a 2000 získala SkyNet, a. s. v akvizici společnost a významnou českou síť Bohemia.net a neméně významnou ViaPVT, a. s. na Slovensku. V prosinci roku 2000 proběhla akvizice majoritního podílu společnosti SkyNet investiční společností Advent International. Nové spojení znamená pro klienty společností skupiny SkyNet další zlepšení v kvalitě a rozsahu poskytovaných služeb, navýšení investic a tolik žádané stability, kontroly kvality a inovace. Od listopadu 2005 je pak společnost součástí společnosti Tinezo Investments B.V., vlastněné institucionálními investory. Záměr vlastníka je dále posílit pozici SkyNet na českém trhu a rozšířit nabídku poskytovaných služeb. Firma se chce rozvíjet hlavně v oblasti nabídky vysokorychlostního internetu.

SkyNet a.s. je dnes distributorem nebo partnerem řady významných výrobců síťových a bezpečnostních produktů - mimo jiné společností Fortinet, McAfee, Secure Computing či Cisco. Společnost spravuje celorepublikovou síť se 120 přípojnými body v České republice. Mezi její klienty patří jak přední české komerční firmy jako Škoda Auto, České aerolinie, Citibank, Finep, tak i zákazníci státní správy jako Ministerstvo pro místní rozvoj či celá řada úřadů, soudů a měst.

5.1 Profil společnosti

Základní údaje:

Obchodní firma: Skynet, a. s.
Sídlo: Brno, Hybešova 726/42
IČO: 253 46 687
Datum založení: 7. srpna 1997

Předmět podnikání společnosti:

- Poskytování telekomunikačních služeb a softwaru
- Školení v oblasti výpočetní techniky
- Obchodní živnost - koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej

Portfolio produktů společnosti:

- Hlasové služby (telefonické, taxové a datové přenosy v rámci ČR i zahraničí)
- Internetové a datové služby (pevné a bezdrátové připojení, virtuální sítě)
- Zabezpečení dat (firewally, antiviry, prevence ztrát dat, autorizace, a další)

Hlavní podnikatelská aktivita dle OKEČ:

Ostatní telekomunikace - 64.2090

Aktuální počet zaměstnanců včetně top managementu:

74

Vydané cenné papíry:

Druh akcie: kmenová
Forma akcie: na jméno
Podoba akcie: listinná
Objem emise: 74.700.000 Kč¹⁶

¹⁶ Jediným akcionářem společnosti k 31.12.2006 je společnost Tinezo Investments B.V., která v roce 2005 odkoupila 100% podíl ve společnosti SkyNet, a.s. od bývalého vlastníka Slovanet Holding B.V.

5.2 Milníky existence společnosti

Společnost SkyNet, a.s. vzniká v roce 1997 přeměnou ze společnosti s ručením omezeným, založené v roce 1994.

V roce 1998 SkyNet získává statut certifikovaného partnera americké společnosti Network Associates a zařazuje do nabídky poskytování bezdrátového připojení.

Rok 2000 je rokem akvizic. SkyNet kupuje poskytovatele internetových služeb, společnosti Bohemia.Net, ViaPVT na Slovensku, Kopretina a OKnet.cz, začíná expandovat po celé České republice a na Slovensko. Vzniká významné zastoupení v Praze.

V roce 2001 dochází k integraci dceřiných společností a SkyNet se mění v celostátního poskytovatele internetového připojení. Rozšiřuje své portfolio služeb o nabídku pevného připojení a o poskytování virtuálních privátních sítí pro firmy.

V roce 2002 získává SkyNet licenci na poskytování veřejných telefonních služeb prostřednictvím veřejné pevné telekomunikační sítě.

V následujícím roce 2003 se SkyNet stává distributorem americké společnosti Secure Computing, zahajuje jako první v České republice poskytování ADSL služeb a získává statut registrátora národních doménových jmen .cz (předáním od Ignum).

V roce 2004 jako jeden z prvních operátorů spouští vysokorychlostní připojení k internetu založené na zpřístupnění místních smyček LLU. Získává PEMAC systems, s.r.o. a NET Group21 s.r.o.

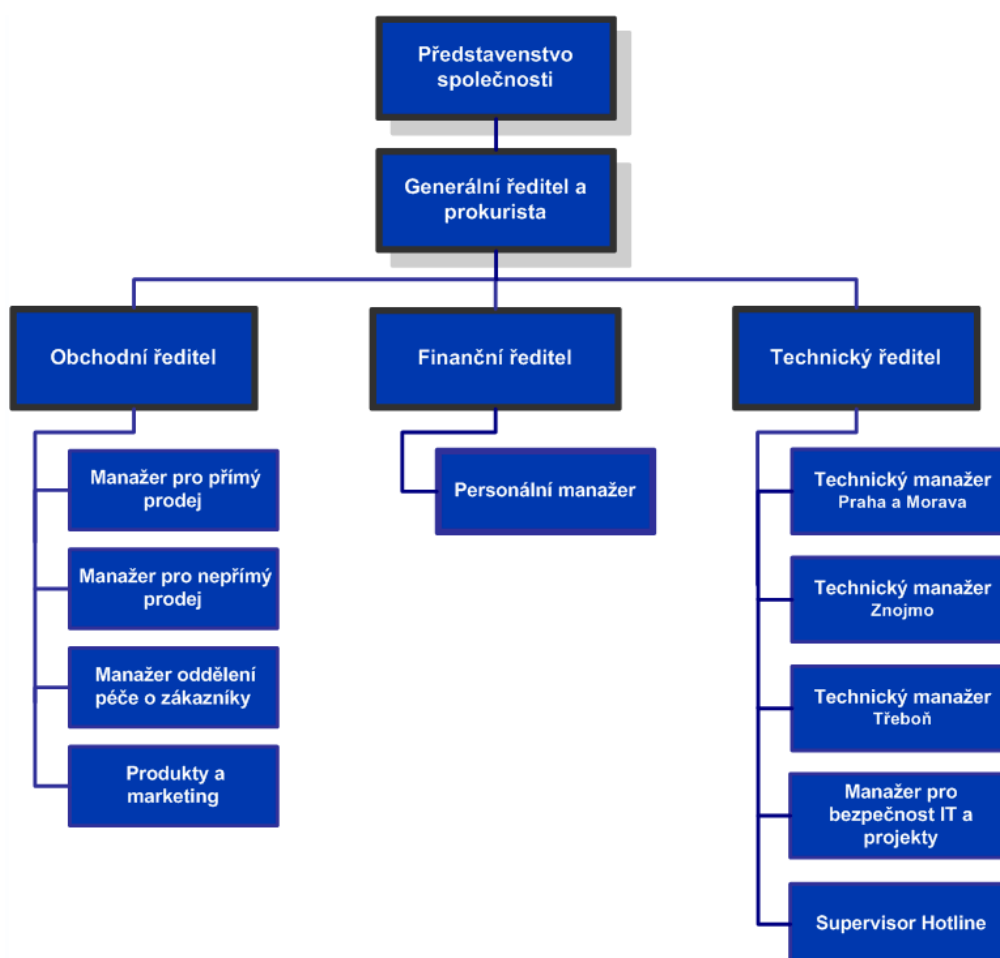
V roce 2005 SkyNet pokračuje v expanzním rozšiřování - kupuje znojemskou společnost Brunet, s.r.o., Good Image a.s. Získává také datovou síť Omnet společnosti Omega network, a. s. a přebírá zákaznickou bázi akciové společnosti V Voice.

SkyNet se stává partnerem lídra datové bezpečnosti, firmy McAfee, a představuje novou telefonní službu na principu technologie VoIP. Na konci roku 2005 dochází ke změně vlastníka společnosti na Tinezo Investments B.V.

V lednu 2006 SkyNet získává certifikát řízení jakosti ISO 9001:2001. V témže roce dochází ke změnám v managementu společnosti. SkyNet se představuje svým zákazníkům v nových barvách a s novým logem. Soustřeďuje se na další rozvoj služeb pro telekomunikační a datovou bezpečnost.

5.3 Organizační struktura

Organizační struktura akciové společnosti Skynet má silnou technickou základnu.

Obr. č. 5 – organizační struktura společnosti Skynet

5.4 Analýza SWOT

SWOT analýza je jednoduchou metodou umožňující utřídit klíčové charakteristiky a závěry z analytického profilu ovlivňující postavení podniku. Definuje 4 skupiny: dvě charakteristiky vnitřní situace podniku, silné stránky (strengths=S) a slabé stránky (weaknesses=W) a dvě charakteristiky vnějšího okolí, příležitosti (opportunities=O) a hrozby (threats=T). Kombinace těchto faktorů ovlivňuje vznik různých variant možného budoucího vývoje. Vychází z ní strategické volby managementu. Nástin hlavních charakteristik společnosti Skynet, a. s. ilustruje tabulka:

<p style="text-align: center;"><u>Silné stránky společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ výhradním vlastníkem je silná investorská skupina (Tinezo Investments),▪ možnost úzce provázat poskytování připojení s bezpečností sítí a dat,▪ referenční zákaznické portfolio tvoří uznávané firmy,▪ partnerství se světovými lídry v oblasti od počátku existence,▪ rozsáhlé technologické zázemí.	<p style="text-align: center;"><u>Slabé stránky společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ V předchozích obdobích firma neměla dostatečně velký investorský kapitál pro rozvoj a umístění na trhu,▪ Firma má méně poboček oproti konkurenci.
<p style="text-align: center;"><u>Příležitosti na trhu</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ všeobecně se zvyšující poptávka po telekomunikačních a informačních technologiích, zvláště pak po IP telefonii▪ využívat nových technologií, které povoluje trh pro konkurenční výhodu (ADSL, IP telefonie),▪ podpůrné programy EU pro rozvoj sektoru.	<p style="text-align: center;"><u>Hrozby z trhu</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ obecná nesolventnost českých odběratelů,▪ dominance tří velkých hráčů Telefónica O₂, T-Mobile, Vodafone a další specializovanější typu GTS Novera, Kapsch, UPC či AT&T.

Tab. 5 – SWOT analýza společnosti

6 Analýza absolutních ukazatelů

6.1 Horizontální analýza (analýza trendů)

Chceme-li nějakým vhodným způsobem kvantifikovat meziroční změny, nabízí se několik možných postupů. Jednou z možností je horizontální analýza, která se zabývá porovnáváním změn položek vykázaných výsledků v časové posloupnosti. Přitom lze z těchto změn odvozovat i pravděpodobný vývoj příslušných ukazatelů v budoucnosti.

Podstatou této horizontální analýzy je matematicko-statistický výpočet:

$$\text{absolutní zmena} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad /1/$$

$$\text{procentní zmena} = \frac{\text{absolutní zmena} * 100}{\text{ukazatel}_{t-1}} \quad /2/$$

Horizontální analýza firmy hledá odpověď na otázky: O kolik se změnilly jednotlivé položky finančních výkazů v čase a nebo o kolik procent se změnilly jednotlivé položky v čase. Cílem je absolutně i relativně změřit intenzitu změn jednotlivých položek.¹⁷

Rozbor může být zpracován buď meziročně, kdy porovnáváme dvě po sobě jdoucí období, nebo za několik účetních období.

6.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Z finančních výkazů můžeme pozorovat, že celková bilanční suma během období kromě posledního sledovaného vykazovala rovnoměrnou tendenci, pouze během účetního období roku 2006 je zaznamenán pokles:

¹⁷ [6], str. 56

Tab. 6 - Rozvaha společnosti Skynet, a. s.

ROZVAHA Skynet, a. s.						
v plném rozsahu v tis. Kč						
		31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
	AKTIVA CELKEM	110 630	111 896	118 328	107 690	91 898
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál					
B.	Dlouhodobý majetek	61 860	54 074	49 634	52 562	52 432
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	2 772	4 245	3 634	4 648	3 326
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	59 088	49 829	46 000	47 914	49 106
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
C.	Oběžná aktiva	40 356	49 211	58 743	46 304	32 906
I.	Zásoby	436	1 821	3 210	6 714	2 257
II.	Dlouhodobé pohledávky					
III.	Krátkodobé pohledávky	25 269	23 291	39 761	28 631	19 673
IV.	Krátkodobý finanční majetek	14 651	24 099	15 772	10 959	10 976
D. I.	Časové rozlišení	8 414	8 611	9 951	8 824	6 560
	PASIVA CELKEM	110 630	111 896	118 328	107 690	91 898
A.	Vlastní kapitál	83 253	79 976	70 546	61 860	64 099
I.	Základní kapitál	180 000	180 000	74 700	74 700	74 700
II.	Kapitálové fondy	3 940		4 404	4 404	
III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	37		10	10	
IV.	Výsledek hospodaření minulých let	-54 392	-96 748	-2 974	-6 193	-12 840
V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+ -)	-46 332	-3 276	-5 594	-11 061	2 239
B.	Cizí zdroje	24 196	24 180	43 259	41 237	25 005
I.	Rezervy	380	380			
II.	Dlouhodobé závazky	3 411	2 305	1 769	1 301	1 064
III.	Krátkodobé závazky	20 405	21 495	41 490	34 484	22 033
IV.	Bankovní úvěry a výpomoci				5 452	1 908
C. I.	Časové rozlišení	3 181	7 740	4 523	4 593	2 794

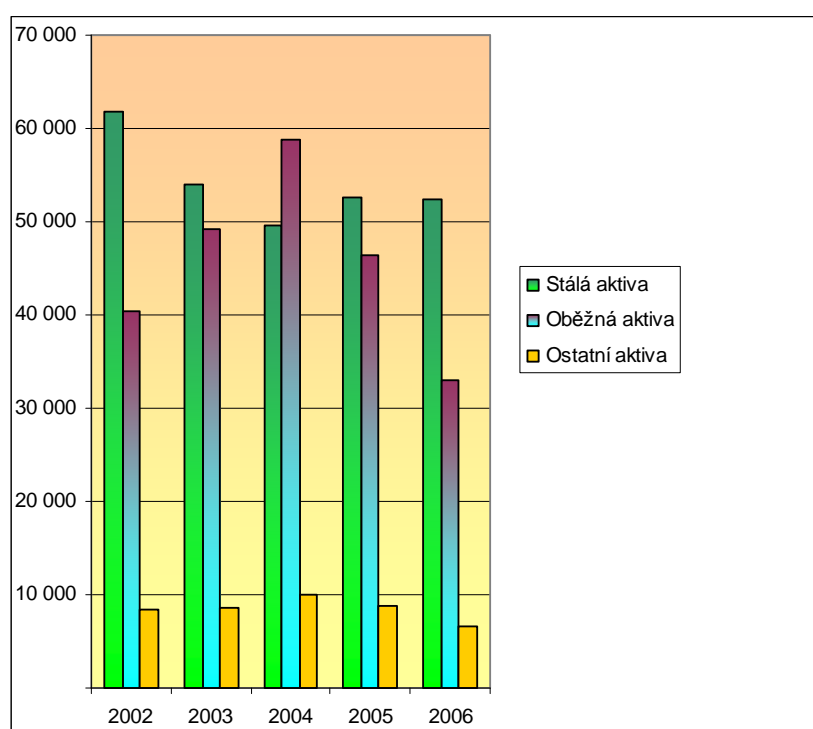
Z horizontální analýzy vyplývá, že meziročně poklesla celková bilanční suma o cca. 15%, tj. o 15,8 mil. Kč. Zároveň však musíme podotknout, že v minulých obdobích za sledovaný úsek 2003/2004 měla suma tendenci růst a naposledy vzrostla o 6%, což činilo 6,5 mil Kč. V posledních dvou letech 2005 a 2006 poklesla aktiva o nejprve o 9 poté o 15%, zatímco v letech minulých můžeme hovořit o stabilním pozvolném nárůstu (6%). Dlouhodobý majetek nebyl tímto propadem nijak dotčen a jeho hodnota zůstala stejná oproti loňskému roku. Z toho většinu poklesu má za vinu dlouhodobý nehmotný majetek, který klesl o 18%, v absolutním vyjádření o 1,3

milionu Kč, zatímco hmotný majetek zůstal zhruba na stejné úrovni, finanční majetek společnost ve sledovaném období nevykazuje. Příčinu tohoto poklesu dlouhodobého majetku můžeme tedy shledávat především ve změně uspořádání nehmotného majetku společnosti. Co se týče dlouhodobého hmotného majetku společnost vykazuje oceňovací rozdíl v zůstatkové hodnotě ve výši 30,8 mil. Kč, který vznikl z přecenění majetku společností, které dobrovolně fúzovaly do skupiny Skynet.

Další významné pohyby lze sledovat v rámci oběžných aktiv. V celkovém hodnocení poklesla oběžná aktiva v posledním sledovaném období o celých 29% oproti loňskému roku. Do poloviny sledovaného období ale můžeme sledovat vzestupnou tendenci této položky. Celkově oběžná aktiva poklesla o 13,4 mil.Kč, z toho zásoby poklesly o celých 66%, dlouhodobé pohledávky společnost neeviduje v žádném ze sledovaných období. U krátkodobých pohledávek můžeme vidět, vyjma roku 2004, zhruba stejný objem s pozvolným poklesem, v posledním roce 31%, což činilo téměř 9 mil. Kč. Většinu tohoto poklesu tvořily pohledávky z obchodních vztahů, což vyplývá z podstaty podnikání této společnosti. Velký pokles také zaznamenaly zásoby zboží. V posledním sledovaném roce 2006 činí objem krátkodobých obchodních pohledávek celkem přes 19 milionů, ze kterých 2,5 milionu je 180 dní po lhůtě splatnosti. Významným aktivem jsou též závazky za odběrateli ve formě dlouhodobých záloh na zapůjčená zařízení ve výši 1 milionu Kč.

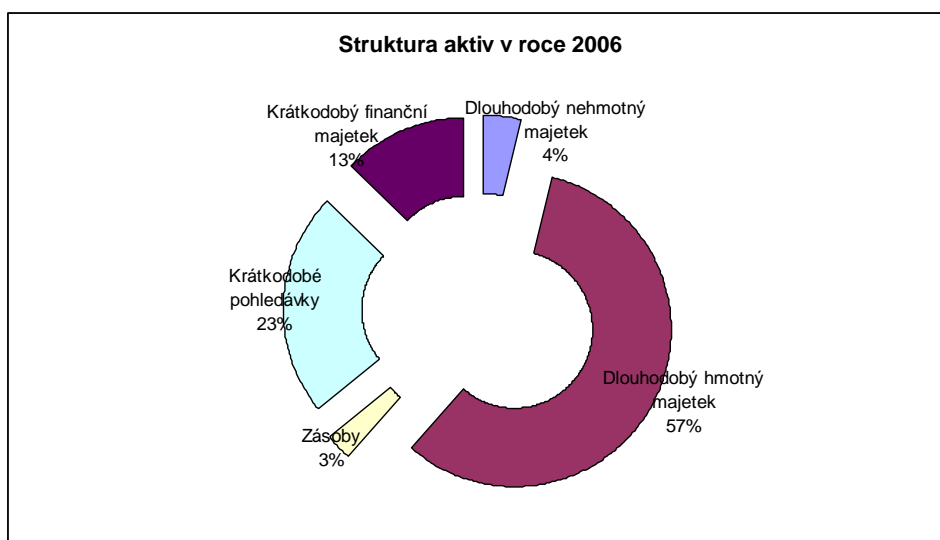
Krátkodobý finanční majetek v letech vykazuje stálý trend, v posledním období se nikterak neliší od předchozího. Pokles můžeme sledovat u položky peníze a to o 19%, což je v absolutním porovnání zanedbatelné. Finance na účtech v bankách zůstala stejná – od roku 2003 kdy zde byly částky nejvyšší, pozorujeme pokles. V položce „ostatních aktiv“ došlo rovněž k výraznějším změnám, přičemž hlavní podíl na tomto jevu mají účty časového rozlišení. Tyto položky mají mírně kolísavý charakter, který samozřejmě závisí na mnoha faktorech. Položka je tvořena převážně náklady příštích období, které oproti roku 2005 poklesly o 25%, přesto na příští rok bilancují s výší investic kolem 2 milionů, které budou firmou uhrazeny v průběhu dalších let. Příjmy příštích období poklesly o 85%, což ale ztrácí vypovídací schopnost jelikož účet je tvořen příjmy drobného charakteru v řádech desetitisíců.

Na následujícím grafu lze sledovat vývoj nejvýznamnějších položek na straně aktiv za sledované období. Z grafu je patrné, že stálá aktiva se v čase, kromě extrémního roku 2002, příliš nemění. V posledních dvou obdobích u nich lze zaznamenat mírný vzestup. V kontrastu stojí oběžná aktiva, která sice ve výsledku zauímají méně významný podíl na celkových aktivech ale současně vykazují poměrně dynamický pohyb (v posledních obdobích pokles z 46 mil. Kč na 33 mil. Kč). Na této změně se nejvíce podílí účet „pohledávky z obchodních vztahů“. Ostatní aktiva tvoří téměř zanedbatelnou část celkových aktiv a v čase vykazují mírně klesající trend.

Graf. č. 1 - Vybrané položky horizontální analýzy aktiv

Strukturu aktiv ilustruje následující graf. Většinový podíl zastává v podniku hmotný investiční majetek, zatímco finanční dlouhodobé investice nejsou vykazovány vůbec.

Graf. č. 2 – Struktura aktiv

V následující tabulce jsou přehledně shrnuty výsledky horizontální analýzy aktiv.

ROZVAHA									
v plném rozsahu v tis.		relativní změna				absolutní změna			
	AKTIVA CELKEM	1,01	1,06	0,91	0,85	1 266	6 432	-10 638	-15 792
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	n/a	n/a	n/a	n/a				
B.	Dlouhodobý majetek	0,87	0,92	1,06	1,00	-7 786	-4 440	2 928	-130
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	1,53	0,86	1,28	0,72	1 473	-611	1 014	-1 322
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	0,84	0,92	1,04	1,02	-9 259	-3 829	1 914	1 192
III.	Dlouhodobý finanční majetek	n/a	n/a	n/a	n/a				
C.	Oběžná aktiva	1,22	1,19	0,79	0,71	8 855	9 532	-12 439	-13 398
I.	Zásoby	4,18	1,76	2,09	0,34	1 385	1 389	3 504	-4 457
II.	Dlouhodobé pohledávky	n/a	n/a	n/a	n/a				
III.	Krátkodobé pohledávky	0,92	1,71	0,72	0,69	-1 978	16 470	-11 130	-8 958
IV.	Krátkodobý finanční majetek	1,64	0,65	0,69	1,00	9 448	-8 327	-4 813	17
D. I.	Časové rozlišení	1,02	1,16	0,89	0,74	197	1 340	-1 127	-2 264

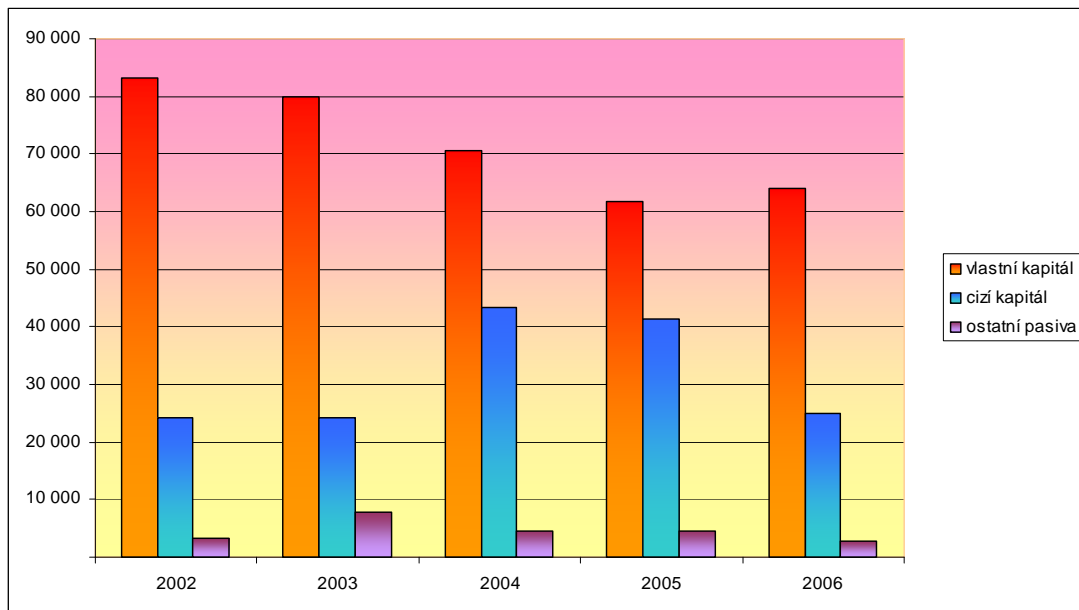
Tab. č. 7 - Horizontální analýza aktiv

Jedním z důležitých pravidel je fakt, že tempo růstu výnosů by mělo být rychlejší než tempo růstu aktiv. Pokud tedy v našem případě vykazují tržby tempo růstu kolem oscilující těsně pod 0 %, lze konstatovat, že toto pravidlo není naplněno a aktiva rostou rychleji.

Podívejme se nyní na stranu pasiv. Společnosti za sledované období 2002 až 2005 hospodaří se ztrátou vzniklou investicemi do rozvoje a zejména fúze - koupováním menších lokálních internetových providerů, pokud je to pro společnost výhodné pro odstranění konkurence. Zákonný rezervní fond ve výši 10 tis. Kč a ostatní kapitálový fond ve výši 4,4 mil. Kč byl proto rozhodnutím představenstva v roce 2006 použit na krytí ztráty minulých účetních období a v rozvaze se tudíž neobjevuje. U položky vlastní kapitál došlo v posledním sledovaném období k nárůstu a to o více než 2,2 mil Kč v absolutním vyjádření během posledního období. Současně dochází k poklesu cizích zdrojů přibližně o 16 mil Kč vůči původní hodnotě v předchozím sledovaném roce. Přírůstek vlastního kapitálu je způsoben přesně sumou prvního kladného výsledku hospodaření v běžném účetním období. Položku cizích zdrojů snižují hlavně krátkodobé závazky, které vykazují výrazný pokles na němž mají největší podíl účty závazky z obchodních vztahů, kdy společnost v souvislosti se všeobecně přijatým postupem společnosti hradit závazky v termínu jejich splatnosti tak neprodleně učinila díky množství vlastního kapitálu a příznivé situaci bez ztráty a mohla tak dodavatele vyplatit. Nicméně společnost má nadále krátkodobé obchodní závazky činící 15,9 mil. Kč, ze kterých 1 milion představují závazky 180 dní po splatnosti. Na poli bankovních úvěrů Skynet dle rozvahy čerpá pouze střednědobý bankovní úvěr od HVB Bank ve výši 1,9 milionu Kč se splatností v roce 2007.

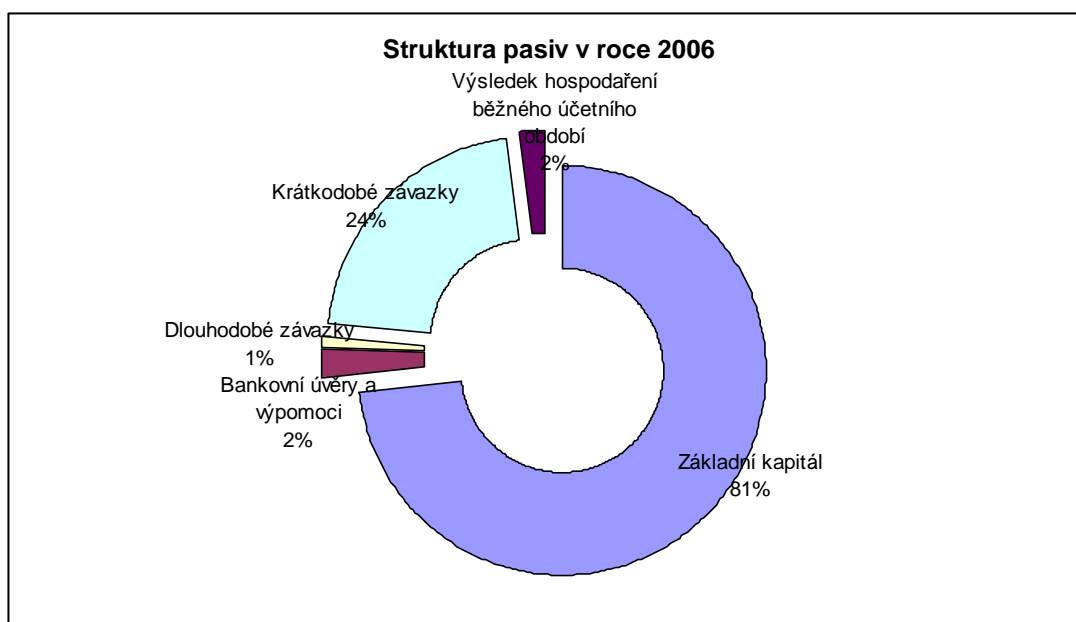
Níže uvedený graf ilustruje tendence vybraných položek pasiv. Vysoký objem Vlastního kapitálu ve sledovaném období pěti let vykazuje klesající trend, přičemž v posledním období je patrný nárůst, způsobený kladným hospodářským výsledkem z běžného období.

Cizí zdroje vykazují nejednoznačnou tendenci, nicméně pokud abstrahujeme od roku 2004, kdy podnik vykazoval abnormálně vysoké závazky z obchodních vztahů, lze usuzovat pozvolný pokles cizího kapitálu. Posledního období sledujeme pokles o 39 % díky vyrovnání závazků za dodavatele. Ostatní pasiva tvoří zanedbatelnou část celkových pasiv, bez výraznějšího kolísání jejich velikosti.

Graf č. 3 - Vývoj položek horizontální analýzy pasiv

Kompletní situaci na straně pasiv ilustruje následující tabulka horizontální analýzy ve zkrácené podobě. Celková analýza pasiv je součástí přílohy diplomové práce.

Graf. č. 4 – Struktura pasiv

ROZVAHA									
v plném rozsahu v tis.									
	relativní změna				absolutní změna				
	PASIVA CELKEM	1,01	1,06	0,91	0,85	1 266	6 432	-10 638	-15 792
A.	Vlastní kapitál	0,96	0,88	0,88	1,04	-3 277	-9 430	-8 686	2 239
I.	Základní kapitál	1,00	0,42	1,00	1,00		-105 300		
II.	Kapitálové fondy	0,00	n/a	1,00	0,00	-3 940	4 404		-4 404
III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond	0,00	n/a	1,00	0,00	-37	10		-10
IV.	Výsledek hospodaření minul. let	1,78	0,03	2,08	2,07	-42 356	93 774	-3 219	-6 647
V.	Výsledek hospodaření běž. roku	0,07	1,71	1,98	-0,20	43 056	-2 318	-5 467	13 300
B.	Cizí zdroje	1,00	1,79	0,95	0,61	-16	19 079	-2 022	-16 232
I.	Rezervy	1,00	0,00	n/a	n/a		-380		
II.	Dlouhodobé závazky	0,68	0,77	0,74	0,82	-1 106	-536	-468	-237
III.	Krátkodobé závazky	1,05	1,93	0,83	0,64	1 090	19 995	-7 006	-12 451
IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	n/a	n/a	n/a	0,35			5 452	-3 544
C.	Časové rozlišení	2,43	0,58	1,02	0,61	4 559	-3 217	70	-1 799

Tab. č. 8 - Horizontální analýza pasiv

6.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

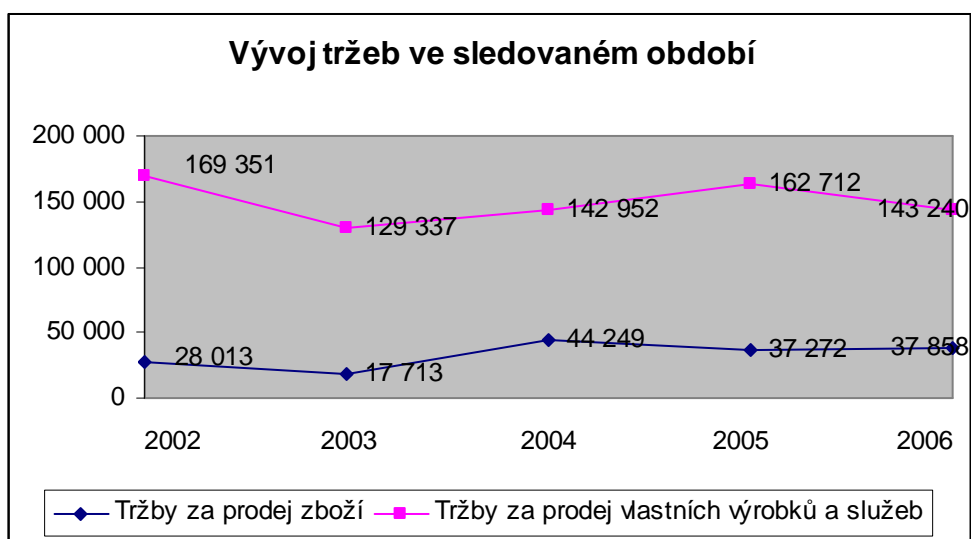
Výkaz zisku a ztráty je opět před vlastní analýzou vhodné začít zkoumat podle jeho jednotlivých úrovní – v prvním kroku výsledek hospodaření za účetní období, mimořádný, finanční a provozní.

Výkaz zisku a ztrát v tis. Kč	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
Tržby za prodej zboží	28 013	17 713	44 249	37 272	37 858
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	169 351	129 337	142 952	162 712	143 240
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	-46 332	-3 276	-5 594	-11 061	2 239
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	-42 991	-3 276	-4 663	-11 849	2 239

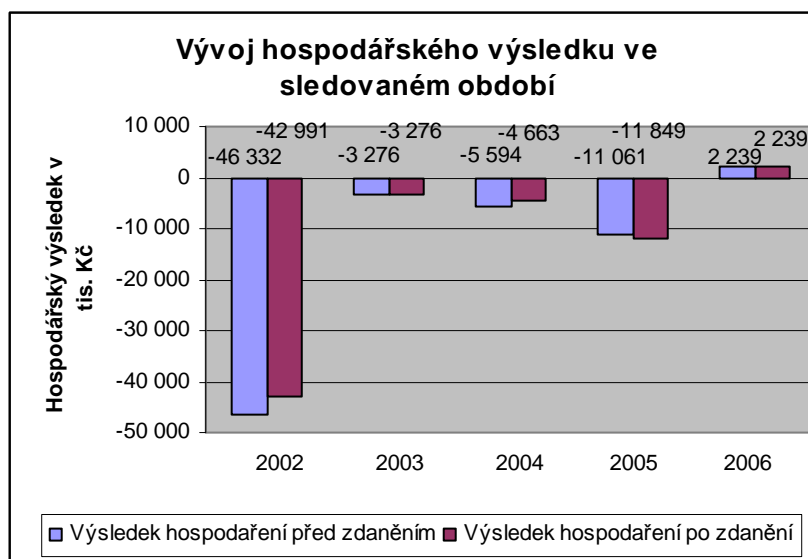
Tab. č. 9 - Výkaz zisku a ztráty v absolutním vyjádření

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY						
v druhovém členění v tis.						
	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	
*	Provozní výsledek hospodaření	7 464	-2 970	-4 559	-10 893	2 416
*	Finanční výsledek hospodaření	-54 861	-365	-34	-956	-177
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-50 738	-3 335	-5 524	-11 061	2 239
*	Mimořádný výsledek hospodaření	4 406	59	-70		
**	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	-46 332	-3 276	-5 594	-11 061	2 239

Tab. č. 10 - Vybrané položky výkazu zisku a ztráty včetně horizontální analýzy

Graf. č. 5 – Vývoj tržeb ve sledovaném období 2002 až 2006

Graf. č. 6 – Vývoj hospodářského výsledku ve sledovaném období

Výsledek hospodaření po zdanění měl za uplynulá čtyři období 2002 až 2005 proměnlivý charakter ztráty vzniklé investicemi do růstu společnosti. V posledním období za rok 2006 společnost vykázala kladný zisk (ve výši 2,2 milionu Kč). Ten, dle vnitřních informací společnosti, mohl být ještě vyšší, ale vzhledem k dobrým výsledkům se rozhodli ve druhém čtvrtletí mimo plán investovat do marketingové kampaně na podporu prodeje.

Podíváme-li se na výsledek hospodaření po zdanění oproti dalším zkoumaným veličinám, lze konstatovat, že menší část změny byla také způsobena poklesem efektivní daňové sazby v České republice, z 31% v roce 2002 až na 24% v roce 2006. Nyní budeme podrobněji soustředit pozornost zejména na tu část výsledku hospodaření, která dává firmě smysl její existence tj. provozní výsledek hospodaření, ze kterého by měla společnost generovat největší zisky.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY									
v druhovém členění v tis.									
		relativní změna				absolutní změna			
I.	Tržby za prodej zboží	0,63	2,50	0,84	1,02	-10 300	26 536	-6 977	586
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	0,59	2,71	0,83	0,97	-9 335	22 674	-5 949	-820
+	Obchodní marže	0,82	1,86	0,88	1,19	-965	3 862	-1 028	1 406
II.	Výkony	0,76	1,11	1,14	0,88	-40 457	13 615	19 760	-19 472
B.	Výkonová spotřeba	0,85	1,18	1,20	0,83	-15 102	15 712	20 351	-21 550
+	Přidaná hodnota	0,64	1,04	0,97	1,08	-26 320	1 765	-1 619	3 484
C.	Osobní náklady	0,80	1,22	1,06	0,86	-8 473	7 283	2 512	-5 996
D.	Daně a poplatky	0,68	1,51	0,98	0,90	-30	32	-2	-9
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	0,71	1,26	0,87	0,83	-4 873	3 145	-1 894	-2 297
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2,21	0,86	1,42	1,36	501	-131	331	403
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1,09	2,02	1,00	2,31	28	339	3	881
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	n/a	-3,81	0,18	3,73	1 356	-6 520	4 220	-2 574
IV.	Ostatní provozní výnosy	1,84	4,87	0,27	6,17	350	2 970	-2 729	5 208
H.	Ostatní provozní náklady	6,50	1,46	0,58	2,73	3 341	1 829	-2 440	5 784
V.	Převod provozních výnosů	n/a	n/a	n/a	n/a	-8 831	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	n/a	n/a	n/a	n/a	-15 215	0	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření	-0,40	1,51	2,43	-0,22	-10 434	-1 504	-6 416	13 306

Tab. č. 11 - Horizontální analýza provozního výsledku hospodaření v letech

Jak z provedené horizontální analýzy vyplývá tržby za prodej zboží zůstávají na stejné úrovni. Naproti tomu výkony, představující hlavní část příjmů ve výkazu zisku a ztráty, klesly o 12%, v absolutním vyjádření o 19 mil Kč.

Abychom pochopili širší souvislosti v problematice provozního výsledku hospodaření je třeba se zabývat přidanou hodnotou v podniku. Přidaná hodnota ukazuje, kolik byl podnik schopen „vydělat“ v tom nejužším slova smyslu - tj. pouze ve vztahu tržby a nejužší související náklady (spotřeba materiálu a energie) bez vlivu dalších nákladových položek (ostatní náklady daně a poplatky, odpisy atd.)

Vidíme, že přidaná hodnota vykazuje v průběhu posledních tří období relativně stálý trend. Z tabulky je patrné, že celková výkonnost podniku, měřená prostřednictvím výkonů, zpočátku jevila střídavé výkyvy dle relativního vyjádření, nicméně výkony ve finančním vyjádření se stále pohybují v průměru kolem 150 mil. Kč ročně. V posledním roce se růst zpomalil. Podobný trend lze sledovat i u hodnot výkonové spotřeby, která klesla v oproti minulému období o zhruba stejný procentní podíl. Z takového výsledku lze uvažovat zhoršení řízení nákladů firmy a rovněž mírné zhoršení u výkonů. Do budoucna může představovat právě špatné řízení nákladové a výkonové politiky hrozbu, která ve spojení s propadem hospodářského výsledku predikuje velké finanční problémy na trhu s dosti výraznou konkurencí na telekomunikačním trhu.

Dále budu studovat, co ovlivňovalo konečnou hodnotu provozního výsledku hospodaření. Zaměříme se i na původní výkazy s absolutními čísly. Zjistíme, že jak osobní náklady, tak daně a poplatky klesly. Výraznou změnu lze identifikovat právě u položky osobní náklady, kde je patrné snížení o 14 %, což představuje v absolutním vyjádření snížení o 6 mil. Kč, na jejich redukci mají největší vliv mzdové náklady. V celkovém kontextu osobní náklady se snižují v posledním období rychlejším tempem oproti minulému období. Tento jev má negativní charakter a představuje zhoršení v řízení nákladové politiky společnosti.

K výraznějšímu navýšení dochází u položky „tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu“, kdy se hodnota této položky rapidně zvyšuje téměř každoročně, ovšem v kontextu hodnotového vyjádření se nejedná o změnu významnou.

Nyní se budeme zabývat finanční oblastí výkazu zisků a ztrát.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY									
v druhovém členění v tis.									
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	n/a	n/a	n/a	n/a	-41 180	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	n/a	n/a	n/a	n/a	-121 640	0	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	n/a	n/a	n/a	n/a	-188	0	0	0
X.	Výnosové úroky	0,85	1,01	0,37	1,48	-57	3	-206	58
N.	Nákladové úroky	n/a	n/a		0,84	-1 328	0	193	-31
XI.	Ostatní finanční výnosy	0,89	5,92	1,03	0,80	-21	797	27	-197
O.	Ostatní finanční náklady	0,94	1,55	1,42	0,53	-58	469	550	-887
XII.	Převod finančních výnosů	n/a	n/a	n/a	n/a	-27 084	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	n/a	n/a	n/a	n/a	0	0	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření	0,01	0,09	28,12	0,19	54 872	331	-922	779

Tab. č. 12 - Finanční výsledek hospodaření

Skynet naposledy výrazně ovlivnil svůj finanční hospodářský výsledek na počátku sledovaného období v roce 2002, kdy prodal se ztrátou cenné papíry, od té doby není na tomto poli výraznější pohyb. Finanční výsledek hospodaření nabývá méně významných záporných po celou sledovanou dobu, čímž výrazně neovlivňují pohyb finančního hospodářského výsledku. Nákladové a výnosové úroky nabývají v relaci podobných hodnot, čímž výrazně neovlivňují výsledek. Významnějším faktorem jsou ostatní finanční náklady, které jsou sice do značné míry kompenzovány položkou ostatních finančních výnosů nicméně jsou stále vyšší. To zapříčiňuje i zápornou hodnotu finančního výsledku hospodaření.

U mimořádného výsledku hospodaření nesledujeme významnější změny, ani v absolutním vyjádření ani u procentuelního záznamu. Smyslem této práce není zabývat se zanedbatelnými veličinami a přistoupíme proto dále k vertikální analýze.

6.2 Vertikální analýza (procentní)

Analýza vertikální struktury účetních výkazů si klade za cíl zjistit, jak se např. jednotlivé majetkové části podílely na bilanční sumě. Máme-li v k dispozici minimálně 2 nebo více časových období, lze identifikovat pohyby v nastavení například majetkového portfolia nebo portfolia kapitálu. Nelze samozřejmě zanedbat ani porovnání se srovnatelnými firmami, konkurencí nebo odvětvové porovnání.¹⁸

Tato metoda spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jediné zvolené základně položené jako 100%. Této analýze se někdy říká také strukturální.¹⁹

6.2.1 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy sleduje podíl jednotlivých položek na celkové sumě aktiv a pasiv v časové řadě za sledovaná období. Jak je patrné z vývoje za posledních pět let, podíl dlouhodobého majetku osciloval okolo poloviční hodnoty celkových aktiv a v roce 2006 vykazuje nárůst, naopak podíl oběžných aktiv má klesající tendenci. Položka ostatních aktiv, čímž míním časové rozlišení, se nijak významně nemění.

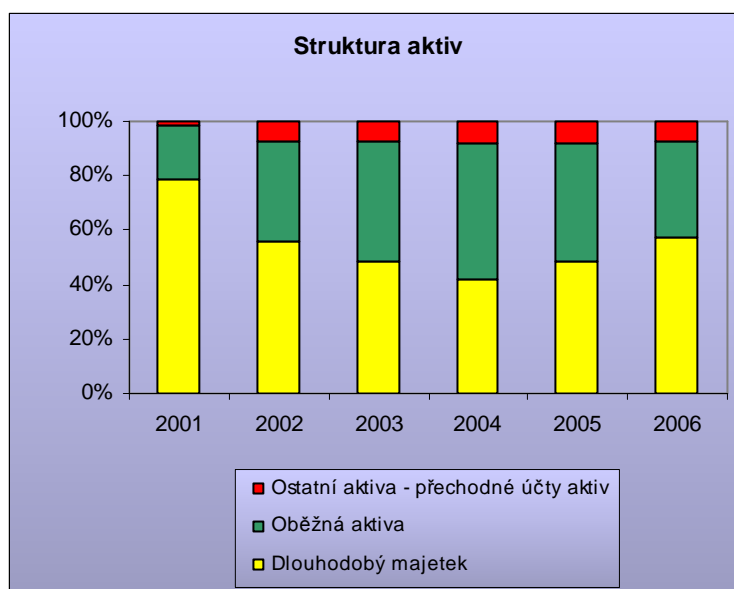
ROZVAHA						
v plném rozsahu v tis.						
		31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
	AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%	100%
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0%	0%	0%	0%	0%
B.	Dlouhodobý majetek	56%	48%	42%	49%	57%
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	3%	4%	3%	4%	4%
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	53%	45%	39%	44%	53%
III.	Dlouhodobý finanční majetek	0%	0%	0%	0%	0%
C.	Oběžná aktiva	36%	44%	50%	43%	36%
I.	Zásoby	0%	2%	3%	6%	2%
II.	Dlouhodobé pohledávky	0%	0%	0%	0%	0%
III.	Krátkodobé pohledávky	23%	21%	34%	27%	21%
IV.	Krátkodobý finanční majetek	13%	22%	13%	10%	12%
D. I.	Časové rozlišení	8%	8%	8%	8%	7%

Tab. č. 13 - Vertikální analýza aktiv

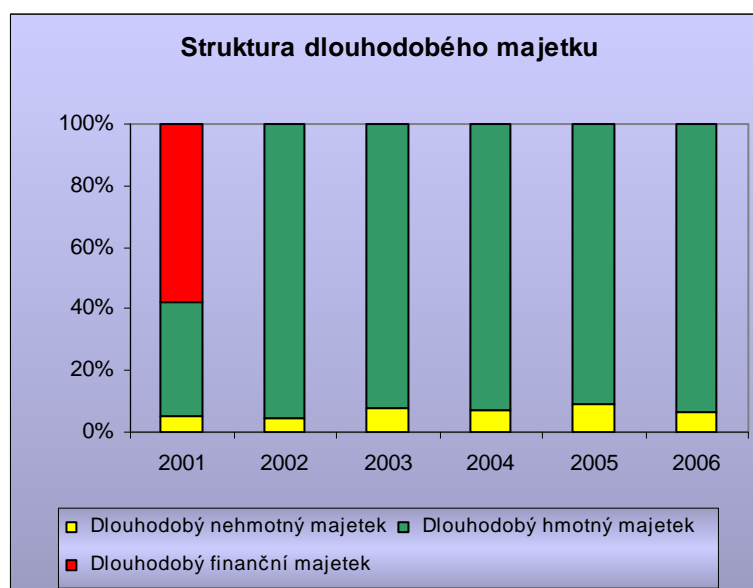
¹⁸ [6], str.62

¹⁹ [6], str.58

Dále se budeme věnovat rozboru dlouhodobého majetku, který zaujímá největší podíl na celkových aktiv. Zaměříme se na strukturu investičního majetku s důrazem na dlouhodobý hmotný majetek. Jak ilustruje graf detailní struktury dlouhodobého majetku pouze první období ovlivňoval ještě většinou finanční majetek zastoupený cennými papíry, nicméně jak po všechna následující období tak v roce 2006 se dlouhodobý majetek podílí drtivou většinou na celkových oběžných aktivech (téměř 94%). Tato skutečnost je dána jednak charakterem podnikání, ale zároveň i zkreslena skutečností, že firma dle interních zdrojů vykazuje každoročně velký oceňovací rozdíl k nabytému majetku dle expanzní politiky rozšiřování se o menší regionální konkurenční sítě, které skupuje do své skupiny. Poslední rok 2006 se jedná o ocenovací rozdíl v zustatkové hodnotě ve výši 30,8 mil. Kč, který vznikl z přecenění majetku fúzovaných společností do společnosti Skynet, a. s. (konkrétně jsou to společnosti Laudex, a.s., Sineko Vrchlábí, s.r.o., Kopretina s.r.o., OKnet.cz, s.r.o., Pemac systems, s.r.o., Brunet s.r.o, Good Image a.s.). Dále částka vznikla z přecenění majetku transformované dceřinné společnosti BohemiaNet, a.s. taktéž do a.s. SkyNet. Pokud by tedy tento rozdíl nevznikl, v celkové struktuře aktiv by dominovala naopak položka oběžných aktiv.

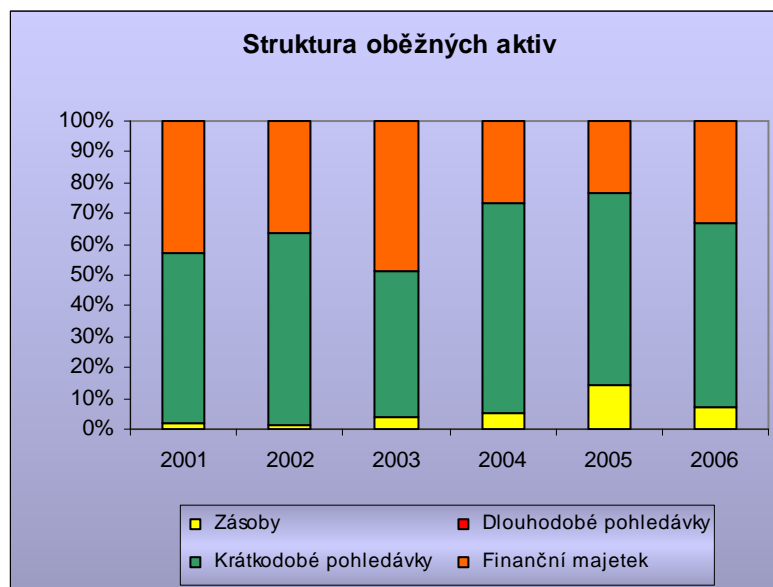
Graf. č. 7 – Struktura aktiv

Graf. č. 8 – Struktura dlouhodobého majetku

ROZVAHA						
v plném rozsahu v tis.						
		31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
C.	Oběžná aktiva	36%	44%	50%	43%	36%
I.	Zásoby	0%	2%	3%	6%	2%
II.	Dlouhodobé pohledávky	0%	0%	0%	0%	0%
III.	Krátkodobé pohledávky	23%	21%	34%	27%	21%
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	22%	15%	29%	24%	19%
2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0%	0%	0%	0%	0%
3.	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	0%	0%	0%	0%	0%
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0%	0%	0%	0%	0%
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0%	0%	0%	0%	0%
6.	Stát - daňové pohledávky	0%	1%	2%	0%	0%
7.	Ostatní poskytnuté zálohy	0%	0%	0%	0%	0%
8.	Dohadné účty aktivní	0%	0%	0%	0%	0%
9.	Jiné pohledávky	0%	4%	2%	3%	3%
IV.	Krátkodobý finanční majetek	13%	22%	13%	10%	12%
1.	Peníze	0%	0%	0%	0%	0%
2.	Účty v bankách	13%	21%	13%	10%	12%
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	0%	0%	0%	0%	0%
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0%	0%	0%	0%	0%
D.	Časové rozlišení	8%	8%	8%	8%	7%
I.						

Tab. č. 14 - Vertikální analýza oběžného majetku

Graf. č. 9 - Struktura oběžných aktiv

Největším problémem firem v oblasti oběžných aktiv bývají krátkodobé závazky, tedy dlužné platby do doby splatnosti, kdy dochází k přesunům již dříve nesplacených pohledávek do skupin nad 180 či až 360 dní po splatnosti. Takové zatížení likvidnosti podniku se již stává vysoce rizikovým zvláště s ohledem na dominantnost této položky v rozvaze aktiv. Analyzovaná společnost Skynet se snaží dodržovat politiku plateb závazků do doby jejich splatnosti, nicméně závazky nad 180 dní po lhůtě splatnosti podnik eviduje také a to jako 13 % ze všech krátkodobých závazků z obchodních vztahů za dodavatele, což v absolutní sumě dává 2,5 mil. Kč. Detaily viz. dále věková struktura pohledávek v tabulce č. 16.

ROZVAHA						
v tis. /podíl k bilanční sumě/						
		31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
C.	Oběžná aktiva	75%	76%	78%	85%	86%
I.	Zásoby	19%	16%	14%	13%	12%
II.	Dlouhodobé pohledávky	0%	0%	0%	0%	0%
III.	Krátkodobé pohledávky	46%	50%	54%	62%	62%
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	44%	48%	52%	60%	59%
2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	0%	0%	0%	0%	1%
3.	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatný	0%	0%	0%	0%	0%
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za úča	0%	0%	0%	0%	0%
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0%	0%	0%	0%	0%
6.	Stát - daňové pohledávky	2%	2%	2%	1%	0%
7.	Ostatní poskytnuté zálohy	0%	0%	0%	1%	1%
8.	Dohadné účty aktivní	0%	0%	0%	0%	0%
9.	Jiné pohledávky	0%	0%	0%	0%	0%
IV.	Krátkodobý finanční majetek	10%	9%	11%	10%	12%
1.	Peníze	0%	0%	2%	2%	3%
2.	Účty v bankách	10%	9%	9%	7%	10%
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	0%	0%	0%	0%	0%
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0%	0%	0%	0%	0%
D. I.	Časové rozlišení	4%	3%	3%	3%	3%

Tab. č. 15 - Vertikální analýza oběžného majetku

Problematika pohledávek je významnou součástí auditu. K pochopení širších souvislostí a vztahů uvnitř aktiv provádíme rozbor věkové struktury pohledávek, na jehož základě lze posoudit likviditu firmy. Struktura krátkodobých pohledávek podle splatnosti je uvedena v následující tabulce.

Období	Celkem	Do lhůty splatnosti	Po lhůtě splatnosti 180 - 360 dní
2006			
Pohledávky brutto	19 660	17 196	2464
% podíl na celku	100%	87%	13%
Opravné položky	-2565		
2005			
Pohledávky brutto	31863	25 853	6010
% podíl na celku	100%	81%	19%
Opravné položky	-6083		

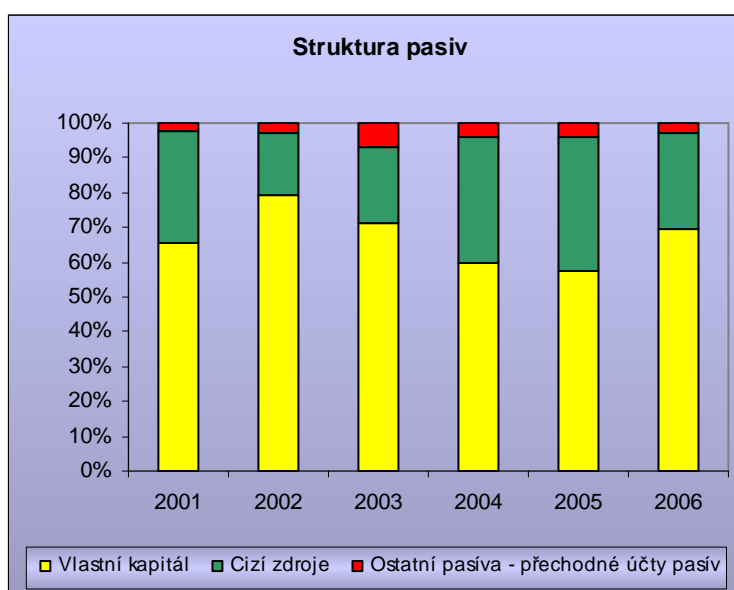
Tab. č. 16 - Věková struktura pohledávek

Odstatní položky u krátkodobého finančního majetku se neprojevují nijak významně. Peníze a účty v bankách vykazují stabilní výsledky. Na straně pasiv rovněž vertikální analýza reflektuje závěry analýzy horizontální.

Nyní se podrobněji podíváme na strukturu pasiv a výsledky vertikální analýzy aktiv vztážené k celkovým pasivům společnosti.

Rozvaha v podílu k bilanční sumě		2001	2002	2003	2004	2005	2006
	PASIVA CELKEM (v tis. Kč)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
A.	Vlastní kapitál	63,73%	75,25%	71,47%	59,62%	57,44%	69,75%
A.I.	Základní kapitál	85,13%	162,71%	160,86%	152,12%	69,37%	81,29%
A.II.	Kapitálové fondy	1,86%	3,56%	0,00%	3,72%	4,09%	0,00%
A.III.	Fondy ze zisku	0,02%	0,03%	0,00%	0,01%	0,01%	0,00%
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	-25,72%	-49,17%	-86,46%	-2,51%	-5,75%	-13,97%
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	2,45%	-41,88%	-2,93%	-4,73%	-10,27%	2,44%
B.	Cizí zdroje	31,45%	16,83%	21,61%	36,56%	38,29%	27,21%
B.I.	Rezervy	0,18%	0,34%	0,34%	0,00%	0,00%	0,00%
B.II.	Dlouhodobé závazky	0,07%	3,08%	2,06%	1,49%	1,21%	1,16%
B.III.	Krátkodobé závazky	31,10%	14,31%	19,21%	35,06%	32,02%	23,98%
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4,13%	0,00%
C.	Ostatní pasiva - přechodné účty pasiv	2,03%	2,88%	6,92%	3,82%	4,27%	3,04%
C.I.	Časové rozlišení	0,03%	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%
C.II.	Dohadné účty pasivní	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

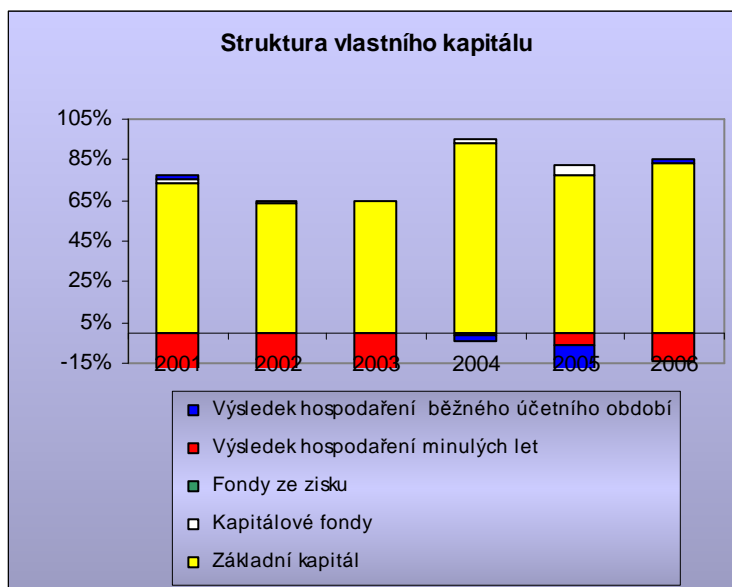
Tab. č. 17 - Vertikální analýza pasiv

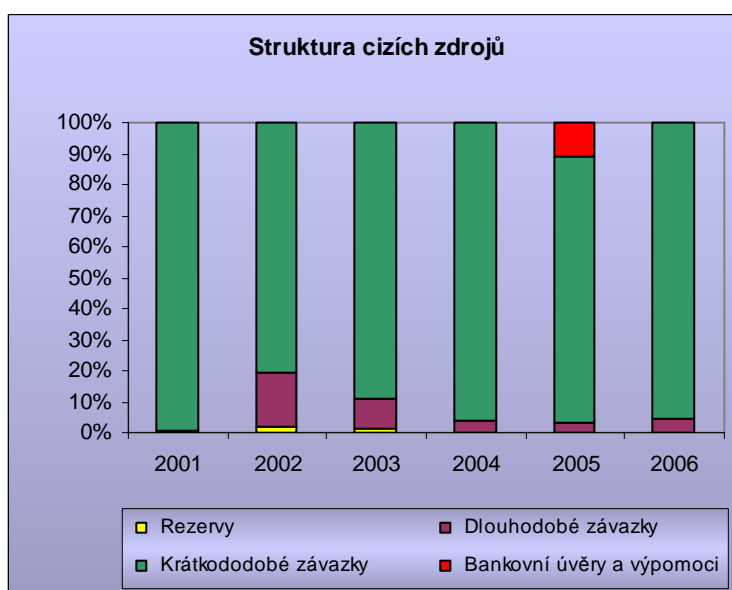
Graf. č. 10 - Vertikální analýza pasiv

Z tabulky lze identifikovat dominantní podíl vlastního kapitálu a jež za tři po sobě jdoucí období 2002 až 2005 byl stále více nahrazován cizím. V posledním sledovaném období je vlastní kapitál opět na vzestupu a dosahuje celých 70% kapitálových zdrojů. Podíl cizího kapitálu tak splňuje parametry zdravé zadluženosti

až s možností předkapitalizování. Podnik nemusí přijímat žádná opatření v tomto směru.

Graf. č. 11 – Struktura vlastního kapitálu

Graf. č. 12 – Struktura cizích zdrojů

Největší položkou v celkové bilanční sumě a ve vlastních zdrojích je základní kapitál. Ten byl od založení akciové společnosti na úrovni 180 milionů. V roce 2005 došlo k jeho snížení na 74,7 milionu snížením ceny akcií společnosti.

Co se týče cizích zdrojů společnosti, nejvýznamnější položkou v jsou krátkodobé závazky z obchodního styku řádu 15,9 mil. Kč na něž se blíže podíváme. Společnost má navíc významnější obnos úročeného cizího kapitálu ve formě bankovního úvěru ve výši 1,9 mil. Kč, který je financován vlastním kapitálem. Ještě bych zmínil položku dlouhodobě přijaté zálohy ve výši 1,6 mil. Kč.

ROZVAHA						
v plném rozsahu v tis.						
PASIVA CELKEM		100%	100%	100%	100%	100%
III.	Krátkodobé závazky	18%	19%	35%	32%	24%
1.	Závazky z obchodních vztahů	9%	9%	30%	25%	17%
2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	0%	0%	0%	0%	0%
3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0%	0%	0%	0%	0%
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	0%	0%	0%	0%	0%
5.	Závazky k zaměstnancům	1%	2%	1%	1%	2%
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1%	1%	1%	1%	1%
7.	Stát - daňové závazky a dotace	3%	0%	0%	1%	1%
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	0%	0%	0%	1%	1%
9.	Vydané dluhopisy	0%	0%	0%	0%	0%
10.	Dohadné účty pasivní	4%	7%	2%	1%	2%
11.	Jiné závazky	1%	1%	1%	2%	0%
IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0%	0%	0%	5%	2%
C.						
I.	Časové rozlišení	3%	7%	4%	4%	3%

Tab. č. 18 - Vertikální analýza krátkodobých závazků

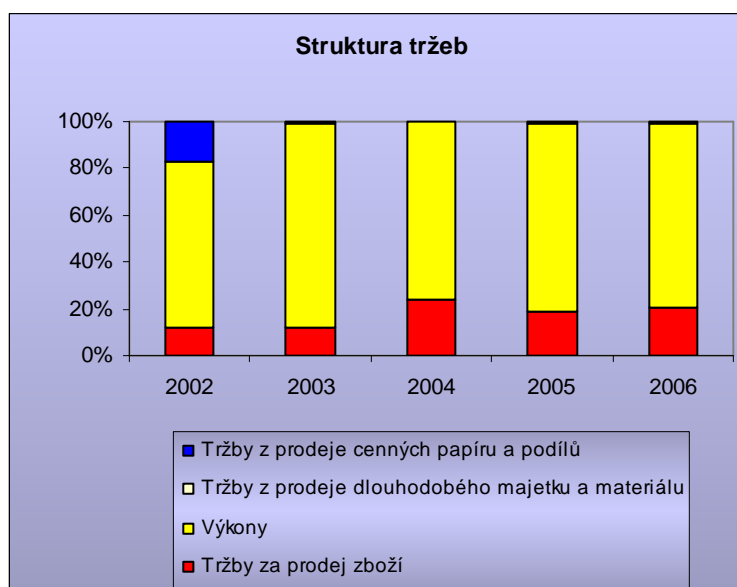
Nejvýraznější položkou v cizích zdrojích na straně krátkodobých závazků je položka „závazky z obchodních vztahů“. Stejně jako společnost poskytuje odklad splatnosti svým odběratelům, tak i její dodavatelé ji poskytují odklad splatnosti. Dodavatelé zajišťují vstupy do procesu – v tomto případě společnosti dodávající služby se nejedná o materiál ale zboží. Závazky z obchodního styku jsou významným zdrojem financování pracovního kapitálu.

Rozvaha v podílu k bilanční sumě		2001	2002	2003	2004	2005	2006
	PASIVA CELKEM	211 438	110 629	111 896	118 328	107 690	91 898
B.III.	Krátkodobé závazky	65 760	15 833	21 495	41 490	34 484	22 033
B.III.1.	Závazky z obchodního styku	20 552	9 453	9 804	35 017	26 523	15 934
2.	Závazky ke společníkům a sdružení	272			305	305	305
3.	Závazky k zaměstnancům	1 364	1 182	1 748	1 645	1 603	1 401
4.	Závazky ze sociálního zabezpečení	920	762	973	1 033	970	891
5.	Stát - daňové závazky a dotace	364	3 508	488	386	1 143	606
6.	Závazky k podnikům s rozhodujícím vlivem	25 381					
7.	Závazky k podnikům s podstatným vlivem	0					
8.	Jiné závazky	16 907	928	1 027	838	2 894	788
C.II.	Dohadné účty pasívní	5 908	5 572	7 455	2 266	1 046	2 108

Tab. č. 19 - Struktura krátkodobých závazků

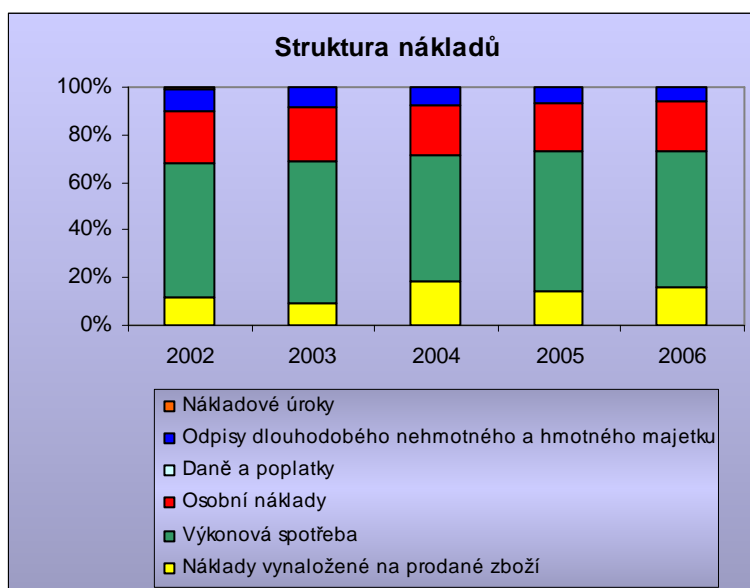
6.2.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Dle grafu je struktura výnosů nevypadá charakteristicky pro nevýrobní podnik, jelikož nepřevažuje podíl tržeb za prodej zboží, ale tržby za prodej vlastních výrobků a služeb jsou zde chápány jako prodej služeb (podíl kolem 80%). Tržby za prodej zboží jsou zastoupeny zhruba z 20% na celkových tržbách. Ostatní provozní výnosy a výnosy z prodeje dlouhodobého majetku dosahují sotva 1%.

Graf. č. 13 – Struktura tržeb

Struktura nákladů zrcadlí do značné míry graf tržeb v tom smyslu, že dle očekávání je nejvyšší podíl položky nákladů vynaložených na výkony za odvedené služby (v menší míře za použitý materiál a energii) a to zhruba ze 60%. Ve druhé poměrně velké části jsou rozpuštěny náklady vynaložené na prodané zboží a osobní náklady, čímž rozumíme mzdové náklady a příslušné sociální a zdravotní zabezpečení zaměstnanců. Obě skupiny kolem 20%, což se považuje za adekvátní míru. V nejmenším zastoupení se na nákladech podílí odpisy investičního majetku. Z grafu nepozorujeme žádný příliš progresivní vývoj žádného typu nákladů, což je pozitivní.

Graf. č. 14 – Struktura nákladů

Dle výkazu zisku a ztrát usuzují, že největší vliv na hospodářský výsledek měla výrazná investiční činnost. Je proto důležité uvědomit si, že rok 2006, jakožto první s kladným hospodářským výsledkem, je výsledkem delší řady etablování na trhu pomocí značných investic do rozvoje a rozšiřování firmy.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY						
v druhovém členění v tis.						
		31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
I.	Tržby za prodej zboží	14%	9%	22%	19%	19%
A	Náklady vynaložené na prodané zboží	11%	7%	18%	15%	15%
+	Obchodní marže	3%	2%	4%	4%	4%
II.	Výkony	86%	65%	72%	82%	72%
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	86%	65%	72%	82%	72%
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	0%	0%	0%	0%	0%
3.	Aktivace	0%	0%	0%	0%	0%
B.	Výkonová spotřeba	52%	44%	52%	63%	52%
1.	Spotřeba materiálu a energie	8%	6%	7%	5%	4%
2.	Služby	44%	38%	46%	58%	48%
+	Přidaná hodnota	37%	23%	24%	23%	25%
C.	Osobní náklady	21%	17%	20%	22%	19%
1.	Mzdové náklady	15%	12%	15%	16%	14%
3.	Náklady na sociální a zdravotní zabezpečení	5%	4%	5%	5%	5%
I	Ostatní provozní výnosy	0%	0%	2%	1%	3%
H	Ostatní provozní náklady	0%	2%	3%	2%	5%
V	Převod provozních výnosů	4%	0%	0%	0%	0%
*	Provozní výsledek hospodaření	4%	-2%	-2%	-6%	1%
*	Finanční výsledek hospodaření	-28%	0%	0%	0%	0%
Q	Daň z příjmů za běžnou činnost	2%	0%	0%	0%	0%
*	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-26%	-2%	-3%	-6%	1%
*	Mimořádný výsledek hospodaření	2%	0%	0%	0%	0%
*	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	-24%	-2%	-3%	-6%	1%

Tab. č. 20 - Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

6.3 Bilanční pravidla

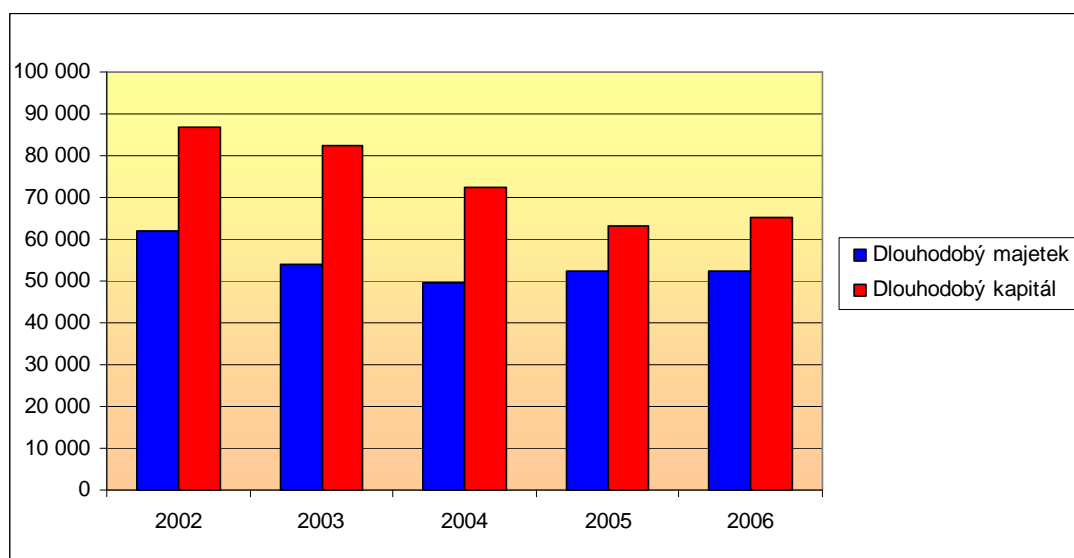
Nedílnou součástí analýzy finančního stavu je i rozbor hlavních bilančních pravidel a sledování jejich platnosti v podniku. Zaměříme se na hlavní 3 pravidla:

- Zlaté bilanční pravidlo financování

Zlaté bilanční pravidlo financování, které hovoří o krytí aktiv dlouhodobými zdroji. Toto pravidlo vychází z potřeby sladit používání aktiv v podniku s časovým horizontem zdrojů, pasiv, kterými je financován. V praxi jde o to, aby podnik zajistil financování svého dlouhodobého majetku prostřednictvím vlastního kapitálu a (nebo)

dlouhodobých cizích zdrojů.

V úvahu musí samozřejmě vzít cenu dlouhodobých cizích zdrojů, riziko jednotlivých zdrojů, tedy své vlastní vyhlídky do budoucna. Naopak oběžná aktiva by měla podnik financovat ze svých krátkodobých zdrojů.²⁰

Graf. č. 15 - Zlaté bilanční pravidlo

Z obrázku je patrné, že v průběhu sledovaného období jsou položky dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu ve vyrovnaném poměru, dlouhodobý kapitál dokonce majetek převyšuje. V průběhu období dochází k výraznějšímu přibližování stran dlouhodobého kapitálu i majetku. Rozdíly jsou způsobeny především tím, že doba životnosti u investičního majetku je jiná než splatnost zdrojů financování.

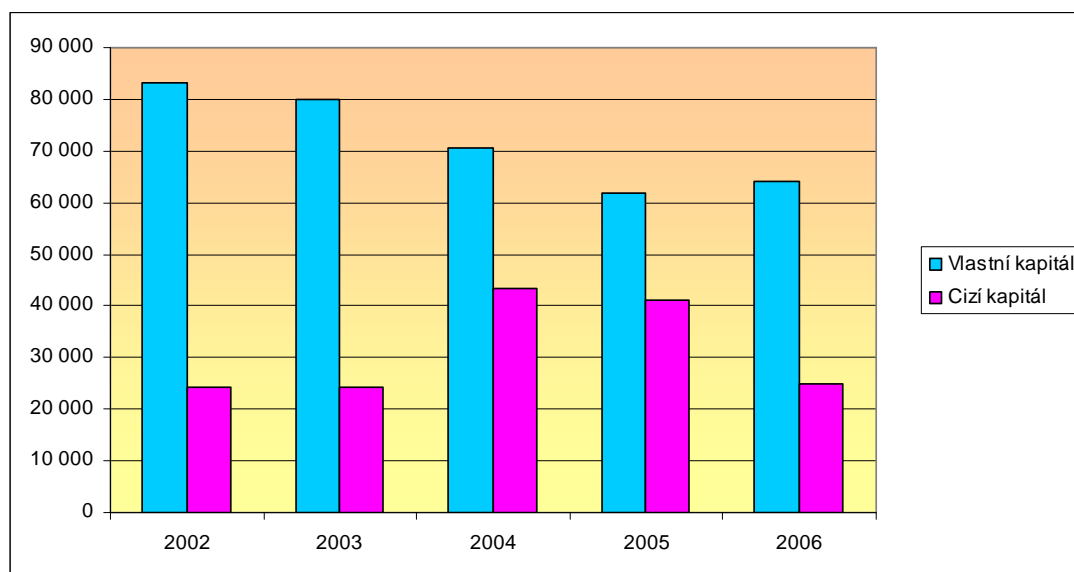
Společnost by si měla dát pozor pokud financuje oběžný majetek dlouhodobým kapitálem, jedná se o překapitalizování. Podnik má více kapitálu, než potřebuje, tzn. že ho nevhodně využívá. Náklady dlouhodobého kapitálu jsou totiž většinou vyšší než výnosy z oběžného majetku. Překapitalizování sice snižuje riziko platební neschopnosti, ale současně i rentabilitu podnikání.

²⁰ [5], str.68

- Pravidlo vyrování rizika

Pravidlo vyrování rizika se zabývá poměrem vlastního a cizího kapitálu, tedy zdroji, se kterými podnik hospodaří. Pravidlo uvádí, že vlastní zdroje by měly být větší než cizí zdroje, v krajním případě stejně s tím, že záleží na oboru, v němž firma podniká. Poměr vlastního a cizího kapitálu 1:1 vyjadřuje, že vklad majitelů do podniku by měl být alespoň stejný jako vklad věřitelů. Jedná se o stupeň zadlužení firmy.²¹

Z výsledků tohoto pravidla vidíme výraznou disproporci mezi vlastním kapitálem a kapitálem cizím, kdy vlastní kapitál výrazně převyšuje cizí, což ctí toto pravidlo, společnost je likvidní, nehrozí zvyšování úroků z použití cizího kapitálu, pouze plyne riziko s nevhodným financováním oběžných aktiv a tím klesající rentability podniku.

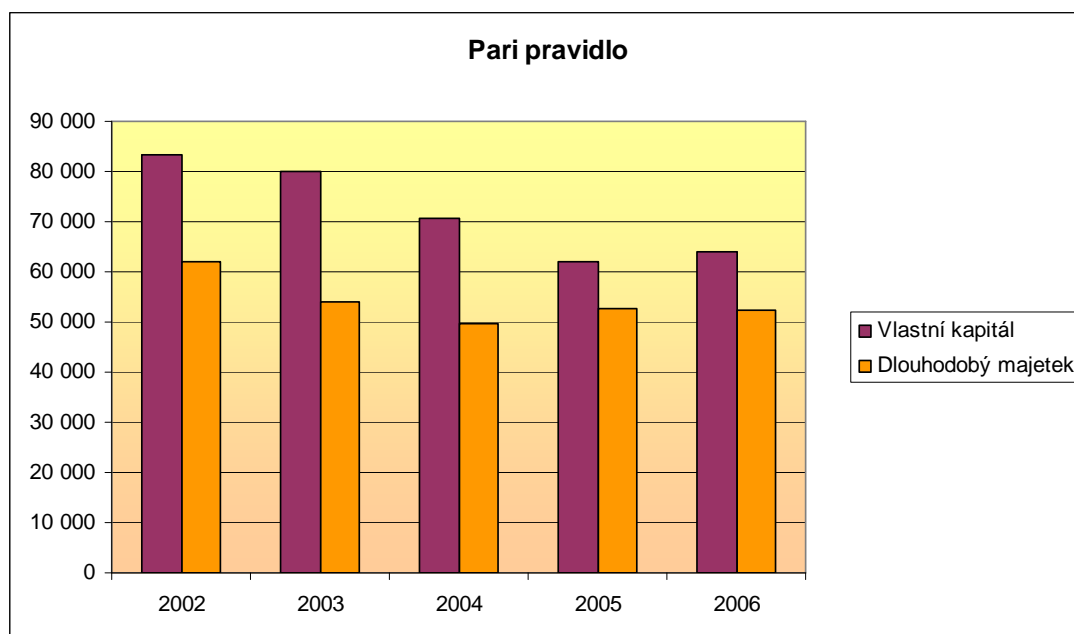

Graf. č. 16 - Bilanční pravidlo vyrování rizika

²¹[5], str.47

- **Pari pravidlo**

Pari pravidlo doporučuje, aby byla stálá aktiva financována prioritně z vlastního kapitálu, případně ještě z dlouhodobého cizího kapitálu, to ale jen ve vzácných případech. V moderním pojetí financování podniku vyjadřuje tedy poměrně značně konzervativní a opatrný přístup. U většiny podniků nedochází ke striktnímu dodržování tohoto pravidla. Z grafu je zjevné, že pari pravidlo se uplatňuje zhruba z padesáti procent, ovšem v posledním roce dochází k výrazné disproporci mezi vlastním kapitálem a dlouhodobým majetkem. Vlastní kapitál nedokáže krýt dlouhodobý majetek, což může mít několik souvislostí, které ale bez interních informací z podniku nelze jednoznačně klasifikovat.²²

Graf. č. 17 - Pari pravidlo

Jak vidíme na grafu, je zde nastolen trend sblížování velikosti dlouhodobého majetku a vlastního kapitálu, což naznačuje určitý opatrný přístup managementu, který začíná preferovat samofinancování z vlastních zdrojů. Můžeme konstatovat, že pravidlo dodrženo.

²² [5], str.47

7 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrová analýza nám dává do poměru položky vzájemně mezi sebou. Tím se nám představa o finanční situaci společnosti ukazuje v dalších souvislostech. Poměrové ukazatele jsou nejčastěji používaným rozborovým postupem k účetním výkazům z hlediska využitelnosti i z hlediska jiných úrovní analýz. Využívá veřejně dostupné informace, ke kterým má přístup i externí finanční analytik.²³

7.1 Ukazatele rentability (Profitability Ratios)

Rentabilita neboli výnosnost měří čistý výsledek podnikových činností. Ukazatele rentability patří v praxi k nejsledovanějším ukazatelům vzhledem k tomu, že informují o efektu, jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem. Nejobecnější tvar tohoto ukazatele je poměr výnosu ku vloženému kapitálu.²⁴

Rentabilita je považována za základní měřítko schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Patří k ukazatelům nejvíce sledovaných akcionáři a potenciálními investory. Tyto ukazatele by v časové řadě měly vykazovat rostoucí trend. Možností propočtu různých rentabilit je prakticky neomezeně. Kromě rentabilit celkových aktiv se často sleduje i rentabilita dlouhodobých zdrojů či tržeb. V níže uvedeném přehledu jsou seřazeny důležité ukazatele rentability společnosti Skynet, a. s.

ukazatele rentability	2002	2003	2004	2005	2006
ROA - Rentabilita celk. aktiv (EBIT / AKT)	-41,02%	-2,93%	-4,66%	-10,09%	2,61%
Rentabilita tržeb (EBIT/T)	-22,99%	-2,23%	-2,94%	-5,43%	1,33%
Obrat celk. aktiv (T/AKT)	1,78	1,31	1,58	1,86	1,97
ROCE - Rentabilita kapitálu (EBIT / (VK+DI.K))	-52,13%	-3,96%	-7,62%	-16,07%	3,58%
ROE - Rentabilita vl. kapitálu (ČZ / VK)	-56,10%	-4,10%	-7,81%	-17,88%	3,49%
Rentabilita tržeb (ČZ/T)	-23,67%	-2,23%	-2,94%	-5,53%	1,24%
Obrat celk. aktiv (T/AKT)	1,78	1,31	1,58	1,86	1,97

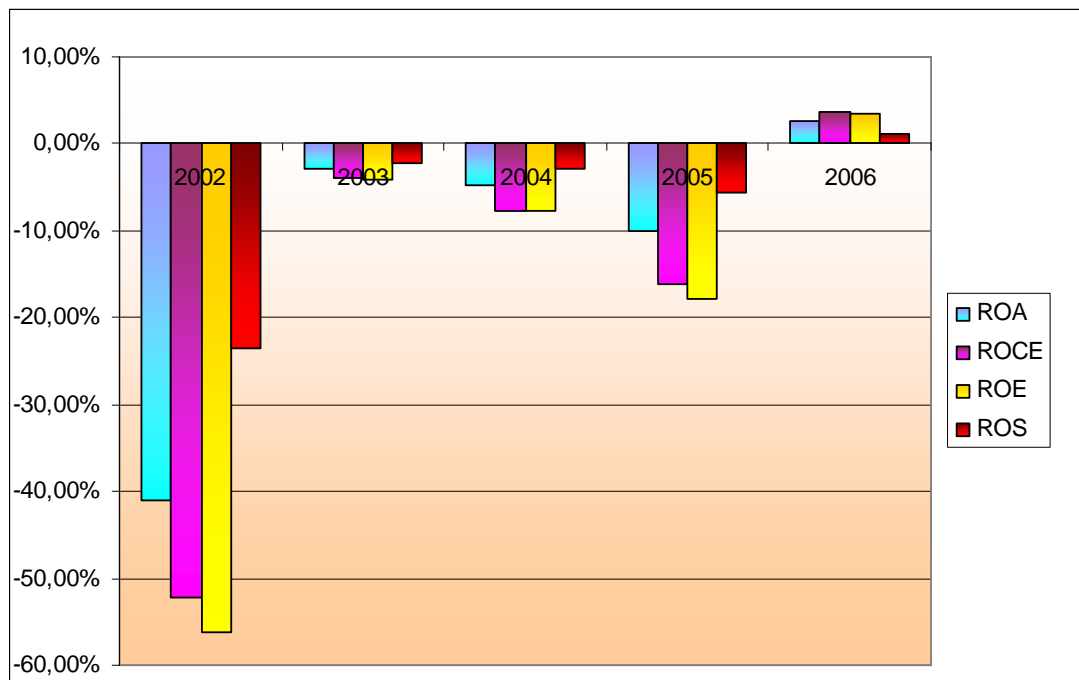
²³ [7], str.49

²⁴ [5], str. 51

Finanční páka (AKT/VK)	1,33	1,40	1,68	1,74	1,43
ROS - Rentabilita tržeb (ČZ / T)	-23,61%	-2,23%	-2,94%	-5,53%	1,24%
Mzdová náročnost tržeb	15,44%	16,38%	15,83%	15,63%	14,94%

Tab. 21 - Ukazatele rentability

Na následujícím obrázku je ilustrováno, jak se jednotlivé rentability vyvíjí v čase:

Graf. č. 18 - Ukazatele rentability

- Rentabilita celkových aktiv (ROA - return on assets)

vyjadřuje jak podnik hospodaří se všemi používanými aktivy. Poměruje čistý zisk (EBIT) a celková aktiva (AKT) a udává celkovou efektivitu organizace, resp. její produkční sílu. Měří schopnosti organizace vytvářet nové zdroje, produkovat zisk použitím investovaného kapitálu.

Za odvětvový standard je považována hodnota kolem 5%. ROA ve sledovaném horizontu vykazuje záporné hodnoty až v posledním období dokonce hodnotu kladnou. Tento výsledek je způsoben tím, že v čitateli výpočtu dominuje EBIT, což je v našem případě ztráta do roku 2005.

- Rentabilita tržeb (ROS – return on sales)

Je tržním ohodnocením výkonů podniku na trhu za sledované období. Snížení ukazatele nemusí být vždy negativní zvláště pokud rostou tržby. Hodnota kladného hospodářského výsledku v posledním období 2006 působí nicméně pro příznivý vývoj tržeb a ukazatel nám sděluje, že za toto období vygeneruje 1 koruna tržeb 0,0124 haléře čistého zisku. Hodnota ROS ovšem silně záleží na strategii podniku. Pokud firma zamýšlí navyšovat podíl na trhu, jako v našem případě, nemusí nutně vytvářet zisk, jednoduše to momentálně a strategicky není jejím prioritním cílem. Hodnota ROS tedy nemusí vždy dosahovat průměrných hodnot odvětví. Z výsledků horizontální a vertikální analýzy je dále patrné, že rentabilita tržeb, měřená provozním výsledkem či výsledkem hospodaření za běžnou činnost, stoupá.

- Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – return on equity)

ukazatel vyjadřuje jak jsou využívány vlastní investované zdroje, tedy čistou výnosnost té části investovaného kapitálu, která není financována cizími zdroji. Poměruje čistý zisk vůči vlastnímu kapitálu. Rentabilita vlastního kapitálu má stoupající tendenci oproti předcházejícím letům a v posledním roce 2006 dosahuje 3,49 %. Odvětvový průměr se přitom pohybuje okolo 1%.

- Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

vyjadřuje výnosnost dlouhodobého kapitálu. Měří výkonnost podniku bez ohledu na jeho finanční strukturu. Je dobrým nástrojem pro mezipodnikové srovnání. ROCE také díky kladnému hospodářskému výsledku nabyla také kladných hodnot.

7.2 Ukazatele aktivity (Activity Ratios)

Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Mají návaznost na ukazatele rentability.²⁵

Tato skupina ukazatelů se snaží změřit, jak úspěšně využívá management podniku aktiva. Jelikož aktiva se člení na několik úrovní, tak i ukazatele rentability mohou být kalkulovány na různých úrovních: např. aktiv celkových, dlouhodobých či oběžných. Pro každé odvětví jsou typické jiné hodnoty, a proto zejména u této skupiny ukazatelů platí, že je nutné hodnotit jejich stav či vývoj vždy ve vztahu k odvětví, ve kterém podnik působí.²⁶

ukazatele aktivity	2002	2003	2004	2005	2006
Obrat aktiv (T / AKT)	1,78	1,31	1,58	1,86	1,97
Obrat zásob (T / zásoby)	452,67	80,75	58,32	29,79	80,24
Doba obratu aktiv (AKT / (T/360))	201,79	273,94	227,55	193,86	182,68
Doba obratu zásob (ZÁS. / (T/360))	0,80	4,46	6,17	12,09	4,49
Doba inkasa pohledávek (POHL / (T/360))	46,09	57,02	76,46	51,54	39,11
Doba splatnosti krátk. závazků (KZ / (T/360))	37,22	52,62	79,79	62,08	43,80

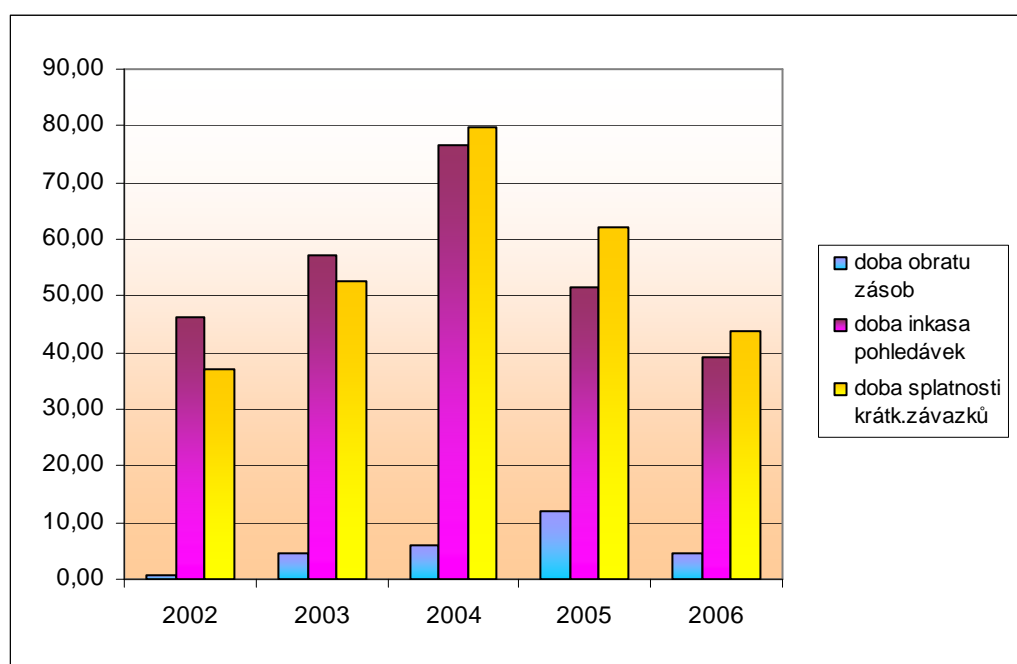
Tab. č. 22 - Ukazatele aktivity

Jak bylo vidět v tab. 16 dochází v této oblasti k několika významným změnám. V první řadě je třeba si povšimnout, že došlo snižování obrátkovosti aktiv. Z toho vyplývá, že se zvyšuje počet dní, po který jedna obrátka trvala. V našem případě se jedná v roce 2006 o přibližně 180 dní. Doba obratu zásob nabývá v posledním roce hodnotu 4,5 což představuje 4,5 dne obratu zásob. Tato položka není příliš významná, přesto je pozitivním jevem, že došlo k jejímu snížení.

²⁵ [7], str.60

²⁶ [6], str. 54

Doba obratu pohledávek vyjadřuje průměrný počet dní, po který jsou nám naši odběratelé dlužni, tj. dobu mezi prodejem produktu a inkasem peněz. Z tabulky vyplývá, že se jedná o přibližně 39 dní. Tato hodnota je nejnižší za celé sledované období. Analogicky by obrat závazků měl odrážet počet dní, který uplyne od příjmu zboží a jeho zaplacení dodavateli. Obrat závazků se také vyvíjí také pozitivně jelikož za sledované období klesnul na 44 dní. Výpočet doby obratu pohledávek a doby obratu závazků je analogický. Z tohoto vztahu lze tedy usuzovat, že poměr splácení krátkodobých závazků k době inkasa pohledávek je přibližně totožný, viz. graf 19:

Graf. č. 19 - Ukazatele aktivity

7.3 Ukazatele zadluženosti (Leverage Ratios)

Pojem zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik používá k financování svých aktiv cizí zdroje. Používáním cizích zdrojů ovlivňuje jak výnosnost kapitálu akcionářů, tak riziko podnikání. Ukazatele zadluženosti sledují vztah mezi cizími a vlastními zdroji. Zadluženost, byť i vysoká, nemusí být ještě negativní charakteristikou firmy. Při analýze zadluženosti je důležité zjistit objem majetku, který má firma pořízen na leasing – aktiva získaná prostřednictvím leasingu se totiž neobjevují v rozvaze, ale pouze jako náklady ve výsledovce.

Společnost Skynet, a. s. používá při svém hospodaření z větší části vlastního kapitálu, což bylo patrné při rozboru rozvahy. Hlavním motivem financování svých činností vlastními zdroji je daleko rychlejší dostupnost a ponechání si vlastního řízení tohoto majetku i přes jeho vyšší cenu. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem, tedy optimalizace kapitálové struktury. V tabulce jsou vyjádřeny jednotlivé ukazatele a jejich hodnoty ve společnosti Skynet, a. s.

ukazatele zadluženosti	2002	2003	2004	2005	2006
Celková zadluženost (CZ / AKT)	21,87%	21,61%	36,56%	38,29%	27,21%
Zadluženost vlastního kapitálu (CZ / VK)	0,29	0,30	0,61	0,67	0,39
Koeficient samofinancování (VK / AKT)	75,25%	71,47%	59,62%	57,44%	69,75%
Úrokové krytí I. (EBIT / nákl. úroky)	-34,17	n/a	n/a	-56,30	14,82
Úrokové krytí II. ((EBIT+odpisy) / úroky)	-21,55	n/a	n/a	11,77	81,73
Cash Flow / ((Cizí zdroje-Rezervy)/360)	-452,71	130,24	79,24	18,15	188,30

Tab. č. 23 - Ukazatele zadluženosti

- Celková zadluženost

ukazatel, někdy označovaný jako věřitelské riziko, interpretuje jak dobře jsou věřitelé společnosti chráněni pro případ platební neschopnosti podniku (insolvence). Podává informace o tom, jak velké množství majetku je zatíženo dluhem – cizími zdroji. Optimální míra zadluženosti je dána minimálními náklady na celkový kapitál. Jestliže se podniku daří použitím cizích zdrojů dosáhnout výnosnosti celkových aktiv vyšší než jsou jeho náklady (např. placené úroky), zadluženost zvyšuje rentabilitu základního kapitálu – mluvíme o efektu finanční páky s předpokladem funkčnosti, že její hodnota je vyšší než 1.

V našem případě finanční páka opravdu zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu a to po celé sledované období 2002 až 2006, kdy osciluje vždy kolem hodnoty 1,5 (viz. tabulka č. 14 – ukazatele rentability). Vypočítá se jako podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech. Po celé sledované období vykazoval vlastní kapitál vysoké

hodnoty. Podíl cizího kapitálu je zhruba 27%. Z bilance však vidíme, že se nejedná o bankovní úvěry, ani o emitované dluhopisy či jiný cizí majetek, který je úročný. Cizí zdroje jsou převážně tvořeny krátkodobými závazky (88%) a dále pak přechodnými pasivními účty (11%), které tvoří především výnosy příštích období. Poměr vlastního kapitálu a celkových aktiv vyjadřuje, jaká část podnikových aktiv je financována kapitálem akcionářů (vlastní kapitál /aktiva). Obecně platí, čím vyšší je hodnota, tím je vyšší i zadluženost, tedy podnik je spojen s větším rizikem případných investic. Ideální hodnota je méně jak 60%, což je v našem případě ideálně splněno. Je pozorovatelný větší skok oproti roku 2005 kdy byl podnik zatížen objemnějším dlouhodobým i krátkodobým bankovním úvěrem. V porovnání s odvětvovým průměrem²⁷, který činí pro celkové zadlužení v posledním sledovaném období 45,59 % vykazuje Skynet za celé sledované období dokonce podprůměrné zadlužení.

- Zadluženost vlastního kapitálu

říká, zda podíl cizích zdrojů narůstá, nebo se snižuje. V případě analyzované firmy je podíl vlastního kapitálu velký. Hodnota ukazatele je dokonce nad optimem jelikož v obchodních podnicích podobného charakteru je obvykle poměr 50:50.

- Koeficient samofinancování

ukazatel vyjadřující dlouhodobou stabilitu společnosti, tedy jakým způsobem společnost financuje svá aktiva. Je to vyjádření finanční nezávislosti podniku na cizích zdrojích. Vysoká hodnota znamená vysokou stabilitu společnosti, naopak nízká pak podnikání s vyšším hazardem, nicméně přinášející vyšší zisky pro vlastníky. Jedná se o opak ukazatele celkové zadluženosti. V našem případě koeficient téměř bezmála 70% svědčí o finanční stabilitě.

²⁷ Odvětvový průměr finančního ukazatele získán ze sektorové analýzy - Telekomunikace, vydané roku 2006 od České kapitálové informační agentury, a. s. (ČEKIA).

- Úrokové krytí

nám udává kolikrát vyprodukovaný zisk kryje náklady související s cizím kapitálem (nákladové úroky). Při dlouhodobě nízkém úrokovém zatížení může klient výhodně využívat bankovní úvěry a dovolit si vyšší podíl cizích zdrojů ve svém podniku. Doporučená hodnota pro zdravý podnik se pohybuje v rozmezí třikrát až šestkrát převýšení zisku nad úroky. Poslední dva roky podnik tuto podmínku splňuje. Současně je třeba podotknout, že nákladové úroky v našem případě nepředstavují významnou položku, neboť podnik je financován z krátkodobých cizích zdrojů.

Ukazatel překapitalizování

ukazuje poměr vlastního kapitálu versus stálá aktiva, což podává informaci o tom, jak je využit vlastní kapitál ke krytí stálých a oběžných aktiv. Je vhodné, aby vlastní kapitál pokrýval alespoň dlouhodobý majetek a menší výši oběžných prostředků. Hodnoty extrémní mohou poukazovat na tzv. překapitalizování. Pokud je ukazatel větší než 1, používá společnost dlouhodobé vlastní zdroje k financování krátkodobých aktivit. Ukazatel překapitalizování je v roce 2006 mírně vyšší, což je způsobené právě vysokým podílem vlastního kapitálu i když hodnota stálých aktiv oproti oběžným je dominantnější díky dlouhodobému investování. Ukazatel se nicméně v žádném ze sledovaných období nedostal pod 1, což svědčí o nesprávném využívání vlastního kapitálu. V takovém případě je riziko pro společnost sice nízké, ale je ohrožena její rentabilita.

Rozvaha za období	2002	2003	2004	2005	2006
Vlastní kapitál	83 252	79 976	70 546	61 860	64 099
Stálá aktiva	61 860	54 074	49 634	52 562	52 432
Ukazatel překapitalizování	1,35	1,48	1,42	1,18	1,22

Tab. č. 24 – Ukazatel překapitalizování

Ukazatel podkapitalizování

dává do poměru vlastní kapitál + dlouhodobý cizí kapitál dělený stálými aktivy. Podkapitalizování je vlastně financování části dlouhodobého majetku krátkodobým kapitálem. Velmi často vzniká při expanzi podniku, neboť růst majetku (zásoby a pohledávky) není kryt odpovídajícími finančními zdroji, pokud je nemá. Podnik se zadluhuje u svých dodavatelů a dlouhodobý majetek je financován krátkodobým kapitálem (obchodním úvěrem). Je to sice levnější, ale vysoce rizikové, protože krátkodobý kapitál se musí splatit dříve, než dlouhodobý majetek vytvoří potřebnou výši zdrojů. Při podkapitalizování je hodnota ukazatele stupeň kapitalizace menší než jedna. V roce 2006 se odřáží vyšší stupeň vybavenosti společnosti cizím kapitálem, podnik zřejmě bude pokračovat v investiční činnosti dokud nedojde k ještě většímu snížení ukazatele.

Rozvaha za období	2002	2003	2004	2005	2006
Vlastní kapitál	83 252	79 976	70 546	61 860	64 099
Dlouhodobý cizí kapitál	3 411	2 305	1 769	5 753	1 064
Stálá aktiva	61 860	54 074	49 634	52 562	52 432
Ukazatel podkapitalizování	1,40	1,52	1,46	1,29	1,24

Tab. č. 25 – Ukazatel podkapitalizování

7.4 Ukazatele likvidity (Liquidity Ratios)

Aby podnik mohl dlouhodobě existovat, musí být nejen přiměřeně rentabilní, výnosný, ale musí být současně schopen uhradit své potřeby. Likvidita je nezbytnou podmínkou pro dlouhodobou existenci podniku. Střetává se však a je v přímém protikladu s rentabilitou, neboť k tomu, aby podnik byl likvidní, musí mít vázány určité prostředky v oběžných aktiv, zásobách, pohledávkách a na účtu. Tyto vázané prostředky musí být profinancovány.²⁸

Pojem likvidita se používá ve vztahu k likviditě určité složky majetku nebo také ve vztahu k likviditě podniku. Likvidita určité složky majetku představuje vyjádření

²⁸ [7], str.48

vlastnosti dané složky majetku rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost. Naproti tomu likvidita podniku je vyjádřením schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky.²⁹ Nedostatek likvidity může vést k situaci, že podnik není schopný využít ziskových příležitostí, které se objeví a nebo není schopen hradit své běžné závazky, což může vyústit v platební neschopnost.

Likvidita je důležitá z hlediska finanční rovnováhy firmy, neboť jen dostatečně likvidní podnik, je schopen dostát svým závazkům, avšak příliš vysoká míra likvidity je nepříznivým jevem pro vlastníky podniku, protože finanční prostředky jsou vázány v aktivech, které nepracují ve prospěch výrazného zhodnocování finančních prostředků a ukrajují tak z rentability. Je tedy třeba hledat vyváženou likviditu, která zaručí jak dostatečné zhodnocení prostředků, tak i schopnost dostát svým závazkům.³⁰ Tabulka č. 19 demonstruje jednotlivé ukazatele likvidity ve společnosti:

ukazatele platební schopnosti (likvidity)	2002	2003	2004	2005	2006
Pracovní kapitál, Working Capital (OAKT - KD)	19 951	27 716	17 253	10 820	10 873
Pracovní kapitál na aktiva ((OAKT-KD) / AKT)	18,03%	24,77%	14,58%	10,05%	11,83%
Ukazatel kapitalizace (DM / DI.K)	0,71	0,65	0,69	0,78	0,78
Běžná likvidita (OAKT / KD)	1,98	2,29	1,42	1,30	1,49
Pohotová likvidita ((KrP+FM) / KD)	1,96	2,20	1,34	1,12	1,39
Peněžní likvidita (FM / KD)	0,72	1,12	0,38	0,31	0,50
Doba splatnosti krátk. závazků (KZ / (T/360))	37,22	52,62	79,79	62,08	43,80

Tab. č. 19 - Ukazatele likvidity

- Likvidita běžná (III. stupně, current ratio)

měří, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Znamená to, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Jedná se proto o ukazatel, který je v centru pozornosti věřitelů. Obecně je možné říci, že běžná likvidita podniku je zajištěna

²⁹ [6], str. 54

³⁰ [7], str. 49

pokud vykazuje hodnotu zhruba 1,5. Nejnovější trendy pak požadují hodnotu vyšší jak 2. Tento limit byl u společnosti Skynet splňován na začátku období, kdy bylo klasifikováno na hranici agresivní strategie. V posledních letech se naopak zmínil na ideální index 1,49. Nižší hodnoty v závěru sledovaného období jsou způsobené rychlejším růstem krátkodobých závazků a pomalejším růstem oběžných aktiv.

- Likvidita pohotová (II. stupně, acid test)

vyjadřuje rychlost podniku dostát svým závazkům, ale v tomto případě je z oběžného majetku vyčleněna nejhůře likvidní složka, kterou jsou zásoby. Pohotová likvidita tedy poměruje oběžná aktiva bez zásob versus krátkodobé zdroje. Zde je požadována hodnota 1, ideálně mírně vyšší. Pohotová likvidita vykazuje u naší společnosti podobný trend jako likvidita běžná a poslední index 1,39 je nadprůměrný.

- Likvidita okamžitá (I. stupně, cash test)

dává do poměru to, co má klient okamžitě k dispozici, ať už se jedná o peníze v hotovosti, na běžných účtech u bank, šeky apod. opět vůči krátkodobým závazkům. Orientační index se pohybuje 0,1 až 0,2. Společnost tento index vždy přesahuje, je tedy peněžně více likvidní s tendencí snižovat okamžitou likviditu (v posledním období s končí s indexem 0,5).

7.5 Ukazatele produktivity práce

Z předchozího výkladu víme, že další kategorií, která ovlivnila položku osobních nákladů jsou náklady mzdové. Proto ještě doplňuji analýzu o vybrané výsledky ukazatelů produktivity práce. Tyto nám sledují efekty, které pracovníci přinesou, a náklady, které jsou s jejich výkonem spojeny. Mezi vybrané ukazatele jsem zahrnul přidanou hodnotu vztaženou na produktivitu práce a osobní náklady, produktivitu práce z tržeb a osobní náklady na pracovníka.

Ukazatele produktivity práce	2002	2003	2004	2005	2006
Osobní náklady ku přidané hodnotě	0,58	0,72	0,85	0,93	0,74
Produktivita práce z přidané hodnoty	1 249	699	599	593	701
Produktivita práce z tržeb	3 403	2 228	2 340	2 564	2 551
Průměrná mzda - roční	525	365	370	401	381
- měsíční	44	30	31	33	32

Tab. č. 26 - Ukazatele produktivity práce

7.6 Analýza pracovního kapitálu (Working capital)

Kromě horizontálního a vertikálního rozboru účetních výkazů je důležité dopočítat rovněž některé další rozdílové ukazatele. Nejdůležitějším z nich je výpočet pracovního kapitálu. Definujeme jej jako část oběžného majetku, která je financována dlouhodobým kapitálem. V nejširším slova smyslu je pracovním kapitálem míněn oběžný majetek podniku. Nicméně pro finanční řízení podniku je zajímavější sledovat tzv. čistý pracovní kapitál, což je část dlouhodobých zdrojů majetku, která kryje oběžná aktiva. Čistý pracovní kapitál (ČPK) vzhledem ke své „dlouhodobosti“ vytváří jakýsi „polštář“ pro případné finanční výkyvy.

Pracovní kapitál I. je vypočten na základě klasické definice pracovního kapitálu jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

Pracovní kapitál II. zohledňuje i nevyfakturované krátkodobé pohledávky a krátkodobé závazky společnosti.

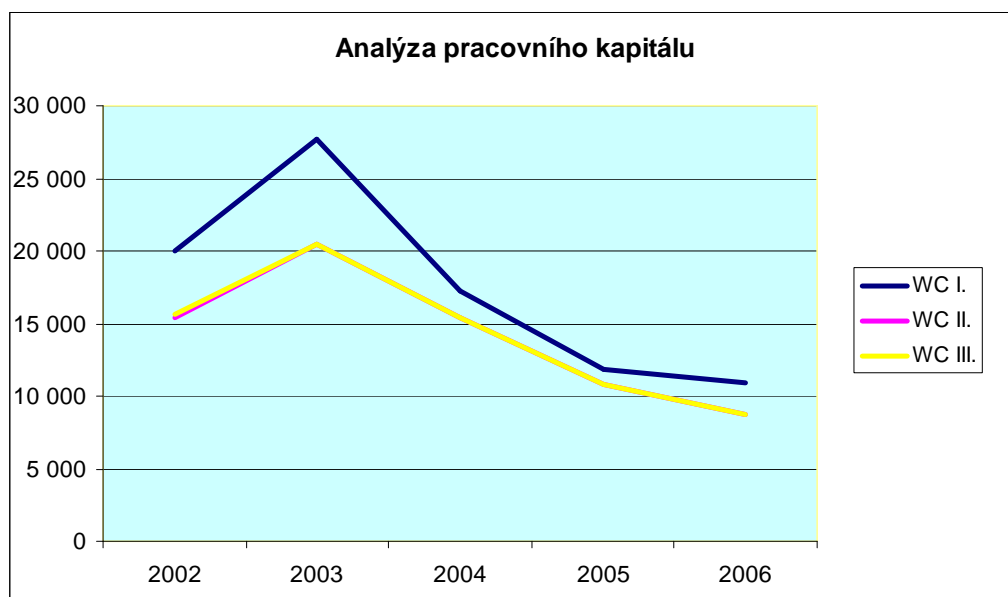
Pracovní kapitál III. zahrnuje do propočtu pracovního kapitálu i položky ostatních aktiv a ostatních pasiv.

Jedná se o významný index platební schopnosti podniku. Čím je tedy hodnota vyšší, tím lépe. Podnik je schopen při dostatečné likvidnosti jeho složek kapitálu (viz. analýza likvidity) hradit své finanční závazky. Z níže uvedeného přehledu je patrné, že Skynet, a. s. vykazuje ČPK v relativně vysokých kladných hodnotách s tendencí poklesu. Tento hodnotící ukazatel tedy reflektuje tedy dobrou situaci s dostatkem pracovního kapitálu, který predikuje nízká hodnota krátkodobých závazků a efektivní politika v řízení krátkodobých pohledávek. Podnik má tedy potřebné prostředky na úhradu svých závazků a obchodního provozu. Jediné riziko plyne z klesajícího trendu ČPK.

Položka	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
Zásoby	436	1 821	3 210	6 714	2 257
Krátkodobé pohledávky	25 269	23 291	39 761	28 631	19 673
Finanční majetek	14 651	24 099	15 772	10 959	10 976
Dohadné účty aktivní	0	170	420	14	0
Příjmy příštích období	284	0	0	27	4
Krátkodobé závazky	20 405	21 495	41 490	34 484	22 033
Odložený daňový závazek	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	4 571	7 455	2 266	1 046	2 108
Výdaje příštích období	61	0	0	0	60
PRACOVNÍ KAPITÁL I.	19 951	27 716	17 253	11 820	10 873
PRACOVNÍ KAPITÁL II.	15 380	20 431	15 407	10 788	8 765
PRACOVNÍ KAPITÁL III.	15 603	20 431	15 407	10 815	8 709

Tab. č. 27 - Analýza pracovního kapitálu“

Pro názornější ilustraci je uveden graf, z kterého je patrný průběh pracovního kapitálu v časových obdobích. Společnost Skynet, a. s. vykazuje pokles pracovního kapitálu v celém sledovaném období od roku 2003.

Graf. č. 20 - Pracovní kapitál dle „likvidity“ v letech

Hodnotný by byl další z možných ukazatelů používaných při finančním auditu podniku je DuPontův logaritmický rozklad ROE, kterého však při analýze finančního zdraví této společnosti nemůžeme využít vzhledem k delší době záporných a střídání s kladnou hodnotou zisku. Při logaritmování záporných hodnot by došlo k výraznému zkreslení a proto jsem tento rozklad rentabilit ve své práci nevyužil. Nadále budu používat jen souhrnné hodnocení, které by mělo poukázat na celkovou finanční kondici firmy, její sklon k bankrotu či naopak potenciál k rozvoji.

8 Souhrnné zhodnocení finanční situace

Souhrnné postupy hodnocení se používají pro stanovení celkové finanční situace podniku. Jako kritéria pro celkové zhodnocení podniku se přitom používají jednotlivé ukazatele finančních analýz – ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Ukazatele jsou vybírány podle toho, jak jsou schopny rozlišit podniky se zdravou a ohroženou solventností. Většina empirických výzkumů totiž rozlišuje zdravý a nemocný podnik právě podle míry jeho solventnosti.

8.1 Ukazatel ekonomické přidané hodnoty (EVA)

Zatím jsme se zabývali paralelní soustavou ukazatelů pro měření výkonnosti podniku. Současně však je třeba soustředit se i na ukazatele měření výkonnosti ve směru maximalizace hodnoty pro akcionáře.

Podíváme-li se do výkazu zisku a ztráty a zjistíme-li, že společnost vyprodukovala v posledních letech, kromě posledního, záporný výsledek hospodaření. Pojdme se nyní blíže zabývat otázkou, zda odráží tento jev skutečný obraz hospodaření společnosti, či se jedná o zkreslení výsledku vlivem účetnictví, kdy jsou zahrnuty pouze explicitní náklady, které se týkají účetně zachycených nákladů. Uvážíme-li, že firma je financována buď vlastním, nebo cizím kapitálem, pak v účetnictví se nám objeví pouze náklady na cizí kapitál. Náklady na vlastní kapitál se do nákladů účetně nezapočítávají.

Oportunitní a implicitní náklady do výsledku hospodaření firmy zahrnuje ukazatel ekonomické přidané hodnoty EVA (Economic Value Added). Ukazatel EVA měří, o kolik provozní výsledek hospodaření převyšuje náklady na kapitál. Náklady na kapitál jsou stanoveny jako vážený průměr nákladů, tzn. nákladů na cizí kapitál a nákladů na vlastní kapitál. Náklady na cizí kapitál jsou váženým průměrem z úrokových sazeb placených za jednotlivé firmy cizího kapitálu.

Základní konstrukce ukazatele EVA se opírá o tři klíčové hodnoty, a to:

čistý provozní zisk po zdanění (NOPAT, Net Operating Profit after Tax)

- celkový investovaný kapitál (C, Capital)
- průměrné náklady kapitálu (WACC, Weighted Average Cost of Capital)

Základní vzorec pro výpočet:

$$EVA = NOPAT - C * WACC \quad /4/$$

kde NOPAT je provozní výsledek hospodaření po zdanění, C je investovaný kapitál a WACC jsou průměrné náklady kapitálu.

EVA	2002	2003	2004	2005	2006
EBIT	-45 380	-3 276	-5 509	-10 865	2 401
t	31%	28%	26%	24%	24%
(1-t)	0,69	0,69	0,74	0,76	0,76
NOPAT	-31 312	-2 260	-4 077	-8 257	1 825
c	86 664	82 281	72 315	67 613	67 071
nákladové úroky	1 328	0	0	193	162
průměrné náklady na vlastní kapitál (re)	12%	12%	12%	12%	12%
c*WACC	10 873	9 565	8 437	7 545	7 789
EVA	-42 186	-11 826	-12 514	-15 803	-5 965

Tab. č. 28 - Ukazatel EVA v letech

Z tabulky je jasně vidět, že podnik nevytváří ekonomickou přidanou hodnotu, protože nedosahuje kladných hodnot. Nicméně zvláště v posledním roce má tato hodnota tendenci k růstu do kladných hodnot což reflektuje snižující se záporný výsledek hospodaření. Tím se hodnota podniku neustále zvyšuje.

Při oceňování kapitálových aktiv jsem zvolil model CAMP - pro výpočet nákladů vlastního kapitálu (r_e), které vyjadřují požadovanou výnosnost investora. Tento model oceňování kapitálových aktiv je modelem, který je v oceňovací praxi nejvíce využíván ve vyspělých tržních ekonomikách. Současně však platí, že je současně nejvíce kritizován, především z pohledu reálnosti základních předpokladů, na nichž je založen. Podstatou modelu je, že vychází z rozlišení mezi diversifikovatelným a nediversifikovatelným rizikem. Riziková prémie je chápána jako rozdíl mezi očekávaným výnosem cenného papíru a bezrizikovou mírou, kdy riziková prémie je proporcionální k nediversifikovatelnému riziku cenného papíru a toto riziko, označované jako systematické, je měřeno jeho beta koeficientem. Tento model tedy vystihuje vztah mezi systematickým rizikem a požadovanou výnosností rovnicí:

$$r_e = r_f + \beta_i (r_m - r_f), \quad /5/$$

kde: r_f bezriziková sazba, β_i systematické riziko, r_m očekávaný výnos trhu, $r_m - r_f$ prémie za riziko akcionáře. Využívání této metody je rozšířeno ve vyspělých zemích, v ČR se spíše neuzívá z důvodu nedostatečné vyspělosti kapitálového trhu.

8.2 Altmanův index důvěryhodnosti (Z-skóre)

Závěrečným důležitým krokem auditu finančního zdraví je rovněž predikce budoucího vývoje finanční stability podniku. K tomuto účelu slouží zejména predikční modely a systémy včasného varování. Tzv. bankrotní modely odpovídají na otázku, zda podnik do nějaké doby má tendenci k úpadku či zbankrotuje. Naproti tomu tzv. bonitní modely se ptají, zda je analyzovaný podnik existenčně stabilní. Pro oba modely platí stejný předpoklad, že v podniku několik let před bankrotem dochází k jistým odlišnostem ve vývoji, charakteristickým právě pro podniky ohrožené úpadkem. Mají společné i to, že obě přiřazují podniku určitý koeficient hodnocení.³¹

Základní rozdíl mezi bonitními a bankrotními modely spočívá v tom, že bankrotní modely vycházejí ze skutečných údajů, kdežto bonitní (např. Králíkův quick test) jsou založeny zčásti na teoretických poznatcích, zčásti na pragmatických poznatcích získaných zobecněním dílčích údajů.³²

Bankrotní modely mají informovat uživatele o tom, zda je v dohledné době firma ohrožena bankrotem. Vychází se totiž z faktu, že každá firma, která je ohrožena bankrotem, již určitý čas před touto událostí, vykazuje symptomy, které jsou pro bankrot typické. K těm nejčastějším symptomům patří problémy s běžnou likviditou, výší čistého pracovního kapitálu, problémy s rentabilitou celkového vloženého kapitálu či dlouhodobějším vykazováním ztráty³³ - jako v případě Skynetu.

Mezi bankrotní modely počítáme Altmanův bankrotní model Z-scóre či index důvěryhodnosti podniku IN. Pro svou analýzu jsou použity první z nich. Altmanův analytický model je jednou z možností, jak vyhodnotit souhrnně finanční zdraví podniku prostřednictvím jediného číselného údaje. V tom je velká přednost a současně i nedostatek. Altmanův tzv. Z-faktor v sobě zrcadlí všechny podstatné složky finančního zdraví, tj. rentabilitu, likviditu, zadluženost i strukturu kapitálu. Navíc je každému ukazateli přidána váha vyjadřující významnost v daném souboru.

³¹ [7], str. 123

³² [7], str. 123

Altmanův index finančního zdraví podniku vychází z propočtu globálních indexů, resp. indexů celkového hodnocení. Tento výpočet je stanoven jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha. Největší váhu pak má rentabilita celkového kapitálu. Pro společnost Skynet, a. s., která není veřejně obchodovatelná má Altmanův index odlišné váhy jednotlivých poměrových ukazatelů do modelu vstupujících:

$$Z = X_1 * 3,107 + X_2 * 0,998 + X_3 * 0,420 + X_4 * 0,847 + X_5 * 0,717 \quad /7/$$

		Celkem										
	Ukazatel	Váha	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
X ₁	EBIT/AKT	3,107	-0,41	-0,03	-0,05	-0,10	0,03	-1,27	-0,09	-0,14	-0,31	0,08
X ₂	Tržby/AKT	0,998	1,79	1,31	1,58	1,86	1,97	1,78	1,31	1,58	1,85	1,97
X ₃	Tržní hodnota VK/CK	0,420	3,44	3,31	1,63	1,50	2,56	1,45	1,39	0,68	0,63	1,08
X ₄	Zadržený zisk/AKT	0,847	-0,91	-0,89	-0,07	-0,16	-0,12	-0,77	-0,76	-0,06	-0,14	-0,10
X ₅	WC/AKT	0,717	0,18	0,25	0,15	0,11	0,12	0,13	0,18	0,10	0,08	0,08
	Z FAKTOR							1,31	2,03	2,16	2,11	3,11

Tab. č. 29 - Altmanův model

Hodnocení altmanova modelu:

- A > 2,9 podnik s dobrým finančním zdravím
- A je mezi 1,2 a 2,9 existence určitých problémů ("šedá zóna")
- A < 1,2 špatné finanční zdraví podniku

Vývoj Altmanova indexu má pro Skynet pozitivní trend. Tabulkové srovnání výsledků nám dává jasně na jevo, že index postupně v letech gradoval v šedém pásmu nad hodnotou tedy nad bankrotní hranicí 1,2 kdy budoucí vývoj společnosti nebylo možné zcela určit - podnik netvoří hodnotu ani nevykazuje špatné finanční zdraví. V posledním roce ovšem dosáhl hodnoty vyšší než 2,9 což spadá do pásma

³³ [7], str. 72

hodnot finančně zdravého podniku. Z toho titulu můžeme konstatovat, že posouzení finančního zdraví firmy se jeví jako pozitivní. Po důkladném prozkoumání dílčích výsledků vidíme, že kladnou a zároveň vysokou hodnotu způsobuje pouze zejména faktor X_2 , tedy podíl tržeb na celková aktiva. Společnost Skynet, a. s. jako telekomunikační společnost nedisponuje vysokou hodnotou aktiv, protože k charakteru podnikání ve službách není nutné disponovat velkými zásobami, za druhé hodnota tržeb z provozu je vysoká. Tento výsledek navíc potvrzuje i fakt, že je třeba si uvědomit, že interpretace výsledku může být v podmínkách České republiky značně zkreslená o velké diference mezi základními parametry USA a ČR. Z těchto důvodů lze považovat výsledky Altmanova modelu za pouze orientační přehled, který nemůžeme hodnotit jako přesnou kalkulaci

- Altmanovo Z-skóre

Kvůli kvalitnější vypovídací hodnotě byla pro rozvojové trhy, mezi které se řadí i Česká republika, byla vytvořena modifikace Altmanova Z-faktoru v podobě Z-skóre.

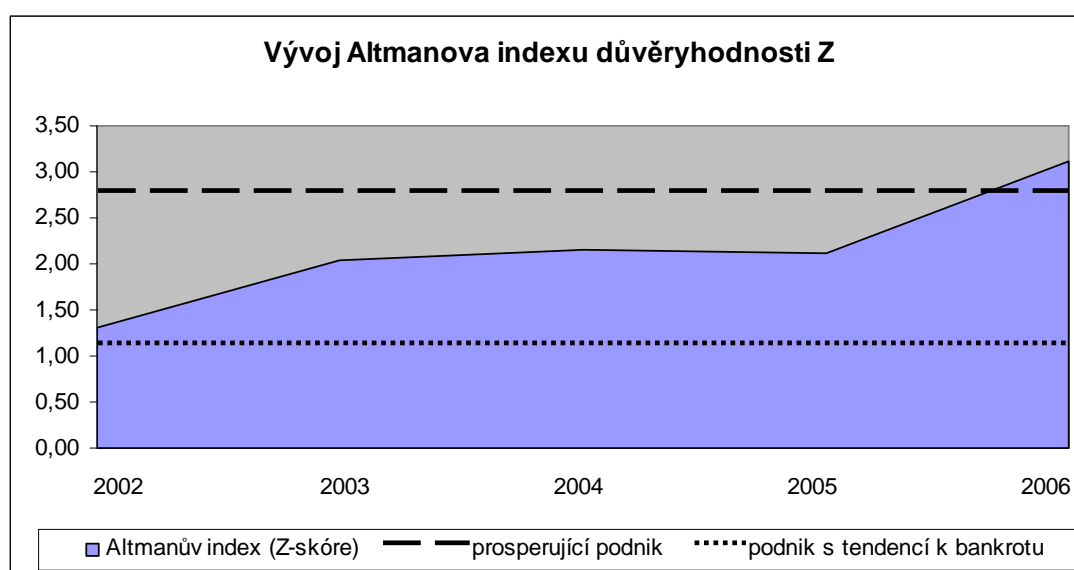
$$Z = 6,56 * \frac{NWC}{AKT} + 3,26 * \frac{Zadrzene\ zisky}{AKT} + 6,72 * \frac{EBIT}{AKT} + 1,05 * \frac{VK}{Zavazky} \quad /8/$$

	Ukazatel	Váha	2002	2003	2004	2005	2006	Celkem				
								2002	2003	2004	2005	2006
X ₁	NWC/AKT	6,560	0,14	0,18	0,13	0,10	0,09	0,93	1,20	0,85	0,66	0,62
X ₂	Zadrzeny zisk/AKT	3,260	-0,91	-0,89	-0,07	-0,16	-0,12	-2,97	-2,91	-0,24	-0,52	-0,38
X ₃	EBIT/AKT	6,720	-0,41	-0,03	-0,05	-0,10	0,03	-2,76	-0,20	-0,31	-0,68	0,18
X ₄	VK/ZAVAZKY	1,050	3,50	3,36	1,63	1,73	2,78	3,67	3,53	1,71	1,82	2,91
	Z SCORE							-1,13	1,62	2,02	1,27	3,34

Tab. č. 30 - Altmanovo Z-skóre

Z výsledků modifikovaného Altmanova Z skóre pozorujeme stoupající tendenci od počáteční záporné hodnoty až do sféry prosperity nad hodnotou 2,9 v posledním období a u takovýchto podniku se v dalších letech nevyskytují vážnější finanční potíže. Můžeme tedy usuzovat na uspokojivou finanční situaci s pozitivní tendencí

do budoucna, která se v námi sledovaném posledním hodnoceném období velmi zlepšila. Při dílčích výpočtech vidíme, že problémová oblast je řízení nevyplaceného zisku v poměru k aktivům společnosti což je ovšem způsobeno vykazovanou ztrátou. Tento fakt ještě zdůrazňují váhy jednotlivých ukazatelů, přičemž navíc hodnotě EBIT/Celková aktiva je dána nejvyšší hodnota. Doporučení lze uzavřít, že podnik by měl efektivnějším využíváním svého volného kapitálu a lepším financováním svých aktivit dosáhnout vyšší úrovně Altmanova indexu.

Obr. č. 21 - Z-faktor pro podniky s veřejně neobchodovatelnými akciemi

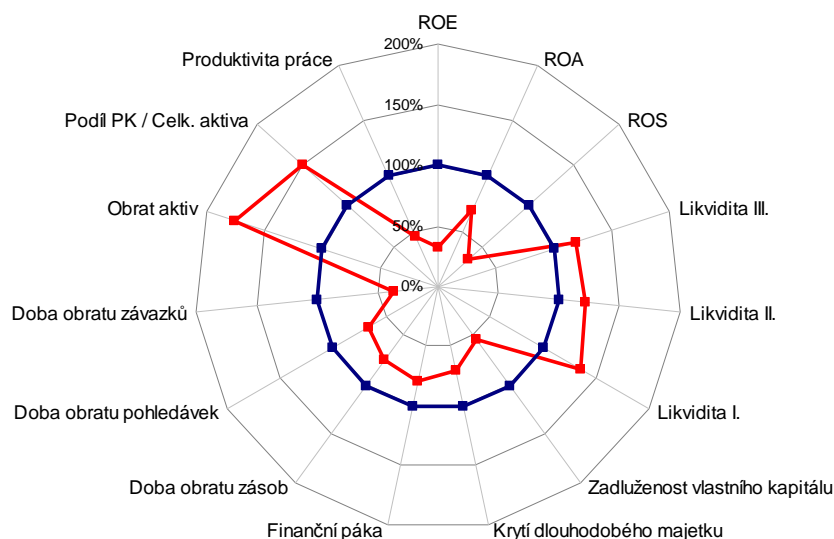
8.3 Porovnání s odvětvím - Spider analýza

Pro zvýšení názornosti analýzy finančního zdraví podniku Skynet, a. s. jsem využil tzv. Pavučinový diagram, neboli spider graf. Tento graf je v poslední době velice oblíbený pro svou přehledné prostorové vyhodnocení postavení určitého podniku z pohledu řady ukazatelů vzhledem k odvětvovému průměru, (přičemž můžeme srovnávat i s nejlepším nebo konkurenčním podnikem).

Pro svou analýzu jsem použil 15 poměrových ukazatelů. Ty jsem vyjádřil v procentech vůči průměru odvětví telekomunikací, OKEČ 64.200. Základem grafu jsou soustředné kružnice, z nichž první od středu vyjadřuje odvětvové průměry, tj.

100 % hodnoty ukazatelů. Graf je rozdělen zhruba do čtyř kvadrantů, z nichž první v podstatě zahrnuje ukazatele rentability, druhý ukazatele likvidity, třetí složení finančních zdrojů a čtvrtý ukazatele aktivity. Na paprsky ukazatelů jsem nanesl jejich hodnoty analyzovaného podniku. Obdobím je rok 2006, kdy byl v databázi pro daný sektor největší počet společností.

Předcházející tabulka nám zachycuje ukazatele spider grafu, jejich hodnoty a poměrové číslo. Rentabilita je kvůli vykazované ztrátě pro Skynet stále oblastí, kde se pohybuje pod průměrem odvětví (ROS, ROA i ROE). Výnosnost aktiv ROA se pak nejvíce blíží k normálu. Naproti tomu v porovnání s odvětvím je podnik nadprůměrný u ukazatele likvidity všech tří stupňů. Jelikož graf není zohledněn inverzí o hodnot u kterých je nižší hodnota naopak žádaná, vykazuje kapitálový poměr nižší než je průměr odvětví. Nicméně nízká hodnota zadluženosti vlastního kapitálu je tedy lepší než průměr odvětví. Finanční páka sice nedosahuje průměru odvětví, ale je na solidní úrovni. Horších hodnot, než které jsou průměrné v daném odvětví, dosahuje společnost Skynet u ukazatelů aktivity a to obrátů zásob, pohledávek i závazků. Hodnoty doby obrátu aktiv a podíl pracovního kapitálu na celkových aktivech sektorové průměry převyšuje. Produktivita práce dle přidané hodnoty zatím průměru nedosahuje.

Graf. č. 22 - Spider analýza Skynet, a. s. vs. průměr sektoru telekomunikace (100%) za rok 2006

9 Auditorská zpráva

Audit finanční situace telekomunikační společnosti Skynet, a. s. za období 2002 až 2004

Provedl jsem audit finanční situace společnosti Skynet, a. s., se sídlem v Brně, Hybešova 726 – Millenium Center, IČO 25 34 66 87, na základě účetních podkladů – rozvaha a výkaz zisku a ztrát sestavených v letech 2002 až 2006 vždy ke konci účetního období 31. 12. Oba dokumenty jsou součástí přílohy této práce.

Za vedení účetnictví, jeho úplnost, průkaznost a správnost výkaznictví a také za sestavení účetní závěrky, rozvahy a výkazu zisku a ztrát je odpovědná hlavní účetní Kateřina Procházková.

Audit byl proveden v souladu se zákonem č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů České republiky s ohledem na mezinárodní standardy interního auditu a další předpisy, které mají souvztažnost k provádění auditu.

Osoba provádějící audit finanční situace a zodpovědná za předložení zprávy je:

Martin Podrapský

Auditorská zpráva je vypracovaná pro:

diplomovou práci v rámci Vysoké školy ekonomické v Praze

Cíl a povaha auditu:

Audit byl zaměřen na zhodnocení finanční situace společnosti za období 2002-2006. Cílem bylo zjistit efektivitu, pozitiva a negativa hospodaření s jejich vývojové trendy. K dispozici byly informace z výročních výkazů zisku a ztráty a výkazu rozvahy. Pro posouzení finančního zdraví byla společnost posuzována pomocí metod finanční analýzy se zaměřením na analýzu poměrových ukazatelů.

Termín:

Audit byl prováděn v průběhu října a listopadu 2007.

Zjištěná situace:

Celková finanční situace podniku se dá hodnotit jako stabilní. Celkové tržby podniku se ustálily na zhruba rovnoměrné meziroční úrovni. Vlivem investiční činnosti se hospodářský výsledek podniku nevyvíjí stejným tempem jako tržby, ale byl dlouhodobě ve ztrátě až do roku 2006 kdy společnost vykázala zisk. Ztráta z minulých let je příčinou podprůměrných ukazatelů rentability. Mezi problémové oblasti patří i překapitalizování, příliv cizího kapitálu by mohl zvýšit jeho efektivitu. Naopak ukazatele likvidity jsou na více než optimální úrovni s počínajícími náznaky nadměrné likvidity. Většina ukazatelů ukazuje jisté zlepšení v roce 2006 díky kladnému zisku a nasvědčuje o korekci finanční situace společnosti. Souhrnný ukazatel přidané ekonomické hodnoty vykazuje sice záporné hodnoty za celé sledované období, nicméně s rostoucí tendencí do kladných výsledků v dalším účetním období.

Problémové oblasti a navržená doporučení:

- Jako rizikové se jeví dlouhodobě podprůměrná rentabilita především tržeb a vlastního kapitálu, což je způsobeno náklady na expanzní politiku společnosti a tím trvale ztrátovým hospodářským výsledkem.

Doporučení: primárně se jeví jako východisko zlepšit cenovou strategii firmy pro zvýšení obchodní marže, protože tato položka je přímo ovlivnitelná. Mám důvody se ale domnívat, že firma se nachází v období upevňování místa na trhu a cenová politika je zatím zřejmě zaměřena silně konkurenčně. Proto by bylo žádoucí alespoň kontrolovat skutečné provozní náklady či pokračovat ve vykazování alespoň nízkého kladného zisku jako v posledním období 2006. Forma outsourcingu podnikových procesů pro snížení nákladů v tomto typu businessu je spíše neaplikovatelná.

- Mírné překapitalizování - je způsobeno vyšším objemem vlastního kapitálu než ne nezbytně nutné. Společnost používá dlouhodobé vlastní zdroje k financování oběžného majetku a krátkodobých aktivit. Viz. Zlaté pravidlo financování.

Doporučení: Zvýšit podíl cizího kapitálu, který je aktuálně determinován pouze krátkodobými závazky. Tím dojde ke zvýšení rentability kapitálu vlastního ve struktuře podniku - efekt finanční páky. (Za podmínky, že úroková míra je bude nižší než výnosnost aktiv).

- Další rizikový signál je snižující se čistý pracovní kapitál. Ten ukazuje že stále menší část oběžných aktiv je finančně kryta zdroji, které jsou v podniku k dispozici. To může mít za následek i schopnost splácet bez potíží budoucí závazky.

Doporučení: Zlepšit řízení pohledávek a obrátového cyklu aktiv, který je dosti dlouhý.

Vyhotovil:

V Praze 15. prosince, 2007

Martin Podrapský
Odpovědný za předložení zprávy

10 Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo provedení auditu finanční situace akciové společnosti Skynet v letech 2002 až 2006. Společnost Skynet, a.s. je celkově v dobré finanční situaci a většina finančních ukazatelů je v pořádku. Připomínám, že finanční analýzu posuzuji jako externí uživatel účetních výkazů a pro manažerskou detailní znalost pozadí fungování společnosti jsou mé analýzy dosti zkrácené a mohou sloužit pro podnikový management sloužit jako užitečná inspirace pro řízení finanční situace společnosti.

Z analýzy absolutních ukazatelů vyplývá, že celková bilanční suma se z výchozí hodnoty roku 2002 ve výši 110,63 mil. Kč změnila na hodnotu 91,89 mil. Kč roce 2006, což za sledované období znamená růst o 17,87 %, absolutně o 19,99 mil. Kč. Struktura aktiv společnosti byla v průběhu celého sledovaného období stabilní. Stálá a obežná aktiva se na celkové bilanční sumě podílely přibližným poměrem 60:40. Růst bilanční sumy je tedy podporován převážně dlouhodobým majetkem. Struktura pasiv společnosti vypovídá o výrazně rostoucí převaze vlastních zdrojů zhruba v poměru 70:30 na financování podnikové činnosti a investic, čímž je také způsobena vysoká úroveň samofinancování. Velikost cizích zdrojů se mění nepravidelně s potřebou úvěrování projektů.

Hospodářský výsledek za účetní období byl v průběhu období velmi nestálý a záporný kvůli expanzivní politice firmy Skynet, a. s., která upevňuje své místo cestou skupování svých menších konkurentů na strategických místech a investicemi do rozvoje technologií. Až poslední sledované období 2006 končí malým, nicméně kladným ziskem ve výši 2,3 mil. Kč, který se odráží i v kladných ukazatelích rentability. Analýza výkazu zisku a ztrát nás informovala o hlavních příčinách vývoje hospodářských výsledků za účetní období. Výsledky hospodaření jsou především ovlivňovány relativně stálou velikostí tržeb. Podniku se daří udržovat stabilní poměr tržeb a nákladů na ně. V první polovině období byly také využívány nástroje na optimalizaci hospodářského výsledku, tj. například čerpání a tvoření rezerv.

Analýza poměrových ukazatelů má následující závěry: Analyzované ukazatele rentability byly silně ovlivněny velikostí EBITu očištěného o nákladový úrok společnosti a poměrně rapidní klesající vývoj daně z příjmů právnických osob. Za celé období, kromě posledního, se hodnoty všech rentabilit pohybovali v záporném poli. V posledním období už pak dosáhli zhruba poloviny každé z doporučených standardních hodnot (například ROA 2,61 %; průměr odvětví je 3,80). Pyramidový rozklad ukazatelů rentability vlastního kapitálu a celkových aktiv nám již proto nemusel rozklíčovat původ záporných hodnot. Z výkazu zisku a ztrát také můžeme vyzorovat meziroční zlepšující se obchodní marži. Analýza aktivity nám signalizuje pozitivní situaci, a sice že doba inkasa pohledávek od odběratelů, doba splatnosti závazků vůči dodavatelům jakož i doba obratu zásob, (o kterých mluvíme u telekomunikační firmy spíše v nevýznamném kontextu), se neustále optimálně snižují. Z grafického srovnání lze i usuzovat, že poměr splácení krátkodobých závazků k době inkasa pohledávek je zhruba stejně rychlý. Dle srovnání s odvětvovým průměrem vykazuje podnik dokonce o polovinu rychlejší dobu obrátky závazků. Obrát aktiv je lehce podprůměrný. Průměrná doba, po kterou zůstávají odběratelé firmě dlužní se pohybuje do 30 dní, velká většina je uhrazena ve lhůtě splatnosti. Při analytickém srovnání ukazatelé běžné, pohotovové i okamžité likvidity překračují doporučené hodnoty.

Z analýzy zadluženosti pak vyplývá, že podniková aktiva jsou z větší části financována vlastními zdroji (z 69,75%). Nízký podíl cizích zdrojů je příznivý pro podnikové věřitele, jelikož pro ně představuje malé riziko. Finanční páka opravdu zvyšuje vlastní kapitál a to po celé sledované období 2002 až 2006, kdy osciluje kolem hodnoty 1,5. Ukazatele produktivity práce vypovídají o průměrných hodnotách charakteristik. Podíl osobních nákladů na celkové přidané hodnotě se pohybuje kolem 74 %. Zaměstnanci společnosti jsou za své výkony odměňováni mzdou, která se pohybuje nad celostátním průměrem (výsledky mohou být zkreslené, protože neznáme podíl odměn top managementu).

Souhrnné ukazatele hodnocení: Ukazatel EVA (economic value added) odrazil ve svých souhrnných výsledcích záporné částky zisku po zdanění (NOPAT) a svůj předpoklad finančního zdraví, tedy kladnou hodnotu za sledované období nesplnil.

Mohu pouze konstatovat progresivní tendenci s možnou pozitivní hodnotou v příštím účetním období při vyšším zisku. EVA má důležitou vypovídací schopnost kromě sledování zda společnost za danou dobu vytvářela hodnotu pro své vlastníky, ale také z hlediska sledování trendu vlastního kapitálu. Souhrnný index Altmanovy analýzy finančního zdraví nám ukazuje, že podnik Skynet, a. s. se z dlouhodobější šedé zóny pod hodnotou 2,9 skóre Z, kdy se nedá jednoznačně určit zda má bankrotní či naopak má tendence být úspěšný, pozvolným stoupáním dostal až do zóny finančně zdravého podniku tvořící hodnotu pro své vlastníky s bez vážných existenčních problémů. Finanční zdraví se tedy v posledním období jeví jako pozitivní.

Dle odvětvového srovnávání jsem zjistil, že společnost patří z hlediska finanční analýzy spíše ke středně velkým společnostem v oboru a na bodu expanze díky silné investorské skupině, jež společnost vlastní. Společnost Skynet vyniká zejména v oblasti složení finančních zdrojů, likviditě a dobách obratu, kde přesahuje sektorový průměr. Akciová společnost Skynet je ve fázi vzestupu a velkých investic do upevnění své pozice na trhu jako jednoho z velkých alternativních telefonních operátorů a poskytovatelů připojení k internetu. V minulých letech proto společnost investovala své volné finanční zdroje do expanze cestou skupování lokálních internetových providerů, svých konkurentů pro rozšíření pokrytí, stejně jako investiční výstavbu do technologického zázemí pro zkvalitňování nabízených služeb.

Skynet, a. s. sice nevykazovala v obdobích expanze zisk, nicméně v klíčových faktorech jako je kapitálová struktura, likvidita či obratovost, zvláště pak aktiv je v dobrém zdraví a nepředpokládám do budoucna výrazné finanční problémy v jejím životě. Přesto by se měl podnikový management více zabývat problémovými oblastmi, které jsem identifikoval v závěrečné zprávě auditu, viz. výše kapitola 9, a kde navrhuji i jistá doporučení obecného charakteru. Celkové ekonomické výsledky nicméně považuji v dlouhodobějším horizontu za konkurenceschopné a aktuálně uspokojivé, přesto že společnost neprokázala základní předpoklad a to dosahovat kladného účetního zisku, který zřejmě není prioritou vlastníků společnosti. Největším pozitivem analýzy je fakt, že se společnosti podařilo překlenout období bez vykázání zisku, dokázal se prosadit mezi elitní firmy v oboru telefonie a přenosu dat a nastartovat pozitivní trend finančního hospodaření.

Seznam použité literatury a informačních zdrojů

- [1] SYNEK, M. a kolektiv, *Manažerská ekonomika*, 3. vydání. Praha: Grada 2003.
- [2] DVOŘÁČEK, J., *Interní audit a kontrola*, 2. vydání. Praha: C.H.Beck 2003
- [3] BREALEY, R.A., MYERS, S.C., *Teorie a praxe firemních financí*, Praha: Computer Press 2000.
- [4] KRÁLÍČEK V., *Auditing*, Praha: VŠE, 1997.
- [5] KISLINGEROVÁ, E. a kol., *Manažerské finance*, 1.vydání. Praha: C.H.Beck, 2004.
- [6] MRKVIČKA, J., KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 2. vydání Praha: Aspi, 2006.
- [7] RŮČKOVÁ, P., *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2007.
- [8] SŮVOVÁ, H. a kol., *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. 1. vydání. Praha: Bankovní institut, 1999
- [9] TRUNEČEK, J.: *Interní manažerský audit*, 1. vydání, Praha: Professional Publishing 2004.
- [10] RICCHIUTE, D. N.: *Audit*. Praha: Victoria Publishing 1994.
- [11] *Domovské stránky společnosti* <http://www.skynet.cz>
- [12] *Obchodní rejstřík* <http://www.justice.cz>
- [13] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* <http://www.mpo.cz>
- [14] *Komora auditorů ČR* <http://www.kacr.cz>
- [15] *Mezinárodní Institut interních auditorů* <http://www.theiia.org>
- [16] *Český institut interních auditorů* <http://www.ciaa.cz>
- [17] *Český statistický úřad* <http://www.czso.cz>
- [18] *Česká kapitálová informační agentura* <http://www.cekia.cz>
- [19] *Externí auditorská společnost* <http://www.pwc.cz>
- [20] <http://ipoint.financninoviny.cz>

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Rozvaha společnosti v plném rozsahu za období 2002 - 2006
- Příloha č. 2 Výkaz zisku a ztrát v plném rozsahu za období 2002 - 2006
- Příloha č. 3 Horizontální a vertikální analýza rozvahy v plném rozsahu
- Příloha č. 4 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztrát v plném rozsahu